

ଥିଲେ । ଭୂମିଭାଗର ଅବା ମାଲିକର ପଦାଧିକାରୀ ଅଥବା ସାମାନ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ଶ୍ରେଣୀମାନେ ସ୍କୁଲରେ ଭରତ ହୋଇ ପାରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଚଳିତ ବର୍ଷରେ ନିୟମ ହୋଇଅଛି ଯେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନ ଥିଲେ କେହି ମେଡିକେଲ ସ୍କୁଲରେ ଭରତ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ତେବେ ଉତ୍କଳବାସିଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ନିୟମ ଏହି ଯେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ଓ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ପାସ କରିଥିଲେ ସେମାନେ କୃତ୍ୱାତ ଦେବେ । ଦରିଆସ୍ତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନର ବାରିଶ ଜୁଲମାସ ତା ୧୫ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲେ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୁଲମାସ ଶେଷ ହୋଇ ଯୁଲର ମାସର ଦ୍ୱିତୀୟ ସପ୍ତାହ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେଣି ତନ୍ତୁ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ସ୍କୁଲରେ ଚାଲିଛି ଶୁଣି ଭରତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଙ୍ଗବାସୀ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଚାଲିଛି ଶୁଣିଲେ ସ୍କୁଲ ଚାଲୁଅଛି । ସ୍କୁଲର ଅବସ୍ଥା ଏପ୍ରକାର ହେଲେ ସ୍କୁଲର ସ୍ତାପିତ୍ୱ ଉପରେ ସନ୍ଦେହ । ଏପ୍ରକାର ଗୋଟିଏ ହିତବାଦୀ ସ୍କୁଲ ଉଠିଗଲେ ଦେଶର କେତେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେବ ତାହା ଅନାୟାସରେ ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତୁ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଶା ଯାଉଅଛି ଯେ ମେଡିକେଲ ସ୍କୁଲରେ ଭରତ ହେବା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରଭୃତ ଯେଉଁ ନିୟମ ହୋଇଅଛି ତାହା ନଠୋର ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶା ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଅନୁକୂଳ ପ୍ରଦେଶ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିୟମର ଶିକ୍ଷାଳୟ ଅବସ୍ଥାପନ ମାତ୍ର ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ କୌଣସି ଚେଷ୍ଟା ହୋଇଥିବାର ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ସ୍କୁଲରେ ଭରତ ହେବାପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇଥିଲେ ସ୍ୱକା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କର ହୋଇଅଛି । ମେଡିକେଲ ସ୍କୁଲର ସ୍ୱପ୍ନସ୍ତ୍ରୀ ଶୁଣୁଲୁ ଓଲଟାମ ସାହେବ ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟ ଦେଲେ ଏ ନଗରକୁ ଆସି ଅଛନ୍ତି । ତାହାକୁ ଏଠାର ଅବସ୍ଥା ଜଣା ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟକ ଏ ବିଷୟପ୍ରତିତାହାଙ୍କର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ଇ, ଏଫ୍ ଗ୍ରାଉସ୍‌ଙ୍କର ବିଶେଷ ମନୋହୋଗ ଅଦର୍ଶଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଗ୍ରା କରୁ ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନାରେ ଉକ୍ତ କଠୋର ନିୟମ ଶିକ୍ଷାଳୟ କରିବାର ବିଚାର ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ବସ୍ତୁର ଦେବେ ।

ଧର୍ମଶାଳା ଅପଦରଣ ।
 ପୁଣ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ମଠର ଧର୍ମଶାଳା ଅପଦରଣ ବିଷୟରେ ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ଅନୁମାନେ ଯାହା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ ସେ ସମ୍ଭବରେ 'ଜର୍ଜେଡ଼ ପୁସ୍ତକାଳୟ' ଛାଡ଼ି ଶୁଣିବ ପକ୍ଷ ଗତ ତା ୨ ରଖର ପ୍ରକାଶକରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଲେଖକ ମହାଶୟ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅନୁଭବ ଅନୁସାରେ ତାହାକୁ ଜଣାଥିବା କଥାମାନ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସେ ପକ୍ଷ ଲେଖିଥିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ସେ ପକ୍ଷ ସଲଖବାଟେ ଘାଟିକାକୁ ନ ପଠାଇ ରମ୍ଭାବାଟେ ବୁଲି 'ପ୍ରକାଶକ' ଦ୍ୱାରା କାହିଁକି ପଠାଇଅଛନ୍ତି ତହିଁର ମର୍ମ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ସେ କି ଘାଟିକା ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ଭାବରେ କଥା କହିବାକୁ ଅନୌଚିତ ମତେ କରନ୍ତି ନା ଘାଟିକାକୁ ତଥା ଦେବା ପ୍ରମାଦ ମଣନ୍ତି ? ଯାହା ଦେଉଁ ଘାଟିକାକୁ ପ୍ରକୃତ ବିଷୟ ଜଣାଇବା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସେ ଯେ ବହୁ ଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର ପୂର୍ବକ ଭଳି ପ୍ରମୁଖ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଲେଖୁଅଛନ୍ତି ତହିଁପାଇଁ ଅନୁମାନେ ତାହାକଠାରେ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କର ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ଯେ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ପ୍ରକୃତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲେଖିଥିଲୁ ତାହା ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ପୁଣ୍ୟ ମେଡିକାଲିକାଟି ସେହି ଧର୍ମଶାଳାକୁ ଅନୁକ ସଙ୍ଗତରୂପେ ଅଧିକାର କରିବା ବିଷୟରେ ଅନୁମାନେ ସନ୍ଦେହ କରିଥିବାର ଦେଖି ଦେଖାଇଅଛୁ ଏବଂ ତାହା ଦ୍ରୁମପୁତ୍ର ଥିଲେ ସେହି ଦ୍ରୁମ ଭାଙ୍ଗିଦେବାକୁ ଅନୁଭବ କରୁଅଛୁ । ପକ୍ଷପ୍ରେରକ ମହାଶୟ ତହିଁର ଉତ୍ତରରେ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ "ଧର୍ମଶାଳାର ପଞ୍ଚାହୁଣ୍ଡିର ଖଣ୍ଡିଏ ଦ୍ରୁମ ମେଡିକାଲିକାଟିର ଦ୍ରୁମଗଣି ଦେବାରୁ ଚେ ଅରମାନ ସାହେବ ଧର୍ମଶାଳାର ଉକ୍ତ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କମିଟିର ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ କରି ଦ୍ରୁମ ଗ୍ରହଣର ଆରମ୍ଭକ୍ରମରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି ।" ଅନୁମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତି ବିବେଚନାରେ ଏଭଳି ଉତ୍ତର ଯଥେଷ୍ଟ କୁହେ ଏବଂ ତହିଁରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଦ୍ରୁମ ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ଆରମ୍ଭକ୍ରମରେ ଖୋଟ ଖରଦଦ୍ୱାରା ଅଥବା ସାଧାରଣ ପ୍ରୟୋଜନାର୍ଥେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଜ୍ଞାପନ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକାର ଲାଭ ହୁଅଇ । ଧର୍ମଶାଳାର ପଞ୍ଚାହୁଣ୍ଡିର ଖଣ୍ଡିଏ ଜମି ଅଥବା ଧର୍ମଶାଳାର ଯେଉଁ ଅଂଶ ଅଧିକାର କରାଯାଇଅଛି ସେହି କଠୋର ଓ ତହିଁ ଭଳି ଜମି ତାହାକଠାକୁ ଦେବେ କେତେ ମୂଲ୍ୟରେ ବିପ୍ରଦାନ ଦ୍ରୁମାକର-

ଦ୍ୱାରା ଖରଦ ଦୋରାଥୁଣ୍ଡି ଅଥବା ସେ ସମ୍ଭବ କେଉଁ ତାରିଖର ଦଲିଲତା ଗଜେଟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାରଅଛି ଏବଂ କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚକରତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏ ସମସ୍ତ ବିବରଣ ପକ୍ଷପ୍ରେରକ ତହିଁ ଲେଖି ନାହାନ୍ତି । ଧର୍ମଶାଳା ପକ୍ଷପ୍ରେରକ ଚାହାନ୍ତି ନିମନ୍ତେ ନିୟମ ହୋଇଥିବା ମେମ୍ବର ମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରୁମାକର କରିବା କଥା ଧର୍ମଶାଳାକୁ ସେ ବ୍ୟବହାର ଦେଉଥିବା ଘରମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସଂହାରଣ କରିବା ଲାଗାଇ ଲାଭ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି କି ନାହିଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ବିବେଚନାର ବିଷୟ ଅଟେ । ପକ୍ଷପ୍ରେରକ ମହାଶୟ ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଅନୁମାନେ ବାଧ୍ୟତା ଦେବୁଁ । ଯେବେ ସେ ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ଦେବେ କେବେ ତାହାଙ୍କ କଥାରେ କାହାରି ମନ ମାନବ କି ? ଧର୍ମଶାଳାରେ ବ୍ୟାଧିପ୍ରସ୍ତ କ୍ୟାଲିମାନେ ଅଗ୍ରଣ କେଇ ନାନା ପ୍ରକାର ମରଜା ତରୁଥିବା ଉଦ୍ୟତ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭବରେ ଅନୁମାନେ ଏଭଳି ବୋଲିବୁଁ ଯେ ସେ ସମସ୍ତ ନିକାରଣର ଯଥେଷ୍ଟ ଉପାୟ ମିଳିନିପାରିଲେ ଅରମ୍ଭରେ ଅଛି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହାକେବା ଗୋଟିଏ ଅରମ୍ଭକ୍ରମ ଉପାୟ ବୋଲି ମନକୁ ଅସୁ ନାହିଁ ।

ପୁଣ୍ୟ-ରଥଯାତ୍ରା ।

ଗତ ତା ୨ ରଖ ରବିବାର ପ୍ରଭାତରେ ଶ୍ରୀଜୀଉଙ୍କର ଅନୁକ୍ରମର ତାଟି ପିଟି ଦରଶନୀକର ଦର୍ଶନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଦିନା ରା ୧୩ ଖା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତ୍ରାମାନେ ପରମାତ୍ମକରେ ଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ । ତତ୍ପରେ କେଶୋସ୍ତବାଦ ବିଷୟ ହୋଇ ଚୈତନିକ ମାତ୍ର ସମାଧି ହୋଇଥିଲା ।

ତା ୩ ରଖ ସୋମବାର ଉକ୍ତ ଯାତ୍ରାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦ ନ ଥିଲା । ଯାତ୍ରାମାନେ ସୁବିଧାମତେ ଚାଲି ଦ୍ୱାରବାଟେ ଗଢାସ୍ତ୍ରୀ କର ମନ୍ଦିର ବୁଲି ଦେଖିଥିଲେ । ଏ ଦିନ ସକାଳ ୧୫ ଘଣ୍ଟା ପରେ ଅଜ୍ଞାନାଳି ଅସି ପ୍ରାୟ ୩ ୩ ସମୟରେ ରଥ ଟଣା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍କଳରଥ ଏକ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ସିଦ୍ଧହାରରେ ଲାଗିଲେ ।

ତା ୪ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା ପୂର୍ବଦିଗ ଦିଗକୁ ରଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଏ ଦିନ ପ୍ରଭାତ ଖେରତ ଲେଖି ଘ ୮ ଖା ମଧ୍ୟରେ ହୋଇ ଘ ୮ ଖା ସମୟରେ ପହଣ୍ଡି ବିଜେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ପ୍ରାୟ ୧୨ ଖା ସମୟରେ ଠାକୁରମାନେ ରଥାକୁଳ ଦେଲେ ଏବଂ ସଙ୍ଗେ

ରଥ ଟଣା ଅଭୟ ଦେଲ । ପ୍ରଥମେ ବଳଦେବ
 କାନ୍ଦିକ ରଥ ଚକ୍ରରେ ସୁଭଦ୍ରାଦେବୀଙ୍କର ଥର-
 ଶେଷେ ଶୁକ୍ରନଦୀଅଦେବୀଙ୍କ ରଥ ଏକସଙ୍ଗେ
 ଟଣା ହୋଇଥିଲା । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ତାଙ୍କର
 ସାହେବମାନେ ବଳ ରଥ, ଉତ୍କଳପୁର
 ସାହେବ ଠାକୁରଣୀଙ୍କ ରଥ ଏବଂ ପୁଲକ
 ସାହେବ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବଙ୍କ ରଥ ଟଣାରେ
 ରୁପସ୍ତର ଥିଲେ । ଅପରାଧୀ ଦାସ ଓ ପୁରୁ
 ଭଲରଥ ବୁଣ୍ଡିକୁ ମନାଇଲେ ଲାଗିଲେ । ପର-
 ହତ ବୁଧବାର ଅପରାଧୀ ଦାସ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ପଦକୁ ବଳୟ କରି ବୁଣ୍ଡିକୁ ମନାଇ
 କରୁଥିବା ସମାପ୍ତ ଦେଲେ । ଶୁଣୁଣୁର ଏକ
 ସପ୍ତକ ପୁରୁ ଯାଣି ସଖ୍ୟା ବଢ଼ିଥିଲା । ଦୈନିକ
 ୪୫ ବାର ଚୈତ ଅସବାରୁ ନବଯୌବନ
 ଦର୍ଶନ ଦନ ପ୍ରାୟ ୪୫୦୦ ହଜାର ଏବଂ ଶୁଣୁ-
 ଶୁଣୁ ହତ ପଦକୁ ସମସ୍ତେ ବଳ ଓ ଅନ୍ୟ
 ଦେଶୀୟ ଯାଣିସଖ୍ୟା ଅନ୍ୟତ ଦ ୨୦ ଲାକ
 ହୋଇଥିଲା । ଦେଶୀୟ ଅନାନ୍ତ ଦର୍ଶନ ସମେତ
 ପ୍ରାୟ ଏକଲକ୍ଷ ଲେକ ହୋଇଥିଲେ । ବଙ୍ଗାଳୀ
 ଯାଣି ଅଧକ ଥିଲେ, ଘର ଭଞ୍ଜା ଅଭରକୁ
 ଦେବାରୁ ଅନେକ ଯାଣି ଅଠରନଳା, ମାଲକୀ
 ପାଟପୁର, ଭୁଲପାଟୋର ପ୍ରଭୃତି ନିକଟସ୍ଥ
 ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଳ୍ପ ଭଞ୍ଜାରେ
 ରହୁଥିଲେ ଏବଂ ଗଣ୍ଡବ ଲେକମାନେ ଦାଣ୍ଡ,
 ସ୍ତ୍ରୀଦସୀ, ଗର ମୂଲ୍ୟମାନଙ୍କରେ ପଡ଼ି ରହୁ
 ଥିଲେ । ରଥ ଟଣା ସମୟେ ସିନ୍ଦୂରଠାରୁ
 ମଉର୍ତ୍ତୀମା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକାଭିଷ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।
 ଶ୍ରୀ ବର୍ଷ କହି ତ ଥାଇ ମେଘାଭିଷ୍ୟ ହୋଇ-
 ଥିବାରୁ ଯାଣିମାନେ ସୁଖରେ ପଦକୁ ଦର୍ଶନ
 କରି ରଥ ଚାଣୁଥିଲେ । ଦେବତା ରଥ ଟଣା
 ସମୟେ ଅତି ସମାପ୍ତ ଧୂଳିପତ୍ର ଏକ ଅଣ୍ଡା
 ବୁଣ୍ଡିଦ୍ୱାରା ମନୁଦେବ ଅପଣାର ଦର୍ଶିବ୍ୟ ପାଳନ
 କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯାଣିମାନଙ୍କର ପରଶ୍ରାନ୍ତ ଓ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପଦପ୍ର ଦେହରେ ସେ ବର୍ଷାକଳ
 ଅତି ବୁଣ୍ଡିକର ହୋଇଥିଲା । ସମାପ୍ତ ଯାଣି
 ରଥଟଣା ଦେଖି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଖିଥିଲେ । ଅଧିକାଂଶ
 ବୁଣ୍ଡିକୁ ମନାଇଲେ ଶୁଣୁଣୁକୁ ଦର୍ଶନ ଓ ଅନ୍ୟ
 ମହାପ୍ରସାଦ ସେବା କରି ଯିବେ । ଅନେକ
 ଯାଣି ମଧ୍ୟ ଅସୁଅଛନ୍ତି । ସାମ୍ବନ୍ଧ ଅତି ଉତ୍ତମ
 ଅଛି ।

ରଥର ସମସ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ହୃଦଭର କରି ପୁରୁ
 ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଉଦବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଏ
 ଦର୍ଶନ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ରଥର
 ସମସ୍ତ ଚାଣିକ ଚକ୍ରମାନଙ୍କ ଅତି ମଧ୍ୟରେ ଚକ୍ର
 ବାଜି ହୁଅ ଯାଇଥିଲା । ସାର୍ଦ୍ଧ ଦେବଦାମନେ

ସୁପରିଚିତ ମଣ୍ଡପ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଭ ପାଖରେ ସ୍ତ୍ରୀ
 ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ବସିଥିଲେ ରଥର ଚଳ ପାଠ ସମସ୍ତ
 ଚାଣିକ ହୋଇଥିଲା । ଦୁଃସପତା, ରୁଷିପତା ଏବଂ
 ନାନା ବର୍ଣ୍ଣର ଝର ପରୁଥମାତ ଯଥାପ୍ରାପ୍ତରେ
 ସନ୍ଦିବେସତ ହୋଇଥିଲା । ଦାଣ୍ଡ ପୁରୁଲହାମାନ
 ପାଠର ଚକ୍ରମାନଙ୍କରେ ଦଣ୍ଡସୁମାତ ହୋଇ
 ଶେଷ କପୁର କରୁଥିଲା । ସାରଥ୍ୟମାନେ ଦନ୍ୟ
 ପରିଚକ ପରିଧାନ କରି ବସିଥିଲେ । ଶୁଣୁଣୁକୁ
 ପୁରୁଦଳ ଉପସ୍ଥସ୍ତ ସିନ୍ଦୂରକୁ ଯିବା ପୁରୁକୁ
 ରଥ ମଣ୍ଡପ ହୋଇଥିଲା । ପୁରୁ ଦର୍ଷ ପ୍ରାୟ
 ଚକ୍ର ବାରିଗରମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ନାଚା
 ମୂର୍ତ୍ତିଶୋଭିତ ପରଦାମାନ ରଥର ଶୁଭ
 ପାଖରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଶୁଭର ପତାଦାସ
 କରୁଣିକ ରଥସ୍ତସ୍ତ ଅଧିକ ଶାଖାଗଣ ଦେଖିଲା ।
 ବସୁଦାସ ଏ ବର୍ଷ ରଥ ସମାପ୍ତ ସୁଭର ହୋଇ-
 ଥିଲା । ସବୁ ଦରୁଣ ସବୁ କଲିକତାରୁ ଅଧି-
 ଥିଲା ସେ ଭଦ୍ରା ରଥ ଟଣାର କ୍ଷେତ୍ର
 ସୁଧା ହେଉଅଛି ।

ସୈନିକ ଦାର୍ଯ୍ୟପଦକ୍ରମ ସଂସ୍କାର ।

ମହାମାତ୍ୟ ଗର୍ଭଣ୍ଡର ଲେକର ଶୁଭରେ
 ସକଦାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତା ଏକ
 ବାହାଙ୍କର ଅପର ଉପାଧି ଶୁଭସରସ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍
 ଗଜପ୍ରଭାକର । ସେ ବୁଣ୍ଡିକ ସମାପ୍ତରେ ପ୍ରତି-
 ନିଧି ସୁରୁପ ଶୁଭରେ ସମସ୍ତ ସକଦାର୍ଯ୍ୟର
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଧିକାର ପାଇଅଛନ୍ତି । ଶୁଭରେ
 ଅତି ସେତେ ସରକାରୀ କର୍ମରୁଣ ଅଛନ୍ତି ସେ-
 ମାନେ ସମସ୍ତେ ବାହାଙ୍କର ଅର୍ଥାତ୍ । ଗର୍ଭଣ୍ଡର
 ଲେକର ବା ବଜ୍ରଲଟ ବାହାଙ୍କର ଅର୍ଥାତ୍ ସମସ୍ତ
 ସମସ୍ତ କର୍ମରୁଣଙ୍କ ମତ କରୁକରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 କରବାକୁ ସମାପ୍ତକର ଥିଲେହେଁ ଏହିପରି
 କର୍ମମ ହୋଇଅଛି ଯେ ବାହାଙ୍କର ବାହାଙ୍କର
 ବା ମହାସୈନ୍ୟର ମେନୁର ବା ସରମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
 କରୁ କରି ଦାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ମେନୁରଙ୍କ
 ସଂଖ୍ୟା ୩୨୫ ଏବଂ ଏହା ମେନୁରକୁ ଏହା
 କରୁର ଯଥା, ଅସ୍ତ୍ର ବ୍ୟାଧି, ସୁରୁକ୍ୟ, ସରସିକ୍ୟ,
 ଅରତ, ଦୈନ୍ୟ, ପୂର୍ଣ୍ଣଦାର୍ଯ୍ୟ, ବାଜିକ୍ୟ ବାଦ-
 ସାଧୁ ଗଣିତ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁର କ୍ଷେତ୍ର ଭାବ
 ଦିଆଯାଇଅଛି । ସେ ଯାହାର କରୁରର
 ସାମାଜିକ ଦାର୍ଯ୍ୟ ମେନୁରମାନେ ବଜ୍ରଲଟର
 ଚ ଚକ୍ରର ଚକ୍ର ଅଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି
 ଏବଂ ବୁଣ୍ଡିକର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ବଜ୍ରଲଟର
 ଅଦେଶ ଲେକନ୍ତି ଏବଂ ବଜ୍ରଲଟ ଅବସ୍ୟତ
 ମତେ କ୍ଷେତ୍ର ଅଥବା ସମସ୍ତ ମେନୁରମାନଙ୍କ
 ପରମର୍ଶରେ ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରି । ଏହି
 ପାଠକ ଶୁଭରେ ଆସତ ଦାର୍ଯ୍ୟ "ମରିଷଲକ୍ଷ୍ମଣ

ଗର୍ଭଣ୍ଡର ଲେକର" ନାମରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉ-
 ଅଛି । ଶୁଭରେ ସେତାର ସେନା ପଡ଼ି ବାହା-
 ଶୁଭର ଚକ୍ର ସୈନିକ କରୁରର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତା
 ଏବଂ ବଜ୍ରଲଟ ନାମରେ ବସ୍ୟାତ । ବଜ୍ରଲଟର
 ଚକ୍ର ସେ ଧର୍ମ ପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମରୁଣ ଅଛନ୍ତି ।
 ବାହାଙ୍କର ମେନୁରମାନଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା
 ଲେକର ଗର୍ଭଣ୍ଡର ବା ଶେଷଲେକର ସମାପ୍ତ
 ସୁଭର ଗର୍ଭଣ୍ଡରଙ୍କର ନୂତନ ଅଟେ । ମାତ୍ର
 ଦାର୍ଯ୍ୟପଦକ୍ରମ ଅନୁସାରେ ବଜ୍ରଲଟ ଚକ୍ର ପ୍ରତି
 ସୈନିକ କରୁରର ମେନୁରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାନ୍ତି
 ଓ ସେ ମହା ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରମାନ ନିଜେ
 ମାମାଂସା କରି ଦେଲେ ବଜ୍ରଲଟ ଚକ୍ରରୁ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ କରି । ବର୍ତ୍ତମାନର ବଜ୍ରଲଟ ବାହାଙ୍କର
 ସେନାପତିଙ୍କ ମନକୁ ଏ ପଦକ୍ରମ ରୁଚି ନ ଅସି-
 ବାରୁ ସେ ବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରତିବାଦ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ବାହାଙ୍କର ଅପର ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ
 ସୈନିକ ବା ସୁକଦାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାପ୍ତ କରି ବାହାଙ୍କ
 ଠାରେ ରହୁଅଛି ଏବଂ କ୍ରମେ ପ୍ରକୃତ ସଂସ୍କାର
 ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ ସେ ପ୍ରକ୍ଷେ ଗର୍ଭଣ୍ଡ-
 ମେନୁକୁ ସେ ଯାହା ଜଣାଇବେ ବାହାଙ୍କଠାରୁ
 ନିମ୍ନସ୍ତସ୍ତ ସୈନିକ କରୁରର ମହା ବର୍ଣ୍ଣର
 ସମାଲୋଚନା କରିବ ଏ ପ୍ରଥା ଭଲ ନୁହେଁ ।
 ଏ ପଦକ୍ରମ ସଂସ୍କାରତ କରବା ଉଚିତ,
 ଯୋହରେ ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ମସ୍ତୁକା ଦେବେ ।
 ଏହି ପ୍ରତିବାଦ ବଜ୍ରଲଟ ଚକ୍ର କର୍ମର ବାହା-
 ତୁର ସଦରୁଦସରରେ କରୁର କରି କରୁର
 ଗର୍ଭଣ୍ଡମେନୁକୁ ଲେଖିଲେ ସେ ପ୍ରକୃତ ପଦକ୍ର-
 ରେ କହି ଦୋଷ ନାହିଁ ବାହା ସଂସ୍କାରତ
 କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ତାରଣ ନାହିଁ । ସୁକର କର୍ମ
 ପରମ୍ପରାରେ ବଜ୍ରଲଟରଠାରୁ ବଜ୍ରଲଟକର
 ସଖ ଅଭିଶର ଦାୟିତ୍ୱ ଉଣା ନୁହେଁ ଏବଂ ଶେ
 ପ୍ରକ୍ଷେ ସଦର କରୁରର ଦାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବଜ୍ରଲଟ
 ଦାୟିତ୍ୱ ସେ ପ୍ରକ୍ଷେ ଏକ କରୁରରେ କର୍ତ୍ତାକୁ ସେ
 କରୁରର ସମସ୍ତ ଶୁଭ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।
 ସୈନିକ ମହା ସର ଏତମସ୍ତ ନିଲସ ବାହାଙ୍କର
 ଲେଖିଲେ କ୍ଷେତ୍ର ବାହାଙ୍କ ଦେହୁ ସରଦାସ
 ଦାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟାପାର ଉଚ୍ଚ ଅଛି ଦେବେ ସେ ମସ୍ତୁକା
 ଦେବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । କରୁର ପ୍ରକ୍ଷେ
 ସେ କେତେକ ଅବ ଚକ୍ର ସମସ୍ତ କରୁରର
 କରି ବଜ୍ରଲଟକର ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ଦାର୍ଯ୍ୟକର
 ସଂସ୍କାରତ କରିବାର ଅଦେଶ ଦେଇ ଅସନ୍ତୁ
 ଅଦେଶର ମାସରୁ ବାହା ଚଳାଇବାର କଲେ
 ବସୁ କରିବା ତାରଣ ବଜ୍ରଲଟକର ଅନୁଷ୍ଠ୍ୟ
 ଦରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସୈନିକ ମହା ବର୍ଣ୍ଣର ଉପସ୍ତ
 ଶୁଭର କରିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦର୍ଶନ ଚକ୍ରରେ
 ସଖତ କ ହୋଇ ଦେବେ ପରଦର୍ଶନ କରିବା

ଦ୍ଵାରା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଜଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଭାଦ୍ରବ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ପଢ଼ି ପରବର୍ତ୍ତନ ନ ହେଲେ ସେ ଦୀର୍ଘ ବ୍ୟାଜ କରିବେ । ସଲତଃ ଇସ୍ତଫା ମଧ୍ୟ ପଠାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କଲର ସେକ୍ରେଟରୀ ଏଥିରେ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବଚନର ବାଦାହରକୁ ଶୁଣି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମକ୍ରମ ଦୋଷପତ୍ତରେ ଶୁଣି ନ ପାରନ୍ତି । ସେ ଇସ୍ତଫା ଦାମନ୍ତର କରି ଭାଦ୍ରବ ପ୍ରସ୍ତାବ ମାନ ବସ୍ତୁର କରୁଥିବାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା ଗେଜେଟ ।

ଦେଖି କଲେରେ କାହିଁ ଶୋଭେହୁଡ଼ ବର ବାଲେ ବର ଶକ୍ତିର ଉତ୍ତର ଓ ବସ ଦେଖି କଲେରେ ପଦରେ ପଦକୁ ଦେଲେ ।

କାହିଁ କେବଳ ମର୍ଦ୍ଦବନ ୫ମ ଶ୍ରେଣୀର ସବୁକ୍ଷେତ୍ର କଲେରେ ପଦରେ ନିପୁଣ ହୋଇ ଉତ୍ତରାଦିପଦରେ ଅବ- ଶାପିତ ହେଲେ ଓ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀର ମାତ୍ରକୃଷି କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

କଟକ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀ ଏତ ୩ ପଦକ୍ଷେପାର୍ଥ ଶୁଭକର୍ମ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀର ଭାରି ପାରିଲେ । ୧ ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରଥମ ୨ ସମାଧାନ, ମନୁ ମତାର କଟକ ସରକାରଙ୍କୁ ଲାଭ ସତ ୧୯୦୪-୦୫ ସାଲର ଶ୍ରେଣୀ ପଦକ୍ଷେପାର ପଦ ।

୧ମ ବର୍ଷ ।

ପ୍ରଥମବର୍ଷ ବୃତ୍ତୀ	କପଳାନ ମିତ୍ର
ମଣିନ୍ଦ୍ରନାଥ ସରକାର	ସତ୍ୟସି ପାମ୍ପାସକ
ଦୀନକାନ୍ତେନ୍ଦ୍ର ବୋଷ	ରଞ୍ଜନକାନ୍ତ ସରକାର

୨ୟ ବର୍ଷ ।

ଭୁବନେଶ୍ଵର ମହାନ୍ତ	ଅସିନୀକାନ୍ତ ଦାସ
ରଞ୍ଜନାଥ ମହାନ୍ତ	ସତ୍ୟାଧିକାରୀ ବର
ପଦ୍ମଚନ୍ଦ୍ର ବରଦ	ନାୟକ ପଦ
ସୁବ୍ରତେନ୍ଦ୍ର ସେନା	କଳ୍ୟାଣକେନ୍ଦ୍ରା ଶାସି
ମହେନ୍ଦ୍ର ବର, ପାଳ	ରଞ୍ଜନାଥ ବୃତ୍ତୀ
କର୍ମଚନ୍ଦ୍ର, ସମ୍ବ	ଗୋବିନ୍ଦନାଥ ସମ୍ବ

୩ୟ ବର୍ଷ ।

କାଳକୃଷ୍ଣ କାନୁଙ୍ଗେ	ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତୀ
ସତ୍ୟକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର	ରଞ୍ଜନକାନ୍ତ ଦେବ
କାଳୀପଦ ବୋଷ	ସେନ ଅବହାନ ସମ୍ବ
ସୁବ୍ରତେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତ	ସକଳ୍ୟ ମହାନ୍ତ
କଳ୍ୟାଣ ବାବୁଜୀ ସର୍ବ	ସତ୍ୟସି ଦାସ
ସୋମକାନ୍ତେନ୍ଦ୍ର ନରସିଂହ	ପାଣକୃଷ୍ଣ ଦେ

ପଦ ରକ୍ଷାକାର ୩ ମସିହାର ମହାମତୀ ଓ ବାଠଗୋଡ଼ରେ ସାମାଜ୍ୟ କର୍ତ୍ତାପାତ୍ର ଅସି ପଦ ଭାଗ ଦେଇଅଛ । ପଦ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ବୃତ୍ତୀ ନିମ୍ନ ଅବତ ମେହାହର ସମ । ଦେବକ ମତ ସାଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବର୍ଷ ମିଳିବ ।

ଏଠାର କାଳ ନିତ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ସମସ୍ତେ ସଦାକରଣ ସଦାଶେ ନିଜେ ୫୫୦୦ କା ଏବଂ ଦୁଇନଶ ନାମିନବାର ୫ ୧୦୦୦ କା 'ରେଖାବ' ନାମିନନାମା ଲେଖିଦେବାର ଶ୍ରୀ ଚରସାହେବି ଅବେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଅବସ୍ଥାସମତ ବାଠଗୋଡ଼ରେ ଅପିନ ବରଗ୍ରେ ଉକ୍ତ ଅଭାବର ସ୍ଵପ୍ନ ମାତ୍ର- କ୍ଷେତ୍ରକାହାରା ଗୋବିନ୍ଦମାର ବସର ଦେବାର ଅବେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଘଣ୍ଟିବୋଧର ଭାଗା ପାଠକ ହୋଇ ବାରଗଣାକୁ ଅରୋଗ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସାଧୁ ଅଛନ୍ତି ।

କଳିକତା-ସମ୍ବାଦ ।

ପୂର୍ବ ୨ ବର୍ଷ ପର କରଣ ବର୍ଷ ଶିକ୍ଷାପାଠକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରାଥମିକେ ଶ୍ରୀ କଳିକାପଦ ମହୋଦୟଙ୍କ କୃପାରେ କର୍ମରେ ଶାନ୍ତ ଓ ଦୁଇପାଠ ସମାପନ କରିଅଛନ୍ତି, ଯାହାର ଶ୍ରେଣୀ ଦିନ ଭଳା ମହୋଦୟ ଶ୍ରୀ ମତ୍ରରେ ଉପ- ଶ୍ରୀ ହୋଇ ପୂର୍ଣ୍ଣାହତ କଥାନ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ରମଣୀ ମହୋଦୟା ଶାନ୍ତ୍ୟକ ମୁକ୍ତା ବ୍ୟୟ କରି ମତ୍ରରେ ଉପାଧି ଉପାଧିଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ରାମସା ଦା ୨୧ ରାସରେ ଏକ ଦା ୩୦ ରାସରେ ମୁକ୍ତ ହେବାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟର ସବନ ଅପତ ନିରୁଦ୍ଧ ହୋଇ- ରୁଦ୍ଧ ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷି ପ୍ରାକଳ୍ୟରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଳା ମହୋଦୟ ପାଠକମତା ଦେଇବ ସହର ସାଠକୃଷ୍ଣା ନାମକ ସମୁଦ୍ର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ନଗର- କୁ ଗତ କୁ ମାସ ଦା ୧୮ ରାସଠାରୁ ବଜେ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତ୍ର ଭଳା ମହୋଦୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ କଳିକା "ପଦକାଳ" ଖୋଲିବ ସେହି ଶ୍ରୀମତ୍ର ସଂସ୍କୃତ ଉପାଧି ପଦକାଳରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ପଦକ ୫୫୫ କା ଓ କୃତ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀ- ମାନଙ୍କୁ ଦଣ ୫୫୫୫ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀ କମନ୍ତେ ଖୋଲିବ ପ୍ରତିପଦ୍ୟ ପାଠ ୫୫୫୫ ଲେଖାବି ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଏପଦ ମତାପି ଦେହ ଉପସ୍ଥୁତ ଶ୍ରୀ ଉକ୍ତ ଖୋଲରେ ଗୁଣ ସୁନ କରିବା କମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥୁତ ହେବେ ଦେବେ ଦାହାକୁ ସୁଦ୍ଧା ପଦକା କରି ବର ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଏଠକାଦ ଖୋଲିବ ଅପତରେ ଉପସ୍ଥୁତ ପଥରେ ଅପସର ଦେବ ସକଳେ ନାହିଁ ।

ସାହାବିଷୟ ରେଳ କାଟରେ ଚଳିଯିବ ଦେଖଇ ପ୍ରାକୃତ୍ୟ କର୍ତ୍ତାପକାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ରୁଷ୍ଟିକୁ ବର ଅତ୍ର ଦପଦ ବୋଧିଅସ୍ତୁଅଛି ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମିତ୍ରକୃଷ୍ଣାପାଠକର ଅସ୍ତ୍ର ବାଟିକ ପ୍ରାୟ ଦଶଲକ୍ଷ ୫୫୫୫ ଅଟେ । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ପ୍ରାୟ ଦେବଦକ୍ଷ ୫୫୫୫ ଉତ୍ତର ଶକ୍ତିର ବର ବର୍ଷ ଏଠାର ଲକ୍ଷ ୫୫୫୫ ଅସାସ୍ତ୍ର ହୋଇଥିବ ଏବଂ ବର୍ଷ ଶେଷକୁ ପ୍ରାୟ ସାତେ ଲକ୍ଷ ୫୫୫୫ ଉତ୍ତର ଶକ୍ତିର ଉତ୍ତର ।

ନାଗାହର ଉତ୍ତରମାର ଅସ୍ତ୍ରପୁଣ ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟଠାରୁ କମେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ସାଦା କରିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ତଳ ସମେ ଦାନର ସହକର୍ମିଣୀ ଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମତ୍ରକର ଉପସ୍ଥୁତୁପେ ଅର୍ଦ୍ଧାଶୀ ହେବା ସଦାପଥ ଦେଖଇ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ଅଛି ।

ବୋହାଠାରେ ଗୋଟିଏ ପାଠକମତା ଗୋପାମ ବର ପୋକ୍ତାଦିଅକାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଏସରେ ଉତ୍ତର ଦାନର ୫୫୫୫ ମତ୍ର ନିମ୍ନ ହୋଇଅଛି ।

କର୍ମନୀର ଉତ୍ତରମାର ସପତ୍ନୀକ ଗତ ମାସ ଦା ୨୨ ଲକ୍ଷ- ରେ ଦୁସେନ୍ଦ୍ରଠାରେ ପଢ଼ିଅଥିଲେ । ସେଠା ଭଳା

ଲିଅପୋଲିତ ସମ୍ବୁ ଉତ୍ତରଠାରୁ ଗାଠ ବାଲୁ ସଙ୍ଗେ ଅଛିଲେ ।

ଅସିପୁରର କଳି ଗୋପ ସାହେବ ଅପଣା ବଦେବ ଦୁବା ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍ତର ଶେଣୀର ରୁଡ଼ା ଗାଡ଼ ପ୍ରଦେଶର ନିପେକ୍ଷା ଚାହାର କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଶେଠା ଓ ବାଲୁ- ନେ ସେ ସମ୍ଭବରେ ଅବେଶକ କରିବାରୁ ଦାହା ପ୍ରଦା ହାର କରିଅଛନ୍ତି ।

ଅସିମାନଙ୍କର ସୁବଦ୍ଧ ସପତ୍ନୀକ ସମସ୍ତକାହାରରେ ଅପାମୀ କାଳସୁଧା ମାସ ଦା ୨ ରାସରେ ଦାହିଁଠାରେ ବସନମାନ ଦେବାର ଶ୍ରୀ ହୋଇଅଛି ।

ଗତ ମାସ ଦା ୧୮ ରାସରେ ସିମଳାଠାରେ ପ୍ରକଳ ବାଠନା ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଅନେକ ପୁତ୍ର- ବରର ସତ ଉତ୍ତରାଦିପକାର ବସନ ଦୁବ ଏବଂ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ବରର ବପାଟ ଉତ୍ତର । ଏ ବାଠନା ଦିନ ବାଲୁକେ ଉପସ୍ଥୁତ ହୋଇ ସଦାକୁ ଅନେକ ଲୋକେ ଉପସ୍ଥୁତ ବାରଣକୁ ଉକ୍ତ ବାଣି ସାପନ ବରୁଥିଲେ । ସୁଖର ଦଶମ୍ଭ ସେ ବୋଧିପି ଲୋକ ମତ୍ର ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ସୁକଳ୍ୟ ଏବଂ ଉତ୍ତର ଉପଶାମାନ ଦଶେଷକୁ ସେ କର୍ତ୍ତାପକାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ସୁଦ୍ଧା ସେ ଅହଲରେ ବିଲକ ପାଣି ଗୋଗାଳନା ବାର୍ଦ୍ଧକରେ ଅଛି ହେଉଣି ଉକ୍ତ ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗାଦୁରୀ ବାଲୁକାକାର ସୁଧାକୃଷ୍ଣ ନାମକ ନଗେ ଲୋକକୁ ମନାକରଣ ହେବୁରୁ ଗ୍ରାମକାସିମାନେ ଉକ୍ତ ଦୋରୁ ସେ ବଜ ଭାବରେ ପାଣି ଦେଇ ଅପଦୁରୀ କରିଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଗୋଟିଏ ବେଳେ ମୋକମନାରେ ଉପ୍ର ସଦାକୁ ସୁପପ ବହାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଥିଲେ ।

ବୋଧିପେହେଲେଠାରେ ଚେନମାର୍ଗର ଗୋଟିଏ ନାହାର ଉତ୍ତରଗୋଟିଏ ଗାହାରରେ ଅଧିକା ଉକ୍ତ- ଗାହାରର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଏହି ନାହାରରେ ସେଠା ଲୋକେ ଦେବେ କୋବଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତହିଁରେ ପ୍ରାୟ ଶିକ୍ଷାନିକସକ ମଧ୍ୟରୁ ନ ୨୨ ଶହେ ମତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ଏକ ନ ୨୨ ଶ ରାସର ପାଠକଅଛନ୍ତି ।

ଚାଳି ଦେଶର ବସିକ ଏବଂ ଦୁମତୀ ସମା ନନ୍ଦ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାଦ ଏବଂ ସମ୍ପଦ ଦେଖାଇବା କାରଣ ମାର୍ଜନ ସଦାକ ସହପଥ ଅବେଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଅନାଥା କର୍ମଶୁକ୍ଷମାନେ ପଦକୃତ ହେବେ ।

କାକୁଲର ଅମୀର ଉତ୍ତରକର୍ମମେଶକଠାରୁ କାଳିକ ୧୮ ଲକ୍ଷ ୫୫୫୫ ପାଠକା କର୍ମସ୍ତ୍ର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ନିମା ଅଛି ରୁଦ୍ଧୁ ଅମୀରକ ମୁକ୍ତ ହେବୁ ସନ ୧୯୦୧ ମସିହା ଅକ୍ତୋବର ମାତେଠାରୁ ଏହା ବାଲୁ ସମ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସହପଥ ପ୍ରାକ୍ଷର ହେବା ବାଲୁ ଏହା ପ୍ରାୟ ୨୦ ଲକ୍ଷ ୫୫୫୫ ଉତ୍ତରକର୍ମମେଶକ ଅନାଗାରରୁ ପାଠକେ ।

ଚିକ୍ଷଣ ଅପ୍ତିକାରେ କର୍ମନାମାନେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସହର ସୁବେରେ ଉପ୍ର ସଦାକ ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଗତ ମାସର ଦା ୨୨ ରାସର ସମ୍ଭାବିତ୍ର ପ୍ରକାଶ ସେ କର୍ମନି ସେବା ନମ୍ବୁ ଲକ୍ଷ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ମାସ ଦା ୨୨ ରାସ ଅସ୍ତ୍ର କାଳରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଠାରେ ସୁବଦ୍ଧ ଉତ୍ତର ହୋଇଥିବ । ଏ ବର୍ଷ ଅସାଧୁ ପ୍ରକଳ ସମ ଏବଂ କଳୁ ବରନାକ ଦଶେଷକୁ ସେ ବୋଧୁର ଲାଭୁଥିବ । ମାତ୍ର ବଜ ଅନନ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ଦ ଅନୁଷ୍ଠାନ—ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ... ମୌଳିକରେ ଏକ ମହାଦେବ ପ୍ରାଚୀନ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦେଶ ପ୍ରାଦେଶିକ ମହାଦେବ ପ୍ରାଚୀନ ଏକ ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ...

ଶ୍ରୀ ଦେବୀକ ପାଠ—ନିଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବା... କାରଣ ବିଷୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାଚୀନ ବିଷୟ... ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଏକ ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ...

ଶ୍ରୀ ବନବନ୍ଧୁର ଦାସ—ବନବନ୍ଧୁର ଦାସ... ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ... ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ... ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ...

ଶ୍ରୀ ସର୍ବଜିତ ଦାସ—ଶ୍ରୀ ୧୦ ରୂପ ନିମନ୍ତେ... ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ... ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ... ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ...

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ—ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ

ମୂଲ୍ୟସୂଚୀ ।

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include 'ମାଟୁ ଶ୍ରୀ ସେନାପତି', 'ମୁକ୍ତି ମୋହନ ପଦ୍ମ', 'କାଟୁ ଶ୍ରୀ ବନବନ୍ଧୁର ଦାସ', etc.

ବିକ୍ରାପନ ।

ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ... ବିକ୍ରାପନ... ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ...

ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ନିମନ୍ତେ... ବିକ୍ରାପନ... ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ନିମନ୍ତେ...

ସମ୍ପାଦକ ବାବୁ ଓ ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include 'କର ମର୍ଦ୍ଦିନୀକା ମୁଦ୍ରା', 'ମୋହନ ସୁଦ୍ଧ ମୁଦ୍ରା', 'ମୁକ୍ତି ମୋହନ ପଦ୍ମ', etc.

ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ

ଏକ ନିମନ୍ତେ ଏକ ନିମନ୍ତେ... ବିକ୍ରାପନ... ଏକ ନିମନ୍ତେ...

କା, ପି, ବନବନ୍ଧୁର ଦାସ... ବିକ୍ରାପନ... କା, ପି, ବନବନ୍ଧୁର ଦାସ...

Apply to The Manager—
The Inland Agency & Co.
21 Kupalitollah U...
Bowbazar Calcutta

ବିକ୍ରାପନ ।

ସାଧୁର ଅନ୍ୟ ମହୋଷଧି

ଏପରି ସଦ୍‌ଗୁଣ ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ

ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ... ବିକ୍ରାପନ... ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ...

କାଟୁର ମହୋଷଧି ।

ସଦ୍‌ଗୁଣ ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ... ବିକ୍ରାପନ... ସଦ୍‌ଗୁଣ ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ...

ଏକ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷୟ

ଏକ ନିମନ୍ତେ ଏକ ନିମନ୍ତେ... ବିକ୍ରାପନ... ଏକ ନିମନ୍ତେ...

ପ୍ରାୟାଦ୍ଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 15th July 1905.
ବି ୧୯ ଶ୍ରୀକଣ୍ଠ ସନ ୧୯୦୫ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକଳା
ସମ୍ବତ ୧୯୩୩ ଚରଣାବତୀର ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁ, ଶ୍ରୀକଳାପୁର ମୁଦ୍ରିତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ

ଅଧାର ଟ ୩୯
ପ୍ରକାଶକ ଟ ୨୯

କ୍ର ୪୦ ମ
୪୮ ଶ୍ୟ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ

ପ୍ରକାଶକ ।
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।
ଅଧାର ମୁଦ୍ରିତ ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ

NOTICE
Is hereby given that some Uriya
knowing Entrance passed apprentices
are to be entertained in the Balasore
Collectorate.
The successful candidates should
furnish certificates of health and
moral character.
Applications are to be received
up to the 22nd July 1905.
Balasore Collectorate, M. SENAPATI,
The 23rd June, 1905. For Collector.

ଦ୍ଵିତୀୟା
ମହାରାଜାଚାର୍ଯ୍ୟ
ଫିଲ ଦ୍ଵିତୀୟା ପର୍ବ ।
ଅତି ଉତ୍କଳ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।
ଏହା ମଧ୍ୟ ଦ୍ଵିତୀୟା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।
ଦେଖନ୍ତୁ ! ଦେଖନ୍ତୁ ! ଦେଖନ୍ତୁ !
ପ୍ରକାଶକ ମୁଦ୍ରିତ ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀକଳାପୁର ପତ୍ରିକାଳୟର ଶ୍ରୀ

Wanted an Inspecting Pandit for
the Ganja Sub-Circle, in Thans Aub,
under the Sub-Inspector of Schools,
Patamunda Circle, on a salary of
Rs. 10 with the usual allowance.
Preference will be given to one who
has passed the final examination of
the Cuttack Training School or who
has experience in the inspection of
Primary Schools under the new
scheme of Vernacular Education.
Applications with copies of testi-
monials should reach this office on
or before the 15th July 1905.
Cuttack Dist. Board's Office, J. C. CHUNDER,
30-6-1905. Vice Chairman.

ଉପନିଷଦ୍ଵୟା
ଉପନିଷଦ୍ଵୟା, ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ବତ୍ ପ୍ରକାଶକ

FOR SALE.

The House of Rai Hurry Ballabh Bose Bahadur in Umrao-banpatna, Gangamandir, near the Civil Court, with the stables, out-houses and compound for Rs. 20,000. This should include the rayati right in the Khasmahal land, permission to sell such right will be obtained from the Collector no sooner the name of the purchaser is known.

TO LET.

The whole of the above premises for three years at a monthly rent of Rs. 125, but if a purchaser should appear in the meantime the tenancy should expire.

For further particulars the intending purchaser, or lessee may apply to the Editor of the Utkal Dipika or to the undersigned.

HURRY BALLABH BOSE,
14-7-05

ଘରବିକ୍ରୀ

ଏହି ଘର ଚଳନ୍ତ ମଠରେ ଉପରେ ନିକଟ ଘରାମନ୍ତର ମନଦର୍ତ୍ତନ ସଂସ୍ଥାରେ ଶୁଣା ରାସ୍ତି ଦରବସ୍ତର କୋଷ ଗଢ଼ାହୁଇବର ସଦା କୋଠାରେ ଏହି ଚାହିଁଥିବାର ଅସ୍ତର କାଳେ ଉପମାନ ଓ ଦୁଆ ୫ ୨୦୦୦୦୦ ନା ମନ୍ତରେ ବସନ୍ତ ହେବ । ଉପମାନର ନିମନ୍ତ ରକ୍ଷତ ସ୍ଵର ମନ୍ତ ସେହି ମନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଧରା ପାଉଁଶ । ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକାର ବସନ୍ତ ମାନେ କଲେକ୍ତର ସାହେବକର ଅନୁମତ ହେଉଅଛି ।

ଉଚ୍ଚାଦିପାପିକା ।

ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ସ୍ଵତ୍ଵ କିମ୍ପା ଓ ନିମନ୍ତେ ମାନେ ୫ ୨୦୦୦୦୦ ନା ଉପମାନେ ଉଚ୍ଚା ଉପାଦିକ ମାନ ଏହି ଦିପାପିକା ମଧ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ସଂସ୍ଥାରେ ଉପର ନିମନ୍ତ ଉପର ହେବ ।

ସେହିମାନେ ଉପର କଥା ଉଚ୍ଚା ଉପାଦିକା ବାବଦେ କଲେକ୍ତର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚା ଉପାଦିକା ବାବଦେ କଥା ଅନୁମତ ହେବ ପତ୍ରିକାରେ ।

ଓ ଉପରୋକ୍ତ ମାନେ
୧୫.୭.୦୫

ବିକ୍ରୀପତ୍ର ।

ଉଚ୍ଚା ମନ୍ତରେ ଓ ପୋଷ୍ଟୋଲରେ ସର୍ବ ସେନାଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚାଲ ବସନ୍ତ ବହି ଓ ନମୁନା ଦେବୁ । ବଙ୍ଗଳା ବା ଇଂରାଜୀରେ ପତ୍ରିକା ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଗଜବିଦ୍ୟା ଶ୍ରୀ ମଜଲଲ ଦେବ
ପୋଷ୍ଟ ଗାହାଲ, । କି । ମେଦିନୀପୁର

ଉଚ୍ଚାଦିପାପିକା ।

ବଙ୍ଗାଳୀ ସରରେ ବିଷୟର ସମ ୧୮୭୫ ସାଲର ଅ* ଉଚ୍ଚର ଧା* ଗ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ବଙ୍ଗଳା ଲେଖକମାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଅଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉଚ୍ଚ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସରକାରୀ ମାହାଲର ସମସ୍ତ କମି ସରରେ ବା କରକ ହେବ ଏବଂ କରକ ଦେବା ସମସ୍ତ ମାହାଲ, ସେକ୍ଟି ମାହାଲ, ମୌଜା ଏବଂ କମିର ଚୌଦ୍ଵା ଉଚ୍ଚର ହେବ ।

ଗତ ସପ୍ତାହର ଦୁଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚରେ ଅନେକ ପ୍ରାକରେ ପ୍ରଚାର ପରିମାଣରେ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଭିମତ ଗତ ଶତକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବରମାଉପକୂଳ, ବାଲିକଟ, ବେଲି* ଇ ଓ ଦ୍ଵାରଦରବାଦ ସବିଷୟକମାନେ ଉଚ୍ଚା ଦୁଷ୍ଟର ପରିମାଣ ଉଚ୍ଚରେ ଅଧ୍ୟ ସତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରାକରେ ଉଚ୍ଚା ଥିଲା ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚର ଓ ମଧ୍ୟାଞ୍ଚଳ, ଏବଂ ଉଚ୍ଚଗର ଉଚ୍ଚକୋଷ୍ଠ ସବିଷୟକମାନେ ନିତାନ୍ତ ଉଚ୍ଚା ଥିଲା ।

ଗତ ରା ୧୯୦୫ରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଉଚ୍ଚରେ ଯେଲେନ ସେନାରେ ୨୨୦୧ ମୁଦ୍ଵ ହୋଇଥିଲା । ରହିମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାବରେ ୧୨୫୩ ମୁଦ୍ଵ ପ୍ରଦେଶରେ ୩୧୨ ବମେଇରେ ୩୧୧ ବଙ୍ଗଳାରେ ୧୦୭ ବରମାରେ ୧୨୩ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ମାହାଲ, ମହାଶୁର ଏବଂ ବରମାଦିକାରେ ଉଚ୍ଚା ଥିଲା । ଉଚ୍ଚା ସପ୍ତାହର ମୋଟ ମୁଦ୍ଵ ୪୫୨୩-ଉଚ୍ଚାରେ ଏ ସପ୍ତାହର ପଲ ଶୁଦ୍ଧ ଅଟେ ।

ହୋଇତ ସରକାର ଜଙ୍ଗଲର ଉତ୍ପନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରବା ଦ୍ଵାରା ଯେଠା ଉଚ୍ଚା ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ ଦ୍ଵାରମାନ ନିର୍ମାଣ କର ଅଛନ୍ତି । ସେହି ବାଟ ଶୋଇବା ଦ୍ଵାରା ମାହାଲର ଉଚ୍ଚା ଉଚ୍ଚା ସେନା ସେନାର ମାସରେ ହୋଇତ ସରକାର ବିଷୟକମାନେ ହେବେ । ଉଚ୍ଚାମାନେ ଜଙ୍ଗଲର ଉଚ୍ଚା ଓ ଉଚ୍ଚା ଅନୁଷ୍ଠାନ

କରବାରେ ବିଷେଷ ମନୋହୋନା ହେଲେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ବଦଳିବ ।

କଲକତା ଦ୍ଵାରକୋଷ୍ଠର ଏଠାକୁ ଗଢ଼େଇକଲକତାକୁ ଦୋହର ୧, ଏମ, ଏଠ, ବସ୍ତୁ ବିକ୍ରୟରେ ବେହୁଳ ବିଷୟକମାନ ସ୍ଵର ଉଚ୍ଚାସ-ପଞ୍ଚାଶରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚମାନ ଅଧିକାର କର ଅଛନ୍ତି । ସର୍ବଥ୍ୟ ଅଧ୍ୟ ଦେହ ଉଚ୍ଚାବାରୀ ଉଚ୍ଚାସ ପଞ୍ଚାଶରେ ଏଡ଼େ ଉଚ୍ଚାସମାନ ପାଇ ନ ଥିଲେ । ଏହା ଦେଖି ଉଚ୍ଚାରେ ଲେଖକମାନେ ଅବଶ୍ୟ ରହିବେ ଯେ ଉଚ୍ଚାବାରୀ ଉଚ୍ଚାସମାନକୁ ରୁକିବେ ଉଚ୍ଚା ଦୁଷ୍ଟି ଏବଂ ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ସମସ୍ତକଥା ଦେଖାଇ ପାଇନ୍ତି । ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚା ଉଚ୍ଚାକ ସେ ସୁଯୋଗ ନ ଦେଇ ସରକାରୀ ଦ୍ଵାରା ଶେଷରେ ଦେଖାସୁଲେଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚାସମାନକୁ ଦୁଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚା ପ୍ରଦାନ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଏହା ଗୋଟିଏ କୁଷ୍ଠାସର ଦୁଷ୍ଟ କି ?

ସକଳ କଥା ଉଚ୍ଚାସରେ ଉଚ୍ଚା ସାପାଦ ସୁଦ୍ଧା ଏହାକେଲେ ବଳ ହୋଇ ନାହିଁ । ଗତ ସପ୍ତାହରେ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇଥିବାର ଏବଂ ଉଚ୍ଚାସ ଦ୍ଵାର ସାଇ ପହିଲୁ ହଟି ସାଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ଅଛି । ସକଳ ସରକାରୀ ବିବେଚନା କର ଶୁଭ ହେବା ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚାସ ପଞ୍ଚାଶ ଶେଷମାନେ ମନୋମାନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଯୋଗ୍ୟମାନ ଅଧିକ ପଞ୍ଚାଶ ଅଛନ୍ତି । ସେଠାକୁ ନିୟୁତ୍ଵ ଓ ଅଧିକାର ପରିମାଣ କର ସୁଦ୍ଧା ଯୋଗ୍ୟମାନ ଅଧିକ ଯେଉଁ ଅଧିକେ । ସେହି ବଦଳରେ ସର୍ବ ଦେବ । ସକଳର ଉଚ୍ଚା ବାହାର ଅଛି । ଉଚ୍ଚାସ ପଞ୍ଚାଶ ଉଚ୍ଚାସ ଅଧିକାରୀ ସ୍ଵାର୍ଥ ରଖାଇ ଦେଖା ହେଉଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସାଇସମାନେ ଯେ ବିଚାର କରବେ ।

ଉଚ୍ଚାସମାନକୁ ସମସ୍ତପ୍ରଥରେ ବିବେଚନା ସମ ୧୯୦୩ ସାଲରେ ୧୦୮୪ ଭୁଲି ପଠା-ସା ଥିଲେ । ସକ ୧୯୦୪ ସାଲରେ ପ୍ରେରକ ଦେବା ଭୁଲି ସଂଖ୍ୟା ୨୪୫୧ ଥିଲା । ପସଲ ଉଚ୍ଚାସ ଏବଂ ଯେଲେଇ ଉଚ୍ଚା ହେବୁ ବିବେଚନା ଭୁଲି ଯିବାର ଉଚ୍ଚା ପଞ୍ଚାଶ ଅଧିକ । ସର୍ବୋପମା ଅଧିକ ଭୁଲି ଦେଖାଇଲୁ ଏବଂ ତହିଁ ଉଚ୍ଚା ଉଚ୍ଚା ମରିତଦ୍ଵାରା ସାଇଥିଲେ । ଅଧ୍ୟାୟ ଶୁଣିବେ ଭୁଲିର ଅଧିକ ଦରକାର ନାହିଁ । ଗତକାଳ ଅର୍ଥାତ୍ ସକ ୧୯୦୪ ସାଲରେ ୪୩୨୭ ଭୁଲି ମୋଟରେ ୧ ୨୨,୪,୩୨୯ ନା ଭେଦ ଏ ଦେଖିବେ ଯେଉଁ ଅଧିକ ଅଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚାସ ଦ୍ଵାରା ୧୨୫ ନା ପଞ୍ଚାଶ ଅଛି । ସୁଦ୍ଧା ଉଚ୍ଚାସ

୧୯୨୯ ବା ସେକ୍ସନର ଦ୍ଵାରା ଅଧିକୃତ ।
ଦେବତା ୨୧୫. ଛାତ୍ର (ପତ୍ରକ ୧୫୭୫)
ଆଇଡ଼ାରେ ଦେଖି ଅଧିକୃତ ।

ପୁଣ୍ୟ ମିତ୍ରମିତ୍ରପାତ୍ରୀର ବ୍ୟୟରେ ସେଠା
ମିତ୍ରମିତ୍ର ପଦ ଦ୍ଵାରା ନିମନ୍ତେ ୧ ଏକର ୫୯୭
କେସିମିଲ ନିମ୍ନ ଖରଦ ଦେବା ଦାକ୍ଷିଣ
ସତ ୧୮୯୪ ସାଲର ଏକଥାନ ଅନୁସାରେ
ମାଧ୍ୟମର ବଙ୍ଗେଶରକର ଲକ୍ଷ୍ମୀପଦ ନର
ତା ୫ ଉତ୍କଳର ଉଲ୍ଲେଖକେତରେ ବାହାରି-
ଅଛି । ସେହି ନିମ୍ନ ସାମା ଏହିପରି ଲେଖା-
ଅଛି ଯଥା ଉତ୍କଳରେ ଦରଦାପତ୍ରା ସାହି-
କର, ଦକ୍ଷିଣ ଓ ପୂର୍ବରେ ବଳଦେବସ୍ଵର ନଳ
ଏକ ପ୍ରସ୍ତରେ ବଜ୍ରଦାଣ୍ଡ ଓ ଧର୍ମଶାଳା ।
ଧର୍ମଶାଳା ପଶ୍ଚିମସୀମାରେ ଲେଖା ଦେବାଦ୍ଵାରା
ଦୋଷ ଦେଖିଅଛି ସେମନ୍ତ ମିତ୍ରମିତ୍ରପାତ୍ରୀ
ବାଦା ଉଚ୍ଚଦେବଅଛି । ମାତ୍ର ଦକ୍ଷିଣ
ଦିଗୁଥିବା ପ୍ରକାରେ ସେ ଅନୁମତ ସ୍ଵପ୍ନକ
ଦେଖି ନାହିଁ । ପୁଣ୍ୟର ଉଚ୍ଚଦେବମାନେ ଏ
ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚକ ଭର ସାତ୍ତ୍ଵିକ ଭାବ୍ୟ ବାଦା
ଦେବ ।

ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍କଳର ସ୍ଵର ସମୁଦ୍ଵାର ଉତ୍କଳ-
କଟକର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଜଣାଉଅଛି ଯେ
ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍କଳ ଏକ ଉତ୍କଳର ସରକାର ଓ
ସାମାନ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ସ୍ଵରରେ ଇଂରାଜୀ ସମାଜୁଥିବା
ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଉତ୍କଳର ସମାଜର ଉତ୍କଳର ସାମାନ୍ୟ
ପଦକ୍ଷା କଟକ ନିମ୍ନ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଅସନ୍ତ
ଅନୁମାପ ବା ୨୮ ଉତ୍କଳ ପୂର୍ବର ୧୧୧ ବା
ସମୟରେ ଦେବ । ସେହି ଶ୍ରେଣୀର ସ୍ଵରମାନ
କରେ ଉତ୍କଳର ବା ଦେବୀର ଉତ୍କଳରେ
ସିଦ୍ଧା ଦେଖିଅଛି ନିମ୍ନକମାନଙ୍କର ପଦକ୍ଷା କଟକ
ଦେବୀ ସ୍ଵରରେ ସେହିମାତ୍ର ବା ୨୧ ଉତ୍କଳ
ସେହି ସମୟରେ ଦେବ । ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରକାରେ
ଅଥବା ସେହିମାନେ ଅନୁକ୍ରମ ଏକ୍ଵାନ ସାତ
ଦେଖିଅଛି ସେମାନେ ପ୍ରଥମ ଲିଖିତ ପଦକ୍ଷା
ଏକ ସେହିମାନେ ମଧ୍ୟମର ବା ମଧ୍ୟରଣୀ
କ୍ଷୁଦ୍ରର ସାତ ଦେଖିଅଛି ସେମାନେ ଦେଖି
ଲିଖିତ ପଦକ୍ଷା ଦେବାକୁ ସେମାନେ ଅଟନ୍ତି ।
ସେହିମାନେ ପଦକ୍ଷା ଦେବେ ସେମାନେ ସେହି
ଅନୁମାପ ବା ୨୦ ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ
ଦେବ । ଅନୁମାପ ଦେଖି ଉତ୍କଳରେ
ମହୋଦୟର ଅଧିକୃତ ଦେବ ।

ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦୁମନ୍ତର ସାଦାନ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବଙ୍ଗ-
ପ୍ରଦେଶରେ ଅଦାୟ ଦେବା ଦେବୀର ୨୧
ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ବାହାରିଅଛି ଏକ ପ୍ରଥମ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ

ଦେବା ସହିତ ଦେବୀର ମୋଟ ୫ ୫୯,୭୧୮ ବା
ଦୋରଅଛି । ଓଡ଼ିଶାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦେବା
ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋରଅଧିକାର ନହିଁ ବୋଲି ଦେଖିଲୁ;
ଯଥା;—

ବାଲେଶ୍ଵର ସଦ ଦୈନିକ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ	୫ ୫୦୦
ନାଥ ଦେ ବାଦାଦୁରଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ	୫ ୫୦୦
ଗଜା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ	୫ ୫୦୦
କଟକ ଦୈନିକ ପ୍ରଥମକ୍ରମ	୫ ୨୫୮୮
ଗୁଣ୍ଡା ଦୈନିକ ଦୋଷ ବାଦାଦୁର	୫ ୫୦୦
ପୁଣ୍ୟ ସରଦୈନିକ	୫ ୫୦୦
ଗଜା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ୨ୟ ଥର	୫ ୨୦୦
ଗଜା ଦକ୍ଷିଣ୍ୟ	୫ ୨୦୦
ଗଜା ହିନ୍ଦୋଳ	୫ ୨୦୦
ଗଜା ଲେଦାପାଳ	୫ ୫୦୦
ଗଜା ନୟାଗଡ଼	୫ ୨୦୦
ଗଜା ରାଣପୁର	୫ ୨୦୦

ଅନୁମାପେ ଦେବତା ସପ୍ତାହରେ କଟକ
କଲେକ୍ଟର ସେପାରି ବାଦାଦୁରଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ସ୍ଵର,
ଦକ୍ଷିଣ, ବାଦା ମଧ୍ୟପଦ ଦେବ ଓ ସଦ ଦେ-
କଲେକ୍ଟର ବାଦା ବାଲମୁକ୍ତ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ
କଟକମାନେ ଦେବା ଦେବ ଓ ସଦ ସମୟରେ
ଓଡ଼ିଶାର ପାଠକମାନଙ୍କ ଜଣାଇଅଛି । ଏହି
ପୋଲରେ ଦୈନିକମାନେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଥିଲେ
ସଦା ଦେବା ପ୍ରକାରେ ସୁଖୀ ନାହିଁ । ସେହି
ଦୈନିକର ଦେବା ସଦାଦୁରଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଧର

ଅଧିକ ସେ ପୋଲକ୍ଷିତର ଦକ୍ଷିଣ ଦେବ-
କେ ନର ଦୂଧକାର ମୋଦକମା ଦାଏର ଦୋର
ବାଦା ସପାଳ କଲେ ଦୋରଅଛି । ତଥାପ
ଦେବା ପ୍ରକାରେ ଦେବ ନାହିଁ । ଅନୁମାପେ
ଦେଖିଲୁ ସେ ଦୋଷ ଦେବା ଦେଖିଲେ ଥିବ
ମୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼ି ଶକ୍ତ ଦେଖିଅଛି । ବଜ୍ର ଦୁର୍ଗର
ଦୁଆ ପୋଲକ୍ଷି ଏସମ୍ଭାବି ଦୈନିକ ଦେବାକୁ
ପାରୁ ବାହାନ୍ତି ଦୁର୍ଗ ଦୋଷକୁ ଧରିଅଛି ଦେବାକୁ
ସୁଦୃଶ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲୁ । ସେହିପରି ସେବେ
ଅନ୍ୟଲୋକ ଧରିଅଛିଦେବେ ପୋଲକ୍ଷିର ଅ-
ନ୍ୟଦେବା ଦାହିଁ ରହିଲୁ ? ସଦର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ
ମାତାଦେବତା ଏ ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ
ପୁଣି ଉତ୍କଳର ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖିଅଛି ଦେଖିଅଛି
ଅଥବା ପୋଲକ୍ଷି ଦୈନିକ ଦୁର୍ଗଦ୍ଵାର ଅସାମା
ଧର ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏହା ପୋଲକ୍ଷିର
ଅଧିକାର ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ କି ?

ଉତ୍କଳର ସ୍ଵରକଳର ଉତ୍କଳରୁମାନଙ୍କ
ସରକାରୀ ଅନୁସନ୍ଧାନର ବାହାରିଅଛି । ଉତ୍କଳ
ସଂଗ୍ରହ କଲେ ଏହି କି ସ୍ଵରକଳମହୋଦୟ

ଅସନ୍ତା ନବମ୍ଭରମାତ୍ର ବା ୧୦ ଉତ୍କଳରେ
ଦେବୀରେ ପଦକ୍ଷା ବା ୫ ଉତ୍କଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସେଠାରେ ରହି ଅନୁମିତ, ଉତ୍କଳପୁର, ନିମ୍ନ-
ପୁର ଓ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ବା ୨୫୦ ଲେଖା
ରହି ବା ୨୮ ଉତ୍କଳରେ ଲୋକରେ ଅଧିକୃତ ବା
ସେଠାକୁ ସେପ୍ରଥମ ଓ ନିମ୍ନ ଦୁମନ୍ତ ଦେବ
ଦେଖି ଦେବ ଦେବୀର ବା ୨ ଉତ୍କଳରୁ ବା ୧୫ ଉତ୍କଳ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକୃତ ଦେବ । ଅଗ୍ରା, ବରଦ-
ପୁର, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନିଳି ବା ୨୫ ଉତ୍କଳରେ
ଦେଖିଦେଖି ପଦକ୍ଷା ମାତ୍ରପୁରମାତ୍ର ବା ୨ ଉତ୍କଳ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିଦେବ ଓ ବା ୨ ଓ ୮ ଉତ୍କଳରେ
ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଦୋଷ ଦେବୀର ବା ୫ ଉତ୍କଳରେ
ଦେଖିଦେଖି ଅଧିକ ବା ୧୨ ଉତ୍କଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହି
ବା ୧୫ ଉତ୍କଳରେ ଦେଖିଦେଖି ସାମା ଦେବ
ଓ ସେ ପ୍ରଦେଶରେ ବା ୨୫ ଉତ୍କଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେଖି ଦେବ ବା ୨୫ ଠାରୁ ୨୮ ଉତ୍କଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମାତ୍ରକରେ ଦେଖିଦେବ । ପରେ ମଧ୍ୟପଦ ଓ
ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଏକ ସପ୍ତାହ ରହି ଦେବ
ଅଧିକ ବା ୧୮ ଉତ୍କଳରେ ଦେଖିଦେଖି ପଦକ୍ଷା
ଦେଖିଦେଖି ଦେଖିଦେଖି ସାମା ଦେବ ମାନକ
ମାତ୍ର ବା ୨ ଉତ୍କଳରେ ସେଠାକୁ ଲେଖି
ସମ୍ଭବତଃ ସମାଜପ୍ରକାର ଦେବେ ପ୍ରାୟ ଦେଖି
ବା ୧୨ ଉତ୍କଳରେ ଦେଖିଦେଖି ପ୍ରଦେଶ ଦେବ
ଏକ ମାନକ ମାତ୍ର ବା ୧୧ ଉତ୍କଳରେ ଦେଖିଦେଖି
ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ସଦେବକୁ ପ୍ରଦାୟମାନ ଦେବ ।

ଏଠା ବାଲକମାତ୍ରର ସ୍ଵରକଳକର ବାଦା
ପ୍ରକାରେ ମଧ୍ୟମଦାର ଦେଖିଲେ ପ୍ରକାରେ
କୃତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଦେଖିଲେ ସରମାନ
ଦୈନିକାର୍ଥେ ଦେଖିବା ନୁହେଁ ବାଲକମାତ୍ରର
ମହତ୍ତ୍ଵକୁ ବଦଳ ଦେବାରେ ବାହାନ୍ତି ଦେଖି
ଦେବା ଉତ୍କଳରେ ନର ପ୍ରକାରେ ଦେଖିଲେ
ମହତ୍ତ୍ଵ ଦେଖିଲେ ଏକ ଦେଖିଲେ ଉତ୍କଳର
ଦୋଷରେ ବାଲକମାତ୍ରର ଏକମାନ ଦେବେ
ଦୈନିକ ଏକ ଅନୁମାପ ଏକ ଦେବ ଦୋର
ଅଛି । ସ୍ଵର ଉତ୍କଳରୁମାନଙ୍କର ଅଧିକୃତ ବାଦା
ସରକାର, ଉତ୍କଳର ସରକାରୀ ସରକାରୀ ପ୍ରକାରେ
ନାହିଁ ବାଲକର ସରକାରୀ ସରକାରୀ, ସୌଜନ୍ୟ
ଧର୍ମକାରୀ ମଧ୍ୟମଦାର ସରକାରୀ ଦେବ ବାଦା
ସଦ ଦେବ ଦେବ ସରକାରୀ ସରକାରୀ ପ୍ରକାରେ
ଦେଖିଲେ । ମଧ୍ୟମଦାର ମହତ୍ତ୍ଵକୁ ଦେଖି
ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ସରକାରୀ ଦେବ ଏକ
ଦେଖିବା ପ୍ରକାରେ ଏକ ଦେବ ଦେବ ଦେବ
ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ । ପରେ
ଦେବ ଦୈନିକ ସରକାରୀ ଦେବ ସରକାରୀ ବାଦା
ସରକାରୀ ଦେଖିଲେ ଦୋଷ ଦୈନିକ ନିମ୍ନ

ପଞ୍ଚ ମନୁମତୀର ମହାଶୟନ କ୍ରମରେ ଅର୍ପଣ କରାଯାଇ । ପରଶେଷରେ ଧର୍ମ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରାମୋଦୋକ ବାଦ୍ୟ ଏବଂ ଜଳପାନ ଉତ୍ତରୁ ସମ୍ଭବ ରଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା । ବାବୁ ସଙ୍ଗୀତର ମନୁମତୀର ଜଣେ ନିଷ୍ଠାବାନ ଦ୍ରାଘି ଏବଂ ପ୍ରେମିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ସମ୍ମାନ ସନ୍ତୋଷର ବିଷୟ ଅଟେ ।

କଲିକତା ଇଉନିଭର୍ସିଟି (ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ)ର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ମାନ୍ୟ-ବର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟଭୈରବୀ ସତ ୧୯୦୫ ସାଲର ଏମ, ଏ, ସଂଗ୍ରହରେ ଏବଂ ସତ ୧୯୦୫ ସାଲର ବି, ଏ, ଓ ବି, ଏସ ପି, ସଂଗ୍ରହରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରାଧ୍ୟାପ୍ୟ ଲଭ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ସତ ୧୯୦୫ ସାଲର ପ୍ରାଦେଶିକ ସିଲିଲ ସରଭସ (ଲେଫ୍ଟି କଲେ-କ୍ଟର) ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା କାରଣ ବାଞ୍ଛି ହେବାକୁ ସିଡିକେଟେକ୍ସ ଅନୁସ୍ତେଷ କରାଯାଇଅଛି । ଅବକ ଯେଉଁମାନେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାର୍ଥୀ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ବୟସ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ସଚରଣର ଯୋଗ୍ୟତାପ୍ରମାଣ ସହିତ ଅସନ୍ତା ଅଗସ୍ତ ମାସ ତା ୧୫ ଉତ୍ତରରେ ଅବେଦନ ପଠି ପଠାଇବେ । ଯେଉଁମାନେ ବି, ଏ, ଓ ବି ଏସପିରେ ହେବଲ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଅବେଦନ କରବାର ପ୍ରୟୋଜକ ନାହିଁ ମାନ୍ୟବର ସର ପ୍ରେଜର ବାହାଦୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଉଚ୍ଚିଷ୍ଠ ପଞ୍ଚୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଜି ୨ ଶ ଲେଫ୍ଟି ପଦରେ ନିଯୋଗ କରବାକୁ ପ୍ରିୟ କରିଅଛନ୍ତି ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ । ମାଟି ନିଯୋଗର ଯେହି କେବଳ ସତ ୧୯୦୫ ସାଲର ଏମ, ଏ ଏବଂ ସତ ୧୯୦୫ ସାଲର ବି, ଏ, ଓ ବି, ଏସ, ସିଜ ସପକ୍ଷରେ ଶୀମାବଦ୍ଧ କରିବାର ତାହାଙ୍କୁ ବୁଝା ଯାଉ ନାହିଁ । ବୟସର ସୀମା ବି ୨୫ ବର୍ଷ ଧର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ପୁଲେ ସେହି ବୟସ ଅଭିଜମ କରି ତ ସ୍ତବା ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ବ ୨୫ ବର୍ଷ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସ୍ୱସୋନ ଦେଇଥିଲେ ନିବୀନକର ଯେହି ପ୍ରସସ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ସବ୍ୟସତ ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସୁବିଧାର ଲଭିଥାନ୍ତେ ।

କେ ସୋମବାର ଅପରାହ୍ନରେ କଲିକତା ଇଉନିଭର୍ସିଟି ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟିର ତାମକ ସମିତିର ଅଧିକାରୀ-ରେ ସୂଚୀୟ ପୂଜ୍ୟପାଦ ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ର ମନୁମତୀ-ଙ୍କର ସ୍ମରଣାର୍ଥ ଏକ ସମ୍ଭା ହୋଇଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗୋପର ସର ପ୍ରେଜର ବାହାଦୁର ସଭାପତିର ଅସନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ଏବଂ ସରି ଗୁରୁପାସ ବାନୁର୍ଯ୍ୟା, ରାଜା ପ୍ୟାଞ୍ଚମୋଦନ

ମୁଖ୍ୟର୍ଯ୍ୟା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି, ଏଲ, ସୁପ୍ର, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏ, ପେଡ୍ରଲର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାନ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ରତ୍ନ-ଲୋକମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ସଭାପତି କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ ବକ୍ତୃତାରେ କହିଲେ ଯେ ସୂଚୀୟ ମନୁମତୀର ଏହି ସମିତିର ପ୍ରାପନକର୍ତ୍ତା ଥିଲେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବାମାନଙ୍କର ଗଳ୍ପ ଏବଂ ଧର୍ମର ଉନ୍ନତ ସାଧନ ଏହାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ମୃତ ମହାତ୍ମାଙ୍କର ଅନେକ ଅନୁଜ୍ଞା ଗୁଣ ମଧ୍ୟରେ ଯୁବକବୃନ୍ଦର ଏ ପ୍ରକାର ହିତ ସାଧନ ଚେଷ୍ଟା ତାହାଙ୍କର ଜୀବନର ପ୍ରଧାନ ଦ୍ରବ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଦେହୁ ସେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣର ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ସ୍ମୃତିରକ୍ଷା ସମ୍ଭବରେ ବୃଦ୍ଧ କରୁନା ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ଭା ସୁଦ୍ଧରେ ତାହାଙ୍କର ଶ୍ରୀବ ଚିହ୍ନପଟ ରଖାଯିବ ଯେ ରବିବ୍ୟାସର ଗ୍ରହମାନେ ଅଦର୍ଶ ସ୍ୱରୂପ ମନେ କରୁଥିବେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ତାମରେ ଅଉ ବିଚ୍ଛୁ ବସିବ । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଭୈରବୀ ଅର, ଏଲ, ଦତ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚି ନିମନ୍ତେ ଏକସଦସ୍ୟ ବେଢା ହେବା ଅଜ୍ଞାତାର କରାଯାଇଅଛି ଏବଂ ଅଶା ହୁଏ ଏହି ଉଚ୍ଚିଷ୍ଠ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ପ୍ରସାଧିନୀ ହେବାକୁ ଅନେକ ରତ୍ନଲୋକ ବାହାରିବେ । ଅତୀତର ମୃତ ମହାତ୍ମାଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତିରେ ସମ୍ଭାର ଶୋକ ପ୍ରକାଶ ତାହାଙ୍କର ପରବାର ବର୍ତ୍ତକ୍ତା ତାହା ଜଣାଇବା ଏବଂ ସ୍ମୃତି ରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ହେବା ସମ୍ଭବ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ କମିଟି ରଠିତ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଧର୍ଯ୍ୟ ହେଲ ଉତ୍ତରୁ ସଭାପତିଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଆଯାଇ ସମ୍ଭା ରଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା ।

ରୁଷ୍ଟିରେ ଅଗାଧି ।
ରୁଷ୍ଟିସ୍ୱାର ବିଦୋହାରୀ ଜମେ ଶ୍ରୀଷ୍ଠ ଅବର ଧାରଣ କରୁଥିବାର ସମ୍ଭାଦ ଚିଲି । ସେହିପରି ବର୍ଗଠାରେ ବାରଖାନା ଓ ଗୃହମାନ-କରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ମୂଲ୍ୟଅମାନେ ମେଳ ବାଞ୍ଛିଅଛନ୍ତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହାବେଳକେ ବନ୍ଦ ହୋଇଅଛି । ଏ ମାନକୁ ଦମନ କରିବା କାରଣ ଅଧିକ ସେନା ଏହାପ୍ରତି ଦେଉଅଛି । ଓଖୋର ମେଳ ଜବାରଣ କରିବା କାରଣ କଲର ବନ୍ଦୁ ଗୁଳିର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ଜୁମାସର ପେସ ସପ୍ତାବରେ ଜି ୨୦୦୦ ଶ ଦୁର ହୋଇ ଥିଲେ । ହସଠାରେ ଗଜର୍ ସେନା ମାଞ୍ଚିଠି ଦୋହାକମାକ ଲୁଟି ନେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଲ-ଖୁଦଠାରେ ଏକ ପଲଟନ ଗଜର୍ ସେନା ମେଳ ବାଞ୍ଛିଅଛନ୍ତି । ବେଲୋବୋ ଉପସାଗରପ୍ର ପ୍ରାଚୁଟ ଜାହାଜର ସେନା ମେଳ ହୋଇ ଜି ୨ ଶ କର୍ମଗୁରୁକି ଦୁର ଏବଂ ଅନ୍ୟ କର୍ମ

ଗୁରୁକି ବନା କରାଯାଇଅଛି । ଯୋଡେମକନ ଜାହାଜର ସେନା ମେଳ ବାଞ୍ଛିଥିବାକୁ ବାଲୁ ବୁଢାଇଦେବାର ଉପାୟ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଜାହାଜ ପ୍ରଥମେ ବଣତା ସୀତାର ଦର ଶସ ଗୁଲିସାଉଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାଚୁଟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମତାଇ ବିଦୋହ ବଢାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁ-ଅଛି । ଶୁର୍ତ୍ତନେସିଠାରେ ଶାହାଦ ଯୋଗାଇବା କାରଣ ମିଉନିସିପାଲିଟି ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦାବା କରି ତମରର ପ୍ରାଚୁଟ ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ଜେମଖୁରସକ ସଭା ବସାଇବା କାରଣ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ଜାଣି କରାଯାଇ । ଲୋକେ ରସ୍ତରେ ପଲାଇସିବାକୁ ମିଉନିସି-ପାଲିଟି ବାଧା ଦେଇ ଉକ୍ତ ଜାହାଜକୁ ଶାହା ଯୋଗାଇବାର ପ୍ରିୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯୋଡେ-ଲୋକ ତାମକ ଜାହାଜର ସେନା ବିଦୋହ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିର ସରଦାର ଜି ୨୨ ଶ ଧୁର ହୋଇଅଛନ୍ତି । କଥିତ ହୁଏ ତାକୁ ଗୁଳି ଦାମି ମାରବାର ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି । ଗୋଡେମକନ ଜାହାଜର ରସ୍ତରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସେନା ଅଉ ପଲସ ଛଡ଼ା ତମର ବାସିନାଙ୍କୁ ପ୍ରାଣ-ନୁରତ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ଜାହାଜ ରୁଷ୍ଟିସ୍ୱାର ଗୋଟିଏ ବାଞ୍ଚିକା ଜାହାଜକୁ ଧରି ବେତେକ ବୋ ମେସାଦ ପଶୁ, ଶାହା ଏବଂ ବେଢା ନେଇ-ଅଛନ୍ତି । କୃଷ ସାଗରର ବାଞ୍ଚିକା ଏହାବେଳକେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଅଛି । ପ୍ରାଚୁଟ ଜାହାଜରେ ବିଦୋହଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦେହୁଣତ ଲୋକ ଧର ହୋଇ ସିବାଖୁପୋଇ ଦୁର୍ଗରେ ବନା ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି ।

ସହରରେ ବାଦ ।
ହେଲୁପଡ଼ାଠାରୁ ସମ୍ଭାଦ ପାଇଅଛି ସେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଚିତାବାଗ ଲୁଚି ପଶିଥିଲା । ଗତ ଶକରୀର ସକାଳେ ଗୋଟିଏ ସାହିରେ ଜଣେ କେଉଟକୁ ଧରି ମୁଣ୍ଡ ଓ ବାହୁରେ ଅଗାଧ କରିଲେ, ବସ୍ତ୍ରବାଳାମାନେ ଜାଣିପାରି ପ୍ରାୟ ଜି ୫୦୦ ଶ ବାଡ଼ା, ଦରଶ, ଚରବାର ଇତ୍ୟାଦି ଘେନ ଜମା ହେଲେ । ସବଡ଼ିକନକର ଚେପୁଟି ମାଞ୍ଚିଖୋଟ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନାସୁର ବାହୁମାନେ ବନ୍ଦୁ ହେଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ମାଟି ହେତୁ ପାଖରେ ପଶି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବାଞ୍ଚିସକଳରେ ତୃପ୍ତ ମାରିଲେ ଇଞ୍ଜି ନିୟୁର ବାହୁ ଓ ତାହାଙ୍କର ଦୁଇ ଗୁଳିର ବନ୍ଦୁ ହେଇ ଗୋଡ଼ାଇଲେ-ମାଟି ଜଣେ ଗୁଳିର ରସ୍ତରେ ଗଛରେ ଚଢ଼ି ଗଲା । ବାଦ ଦୁଇ ଇଞ୍ଜିନିୟୁର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସବୁଙ୍କୁ ଅକ୍ଷମଣ ହଲା । ସେ ବନ୍ଦୁ ହସର ହେଲେ ମାଟି ବିଚ୍ଛୁ ହେଲ ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କର ଅନ୍ୟ

ରାଜ୍ୟର ଦାମରେ କରୁଥିବା ଥିଲା ମାତ୍ର ସେ
 ଉପରେ ସର୍ବତ୍ର ଦରମାଦାନ ନାହିଁ । ସମ୍ପ୍ରମାଣ
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବାଦ ସଙ୍ଗେ ବାହୁସୁଦ୍ଧ ହରି
 ଅପଣା କରୁଥିବା ବାଦ ମଧ୍ୟରେ ଦେଇ ସବଳ
 ରେ ଗୋଠା ମାଲରେ । ତହିଁରେ ବାଦ
 ରାଜ୍ୟର ଶିବ ପତ୍ରକୁ ଗ୍ରହଣ ଦେଲମାନଙ୍କେ ସମ୍ପ୍ର
 ମହାସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ ରାଜ୍ୟରୁ ଦୋର ହୋଇ
 ଚାଲି ଗଲେ । ବାଦ ଜଣେ ଦ୍ରାଘିଣକୁ
 ଅନ୍ତର ଜଳ ଉତ୍ସୁକି ତେପୁଟି ବାଦ ସାହସ
 ପୁଣ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ବୁଲି ମାରି ବାଦର ପ୍ରାଣ
 ନେଲେ । ଏତେ ମନୁଷ୍ୟ ଜମା ହୋଇ ଦେହ
 ତହିଁ ଦରମାଦାନରେ ନାହିଁ । ସମ୍ପ୍ରମାଣସମ୍ପ୍ର
 ଦାୟରରୁ ଅନ୍ତର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାହା-
 କର ଦୁଇଜଣ, ଯୁଗ ଓ ଦୁଇଜଣ ହୋଇ
 ଯାଇଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ବାଦମାନେ ତାହାଙ୍କର ପତ୍ର ଓ ସେବା
 ଦରୁଅଛନ୍ତି । ସହର ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଉତ୍ସାହ
 ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ଅନ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ସାହସ
 ଦାହୁ ଅଧିକ ? ଅଳ୍ପ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅନ୍ତ
 ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧିକ ବରଦେଲି ।

ସୁଦ୍ଧ-ରଥାଶା ।

ଗର ତା ୫ ରାଜ୍ୟରୁ ବାହାରୁ ତା ୧୧ ରାଜ୍ୟ
 ମଙ୍ଗଳକାର ସୁଦ୍ଧା ଶ୍ରୀଜୀଉଙ୍କର ଗୁଣିତ ମଣ୍ଡପରେ
 ଶାସ୍ତ୍ରାଳୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ ୨୦ ଅବଲୋକ ଦୋର
 ଥିଲା । ଯାହା ଓ ସାଧାରଣଲୋକେ ଗୁଣିତ ମଣ୍ଡପ
 ରେ ଶ୍ରୀଜୀଉଙ୍କର ସପ୍ତାହାବସ ଦର୍ଶନ ଓ ଅନ୍ତମହା-
 ପ୍ରସାଦ ପ୍ରାପ୍ତହୋଇ ମେଳେଇ ବାହୁକୁ ଅନ୍ତ-
 ରୁଦ ଧର୍ମକାଦ ଦେଖିଲେ ।

ଗର ରବିବାର ତା ୧ ରାଜ୍ୟରୁ ଲଳିତଧର
 ଦର୍ଶନପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୀର୍ଘ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ଦର୍ଶନଦିନ ସୁଦ୍ଧାକାରୀ ଅବାଳକୃଷ୍ଣ
 ସମସ୍ତେ ଗୁଣିତ ମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରବାସକରି ଦର୍ଶନାଦ
 ହରିବାର ଧୂଳିପ୍ରଥାଅଛି । ଏବଂ ଅନେକେ
 ଗୁଣିତ ମନ୍ଦିରରେ ନବନିର୍ମିତ ଉତ୍ସାହ ସଦାଶେ
 ନସାବର ହରିଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ତା ୧୦ ରାଜ୍ୟ
 ସୋମବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ଦର୍ଶନ ଦିନ ଅପରାହ୍ଣରେ
 ଦର୍ଶନ ଦେବାକୁ ଲୋକେ ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ଲୋକ
 ହରି ବସାବର ଓ ଦୋହାମାନଙ୍କରେ ଅସମ୍ପ୍ର
 ଦେଇଥିଲେ ।

ତା ୧୨ ରାଜ୍ୟ ରୁଦ୍ଧବାର ବଡ଼ ଏକାଦଶୀ
 ଦିନ ଠାକୁରମାନେ ପ୍ରାୟ ୧୦ ଶା ସମୟରେ
 ଗୁଣିତ ମନ୍ଦିରକୁ ବାହୁଡ଼ା ବିଳେ ହରି
 ତା ୧୩ ଠା ୦ ରେ ରଥାକୁଦ ଦେଲେ ଏବଂ
 ଅଳ୍ପସମୟରେ ଲଳି ରଥ ଏତସଙ୍ଗେ ଚଳିଲା ।
 ଶ୍ରୀ ଦର୍ଶନ ଦ ଥିବାକୁ ଲୋକେ ଅନେକେ

ରଥ ଶାଣିଥିଲେ । ଅପରାହ୍ଣ ୧୩ ଠାରେ
 ଲଳି ରଥ ଦିଦ୍ଦିରରେ ଲଳିଲା ।

ସା.ସମାୟ ବାହୁମାନେ ପ୍ରଭାବର୍ଷ ରଥ
 ହତା ଦେବାର ପୁଣ୍ୟକୁ ନିୟମ ଅଛି ।
 ଦଲିଦତାରୁ ଦରୁଡ଼ି ଅଧିକାରୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ଦ୍ରାଘିଣମାନେ ହତା ଦେଇ ନ ଥିବାକୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଗୁଣିତ ମନ୍ଦିର ବାସନ
 ହୋଇଥିଲା । ସୁତରାଂ ମନ୍ଦିର ପ୍ରହରମାନେ
 ଦ୍ରାଘିଣ ଦେଖିଲେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରକୃତ
 ପରାଧୟ ନେଇ ଶୁଣିଥିଲେ ।

ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଯାହା ଚାଲି ଯାଇଅଛି ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାକ ଯାହା ଶ୍ରୀଜୀଉଙ୍କର ମାଳାଦୁ
 ବିଳୟ ଦେଖି ପ୍ରସାଦ ହରିବେ । ରଥଯାହା
 ଶେଷ ହୋଇ ଯାଉଥିବାକୁ ଅଜବାଇ ପଞ୍ଚ-
 ଘୋଷା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍କଳୀୟ ଯାହା
 ଅନେକ ଅସୁଅଛନ୍ତି । ଶେଷ ଦିନ ଅର୍ଥାତ୍
 ବାହୁଡ଼ାରେ ରଥ ଚଳିବା ସମୟେ ପ୍ରାୟ
 ଦ ୮୦ ଜଣ ଉତ୍କଳୀୟ ଯାହା ହୋଇଥିଲେ ।

ସୁଦ୍ଧଗଜର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ।

ରାଜ୍ୟର ସାମାଜ୍ୟର ସୁଦ୍ଧଗଜ ସପ୍ତଦିନ
 ଅଗାମୀ ଦସମ୍ଭର ମାସ ଶେଷଭାଗରେ ଗୁରୁତର
 ଗଜଧାନ ଦଲିଦତା ନଗରରେ ହରିମାନ
 ଦେବତାମାନଙ୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ
 ସମ୍ମାନ ଏବଂ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ପ୍ରଦାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହିନ୍ଦ-
 ରନା ଦରମାଦାନର ଗର ପୁଣ୍ୟ ଶୁକ୍ରବାର
 ଅପରାହ୍ଣ ଦାଳରେ ଦଲିଦତା ମହାଦେବବାସୀ
 ଉତ୍କଳେସାୟ ଏବଂ ଦେଶାୟୁକର ଏବଂ ସଗ୍ନ
 ଦୋଇଥିଲା । ଉତ୍ସବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅନେକ
 ମାନ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ବାଳି
 ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମହାଗଜା ବାହାରୁ ସର୍
 ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାମୋହନ ଠାକୁରଙ୍କର ପ୍ରସାଦ ଏବଂ
 ମାନ୍ୟବର ଲୁମାରି ଅଶା ଦାଦର ସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ
 ଅଲି ମିରଜା ବାହାରୁଙ୍କର ଅନୁମୋଦନମତେ
 ବଙ୍ଗର ଲେପନକ ଗଜଶୁଣି ମାନ୍ୟବର ସର
 ପ୍ରେକର ବାହାରୁର ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅପତ୍ର ପ୍ରହର
 ଦରି ସଗ୍ନର ଅଭିପ୍ରାୟ ଗୁଣିତଦେଲେ । ପରେ
 ମହାମାୟ ସୁଦ୍ଧଗଜ ଓ ତାହାଙ୍କର ସଦ୍‌ଧର୍ମଶାଳି
 ବଳୋଚିତ ସମ୍ମାନ ଓ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ପ୍ରଦାନ
 ହରିବା, ତହିଁର ଅପ୍ତୋଳନ ଦୀର୍ଘ ସମ୍ମାନଦିନ
 ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ଦିନୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ
 ଦୀର୍ଘକଳ ଦିନୀ ଗଠିତ ଦେବା ଏବଂ ଦୀର୍ଘ-
 ଦିନ ଦିନକୁ ଏବଂ ଦର୍ଶନ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ହରି-
 ବାର ଅଧିକାର କଷ୍ଟ ସିବାର ପ୍ରସାଦମାନ ଦିଧ-
 ମତେ ଉପସ୍ଥିତ ଓ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ବଙ୍ଗର
 ପ୍ରଧାନ ବରୁଣପତି ମାନ୍ୟବର ସର ପ୍ରାସିବ

ମାଦଲିତ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମହାଗଜା ଅଧିଗଜ
 ଶ୍ରୀଜୀଉ ଓ, ଏମ, ଦୀର୍ଘକଳ ଏବଂ ମହାଗଜା
 ସୋମବରସା ସାଧାରଣେ ପ୍ରସାଦମାନ ଅଗତ
 ଦରିଥିଲେ । ପରଶେଷରେ ସଗ୍ନପତିଙ୍କୁ ସଦ୍ୟ
 ବାଦ ଦେବାର ପ୍ରସାଦ ଗୁଣିତ ଦେଲି ଉତ୍ସୁକ
 ସଗ୍ନପତି ମହାସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଶେଷ ଦରିବାକେଲେ
 ସଗ୍ନକୁ ସଦ୍ୟବାଦ ଦେଇ ବୃତ୍ତିତ ଉତ୍ସୁକ
 ଏଶେଷିଏସଦକାର ସଗ୍ନପତି ଦୋଇଥିବା ରେଦା
 ଚାଲିବା ଠା ୦ ଦେଲେ । ତହିଁରୁ ଜଣାଗଲା ପ୍ରାୟ
 ଟ ୮୨୦୦୦୯ କା ରେଦା ସାମରିତ ହୋଇଥିଲା
 ଏବଂ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଦେଶାୟୁମାନେ ଟ ୨୨୦୦୦୯
 ଏବଂ ଉତ୍କଳେସାୟୁମାନେ ଅବଶେଷ ଟ ୨୦୦୦୦୯
 ଲେଖିଥିଲେ । ଦେଶାୟୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦରିଭଙ୍ଗା-
 ର ମହାଗଜା ଟ ୧୦୦୦୦୯ କା ଦାହୁଅର
 ମହାଗଜା ଟ ୨୦୦୦୯ କା, କୁରିଦଦାର,
 ସୋମବରସା, ତୋମବର୍ତ୍ତ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର
 ମହାଗଜାମାନେ, ତାହାର ନବୀନ ବାହାରୁର
 ଏବଂ ମହାଗଜା ବାହାରୁର ଠାକୁର ପ୍ରତ୍ୟେକେ
 ଟ ୫୦୦୦୯କା ରେଖାଏଁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ସ-
 ବେଶାୟୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅପଦାର ବଙ୍ଗାଳି, ଗରି-
 ଦୁଦର୍ଶ, ପ୍ରେଦାମ ବଙ୍ଗାଳି ପ୍ରଭୃତ ବଡ଼ ବଙ୍ଗାଳି-
 ମାନେ ଏତଦକାର ଟକା ରେଖାଏଁ ସାଗର
 ଦରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିଉତ୍ସୁକ ସଗ୍ନ ରେଦା ଦୋର
 ଥିଲା । ଦର୍ଶନର ସହରେ ଅନେକ ଟକା ରେଦା
 ଦେବ ଏବଂ ମୋଟ ଏକଲକ୍ଷ ଟକାରୁ ଅଧିକ
 ଦେବାର ଅଶା ଅଛି ।

ହରିର ଅଭିଷେପ ।

ଏଥରର ପ୍ରେସବିଟିୟନ୍ ସୁମ୍ଭରେ 'ଶ୍ରୀ ହରି'
 ସାଗରର ଶ୍ରୀ ଏ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦାନ ଦଲି । ସାଧାରଣ
 ଶିକ୍ଷାର ଉତ୍ସାହର ସାଧାର ଦରିବା ସଙ୍ଗେ
 ତଦାସ ଅନେକ ସୁଦ୍ଧଗଜ ମତ ଗୁଡ଼ ଅସଥା
 ରୁପେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେବା ସମ୍ଭବରେ ପଦ-
 ପ୍ରେରତ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ଅନୁକୃ-
 ଦୋଇ ଅନୁମାନେ କହୁ ନ ପାରୁ । ବାସ୍ତ-
 ବରେ ତାହା ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ଗୁଣିତ ଏବଂ
 ଗଜଶୁଣିମେଳ ମଧ୍ୟ ତାହା ଅନୁରବ ଦରି ସର-
 ତାସ ଓ ବେସରକାରୀ ଦାହାଶେଖାରି ଦିଧ୍ୟ-
 ଲୟରେ ସମ୍ମାନ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରତି ଦୁରୁପେ
 ସରୁବାଦ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସୁର ଶିକ୍ଷର
 ଅଭିଭବମାନଙ୍କୁ ସେ ବିଷୟରେ ଦୁଷ୍ଟି
 ର ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ପୁଣ୍ୟ ଅନୁସେଧ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ବସେଷ ସମ୍ଭବ ଧର୍ମ ସଙ୍ଗରେ ରହିଅଛି
 ଏବଂ ତାହା ଶିକ୍ଷର ପ୍ରାକ ପ୍ରାକ ଦରି ଅନେ
 ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକେ ଦେଶାୟାଏ ଗେ ସରବ-
 ଦର୍ଶନମାନେ ପଲକର ଧର୍ମମାନ ଶିକ୍ଷା ଦିଶୁଥିଲେ

ମହୋତ୍ସାହା ନ ହୋଇ ଦେବଳ ସେମାନେ
 କପର କଦ୍ୟାଳର କର ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନକୁ
 ଦେଖିବୁ କଦ୍ୟାଳର ସମ୍ପଦେ ନିବ୍ୟାଦ କର
 ପାରିବେ ସେହି ଚେଷ୍ଟାରେ ମନୁ ହୁଅନ୍ତି
 ଏବଂ ବହିରେ ପିଲମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପଳ ଦେବାର
 ଦେଖି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଏ ଦୋଷ ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ ।
 ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ଧର୍ମୀକଲମ୍ବିକର
 ପ୍ରତିନିଧି ଦେବାରୁ ସରକାରୀ କଦ୍ୟାଳୟରେ
 ଧର୍ମ ବିଶେଷର ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ କଦ୍ୟାଳୟରେ
 ରୂପେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ନିଜ ଧର୍ମ
 ଶିକ୍ଷାର ଗୁରୁ ଭରଣ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଉପରେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପଡ଼ୁଅଛି । ପରପ୍ରେ ରବ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ
 ସମ୍ବନ୍ଧେ ଦେବାର ଅସେମ କରୁଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
 ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଦେହ ସରକାର
 ଥିବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି କି ? ଏକେକଡ଼
 ଏହି ବଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମମାନ
 ତାହି ଚ ଯେଉଁଠାରେ ହିନ୍ଦୁ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ
 ମାନେ ଏବେବେ ବସି ଧର୍ମଚର୍ଚ୍ଚା କରନ୍ତି ଏବଂ
 ପିଲମାନଙ୍କୁ ଲପଦେଶ ଦିଅନ୍ତି । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ
 ଦେହର ଶକ୍ତି ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ଧର୍ମୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 କରବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ପୁଣି ଲେଖକ ସେ
 ଏଥିପାଇଁ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ଦୋଷ ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ଏହା କଦ୍ୟାଳୟରେ ନୁହେଁ । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନ ପ୍ରାୟନ
 ପୁଣ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ସୁଧାମାନଙ୍କର ମନ ଶ୍ରୀକ୍ଷୁପାଳ
 ଧର୍ମକର୍ମକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଓ ଦେବେତକର
 ଶ୍ରୀକ୍ଷୁପାଳ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନ ସେ
 ଗଳି ଯେଉଁଠାରେ ଏବଂ ଦେବ ଉପଦେଶଦ୍ୱାରା
 ମର୍ମ ବୁଝାଇ ଦେବାଦ୍ୱାରା ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ଅଦେହ
 ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଲାଭ କଳି ଓ କର୍ମକାଣ୍ଡ
 ବେଦରେ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ବିସ୍ତାର
 ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଧର୍ମକୁ ଗୋଟିଏ ଶାଖା ବୋଲିବା
 ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅତଏବ ବ୍ରାହ୍ମଣଧର୍ମକୁ ହିନ୍ଦୁ
 ଧର୍ମର ସଭର କଦେବତା କରବା ଉଚିତ
 ନୁହେଁ । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରରେ ଯେଉଁ
 ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି ହିନ୍ଦୁମାନେ ନିଜ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାଦି ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରରେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ
 ଏକଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟର ଅଳ୍ପକୁ ବଢ଼ିବ ନାହିଁ । ବରଂ
 ମୋଟରେ ପଳ ବଳ ଦେବ । ଘର ନ ଜଗି
 ଶ୍ରେଣୀଗଣ ବେଲି ଦେଖିବା ଭଲ ନୁହେଁ ।

ଅଂଶ ଶେଷ ଲିଖିତ ପ୍ରଦେଶରେ ଯୋଗ
 କରବା ଏବଂ ବହି ସଙ୍ଗେ ମାନୁଜ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ର-
 ଦେଶାନୁଗତ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟକୁ ବଙ୍ଗାଧୀନ ଓଡ଼ିଶା
 ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ କରବା ମର୍ମରେ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୱା ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ଏବଂ ବହିରୁ ଅଧିକ ଦେବ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦା
 ରଣ ପଦ ପ୍ରଚାର କରୁଥିଲେ । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଯେତେଂ ଅନୋଲିତ ଦୋଇଅଛି ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ଜଣାଅଛି । ବଙ୍ଗବାସିମାନେ ବଙ୍ଗର ସୀମା
 ଶଙ୍କ ଦେବା ବରୁଣରେ ଘୋର ଅପତ୍ତ କର-
 ଅସୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନିକଟରେ ବିଲପର ଷ୍ଟେଟ
 ସେକ୍ଟେଟରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର
 ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେହି ଅବେଦନପତ୍ର
 ବିଲପରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବା ପୂର୍ବକୁ ବିଲପରୁ
 ସମ୍ପାଦ ଅଧିକ ବଙ୍ଗର ବିଲପ ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଲ-
 ପର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ଟେଟର ମଞ୍ଜୁର କର-
 ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ
 ମହାମାତ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ କର୍ଜିତ ବାହାରୁ ବଙ୍ଗବାସି-
 କର ପ୍ରଗତି ପ୍ରତିବାଦ ଏବଂ ମନସ୍ତାପ ପ୍ରତି
 ଅଦୌ ଅସ୍ତ୍ରା କରବାର ଦେଖି ପାଠକେ ତାହି
 ଏବଂ ଗୁରୁତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପକ୍ଷରୁ ସେ ଯାହା
 ଲେଖିଲେ ବିଲପ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ମଞ୍ଜୁର
 କଲେ । ବିଲପଟା କପର ଦୋଇଅଛି ବହିର
 ସରକାରୀ ବିବରଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ
 ତ ଥିବାରୁ ଠିକ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ।
 ବୋଧ ହୁଅଇ ଅତି ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶ ଦେବ ।
 ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସିମଲାଠାରେ ବହିର ଅଗ୍ରଣ
 ଏହିପରି ଜଣା ଯାଇଅଛି କି ଚଢ଼ିଘାମ, ଡାକା,
 ଗଜସାହି ଏବଂ ହିଲଟିପର ବିଲପମାନ ବଙ୍ଗକୁ
 ବାହାରୁଥିବ ଏବଂ ବହି ସଙ୍ଗେ ଅସାମ ଦେଶ
 ମିଶି ଗୋଟିଏ କୃତ ପ୍ରଦେଶ ଦେବ । ଏହି
 କୃତ ପ୍ରଦେଶର ନାମ ଦେବ ପୂର୍ବବଙ୍ଗ ଏବଂ
 ଅସାମ ପ୍ରଦେଶ । ଏ ପ୍ରଦେଶ ଏକଜଣ ଲେଖ-
 କର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶାସକରେ ରହିବ ଏବଂ
 ତାହାକୁ ପୂର୍ବକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା, ରେବନ୍ୟୁ
 ଦେ, ରକ୍ତ ଏବଂ ସେକ୍ଟେଟର ପ୍ରଭୃତି ଦସ୍ତା ଥିବ ।
 ଦେବଳ କର୍ତ୍ତାମାନ ସହାୟେ ତଳିକତା ହାଇ-
 ଦୋର୍ଟର ଅଧିକାର ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ରହିବ ।
 ତାହା ସହର ଏ ପ୍ରଦେଶର ଶାସକାଳର ଏବଂ
 ସିଲଙ୍ଗ ଗ୍ରାଣ୍ଟିକାଲର ଗଜଧାନୀ ଦେବ । ବଙ୍ଗ-
 ପ୍ରଦେଶର ଗ୍ରାଣ୍ଟିକାଲର ଗଜଧାନୀ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପର ଦାରଜିଲିଂରେ ରହିବ ଏବଂ ଏହି ଦେଖୁ
 ସୁଜସାହି ବିଲପ ଅନୁଗତ ଦାରଜିଲିଂ ଜିଲ୍ଲା
 ଦୂର ପ୍ରଦେଶକୁ ନ ଯାଇ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ
 ରହିବ । ଏହି ମୂଳ ପରବର୍ତ୍ତନ ସଙ୍ଗେ ବଙ୍ଗ
 ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ସାମାନ୍ୟ ଦାଖଲ ଖାଉଳ

ଦେବାର ସ୍ତର ଦୋଇଅଛି । ଯଥା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ-
 ଶରୁ ସମ୍ବନ୍ଧପୁର ଓ ସେହି ଜିଲ୍ଲା ଅନୁଗତ
 ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଗଜକାତମାନ ବଙ୍ଗକୁ ଅଧିକ
 ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀଗଣପୁରର ଦେବେତ ଶ୍ରେଣୀ
 ଦେଖାଯୁ ଗଜ୍ୟ (ବୋଧ ହୁଅଇ ହିନ୍ଦୁରାଜ୍ୟ)
 ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶକୁ ବାହାରୁଥିବ । ଏହି ପରବର୍ତ୍ତ-
 ନରେ ବଙ୍ଗର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୮ କୋଟିରୁ
 ୫ କୋଟିକୁ ଶସି ଅଧିକ । ମୋଟେପଲ ବଙ୍ଗର
 ଦାର୍ଯ୍ୟଗୁର ଲାଭବ ଦେଲ, ଲର୍ଡ଼ କର୍ଜିତକର
 ଶେକ ରହିଲ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ବଢ଼ିଲ, ଉଚ୍ଚ ଦେବଳର ଇଉରୋପୀୟ କର୍ମ-
 ଗୁରୁକର ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ି ଦେଲ ଅଥଚ ସେଉଁ
 ପ୍ରକାମାନେ ସେ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଇବେ ସେମାନ-
 କର ରୁଣ ଅଦୌ ଶୁଗାମଲ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶା
 ଗଜାମ ଓ ସମ୍ବଲପୁରର ଲୁଇମାନଙ୍କୁ ଅପଣା
 ସଙ୍ଗକୁ ଅଣିବାର ଅଣା କରୁଥିଲ । ସେ ଅଣା
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକଳ ନ ହୋଇ ଏବଂ ଅଂଶରେ ସମଳ
 ଦୋଇଅଛି । ଗୁରୁତ ବଧା ବୋଲିବାକୁ
 ଦେବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କୃତଜ୍ଞତା ସ୍ୱୀକାର
 କରୁଅଛୁ ।

ଜଗନ୍ନାଥର ସ୍ତର ମଠ ।

ସ୍ତର ଜଗନ୍ନାଥର ସ୍ତର ମଠ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ
 ମଠ । ଏହାକୁ ଜଗନ୍ନାଥଦେବଙ୍କର ଶାସ ମଠ
 ବୋଲି ଅନେକ ଲୋକ କହନ୍ତି । ଅନୁଗତ
 ଏହି ମଠର ବରିଷ୍ଠ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ପୁଲକରୁ
 ଅଟେ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦିବ୍ୟାଗ୍ନେଶ୍ୱରୀ ଯାତ୍ରା ଉପ-
 ନକ୍ଷରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ଏଠାକୁ ବିଜେ
 କରନ୍ତି । ବରିଷ୍ଠରୁ ବୁଢ଼ ହୁଏ ଏବଂ ତାହା ପ୍ରଧାନ
 ପୁରୁ ଓ ପଲକାନ୍ତ ବୃକ୍ଷରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ । ଜଳର
 ସୁଧା ସହାୟେ ଦେବୋଟି ପୁଷ୍କରଣୀ ମଧ୍ୟ
 ଅଛି । ଜଗନ୍ନାଥରୁ ଭୁବନାଥ ଏହି ମଠର
 ଅଧିକାରୀଥିବା ସମୟରେ ମଠର ତାହା ଉପକ
 ସଙ୍ଗେ ବରିଷ୍ଠ ପ୍ରତି ବଶେଷ ଦୁଷ୍ଟି ରଖି ଅଦେହ
 ବୁଧ ନିଜିୟା ଇତ୍ୟାଦି ଅପୂର୍ବର ବୃକ୍ଷ ଶ୍ରେଣୀ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଜମାଗତ ସେପକ କରବା
 ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସେହି ସବୁ ବୃକ୍ଷର ବିପ୍ରର ତାଡ଼
 ପକାଇଥିଲେ । ସେ ମୂର୍ତ୍ତୀକାଳରେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ
 ମଠର ଦୋଠାଖକୁ ଅଧିକାରୀ ନିୟୁତ୍ତ କରବାକୁ
 ତାହାଙ୍କର ପରଲୋକାନ୍ତେ ଦୋଠାଖ ମଠର
 ଦାର୍ଯ୍ୟଗୁର ପ୍ରତ୍ୟେକ କଲେ । ମାତ୍ର ସେ ବନ୍ଦୋ-
 ବସ୍ତୁ ମଠର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ କର୍ମରେ ମଠକୁ ଠିକ
 ଅଧିକାରୁ କର୍ମରେ ମେମ୍ବରମାନେ ଦୋଠାଖକୁ
 ବଳଶାସ୍ତ୍ର କର ଏବଂ ସେ ପ୍ରତିବାଦ ବିଲପୁ
 ପୁଣ୍ୟର ଜଗନ୍ନାଥଦେବଙ୍କୁ ଜଗାଇ ବାହାରୁ

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ରୂପ ବିକାଶ ।
 ବଙ୍ଗାସୁ ରେପ୍ଟେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶାସିତ
 ପ୍ରଦେଶର ଅସୁଚିତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଏବଂ ଅସାମ-
 ପ୍ରଦେଶର ଅସୁଚିତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଦେବା
 ଦାରଣରେ ପ୍ରଥମ ଲିଖିତ ପ୍ରଦେଶର ଦେବେତ

ଅଦେଶମତେ କୋଠାରୁ ପୁଲକିତାମ ମଠରୁ
 ବାହାର କରିଦେଇ ଏକଜଣ ମାତେଜର ନିୟୁକ୍ତି
 ତର ବାହାଦୁରୀ ମଠରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଉଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଅପଣା ନାମରେ ଚୁଖି ସ୍ଵରୂପ ମଠର
 ସତଳ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣେ କାମ ରେଳଖୁଣ୍ଟା କରିବା
 ତାରଣ ଦାଖଲକାରଣ — ଅଭିମାନୁଷାରେ
 ବଲେଦୁଷ୍ଟ ମଦକୁମାରେ ମୋକଦମା ଦାଏର
 କରିଅଛନ୍ତି । ଏହିପରି ସଭୁଜଦାସୀ ଏବଂ
 ବଲେଦୁଷ୍ଟ ଉଦୟ ଅଦାଲିତରେ କୋଠାଠା
 ଓ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେବେମାସଦେଲ
 ମାମଲ ଗୁଲୁଅଛି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇ
 ନାହିଁ । ମାମଲ ସମ୍ପର୍କରେ ଦାବମଙ୍ଗଳ ନିଷ୍ପତ୍ତି
 କ ବାହାରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲମନ ବିଛି ବହୁ
 କ ପାଇଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେମାତେ ଏକକ
 ବହୁଅଛି କି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଘେନି ବଦାଦ ଦେବୁ
 ବରିଶ୍ଵର ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଉଅଛି । ଜଳ
 ଅଭାବରୁ ଅନେକ ଚାକ୍ର ମରମାଉଅଛି ଏବଂ
 ଅନେକ ଗଛ ପ୍ରଭି ବାଧା ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ଅଗ୍ରହରେ ଦାସ ଜଙ୍ଗଲ ବଢ଼ି ବରିଶ୍ଵର ଶ୍ରୀ ମଠ
 ଦରଅଛି । ବୁଝିଲୁଁ ଯେ ପ୍ରାଣୀମୁ ମାଳ ଛଡ଼ା
 ପ୍ରାୟ ଜ ୨୦ ଟା ମାଳ ବା ମୁଲୟା ବରିଶ୍ଵର
 ଶତ୍ରୁପୁରେ । ସେମାନେ ନିୟୁତ ଶୋଭାବ କ
 ପାଇବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଭ ଅପଣା ଘରକୁ
 ଚାଲିଲେ । ସୁରଙ୍ଗ ଅନୁଲୋଚନେ ଏଡ଼େ
 ବଡ଼ ବରିଶ୍ଵ ସୁରଜିତ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ
 ହୋଇଅଛି । ମାଳବନ୍ଧ୍ୟା ଉଣା କରବାର
 ଉପସ୍ଥଳ ଦାରଣ କମିଟିର ଆଇପାରେ । ମାଟି
 କମିଟି ଯେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଗ୍ରହଣ
 ଦରଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରକାରେ ବରିଶ୍ଵର ଦୁରବସ୍ଥା
 ସହାୟେ କମିଟି ଦାୟୀ ଏବଂ ଅନାୟାସରେ
 ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରଭୃତରେ ଯେବେ
 ଜଗନ୍ନାଥବନ୍ଧନମଠର ବରିଶ୍ଵର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ
 ଦେବଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ସାଥୀ ବା ସେବା
 ଶ୍ରଦ୍ଧା ହୋଇଥାଏ ତେବେ ପୁଣି ମଲ୍ଲର
 ମାତେଜରଙ୍କର ସେହି ବରିଶ୍ଵର ପୁରସ୍କା ବିଷୟ
 ବେ ବହୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବା ଦାୟିତ୍ଵ ନାହିଁ ଏମନ୍ତ
 ବୋଲିପାଇ ଉପାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ସୁରାଗୀ
 ମାତେଜରଙ୍କର ବରଷଣ ବନୋକପ୍ରରେ
 ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ସତଳ ମତ ସାଥୀ ରଦାଦ
 ଅତି ସୁନ୍ଦରରୂପେ ପ୍ରତିପାଦିତ ଦେବାର ଦେଖି
 ସବସାଧାରଣ ବାହାଙ୍କର ପ୍ରସଂସା କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ମଲ୍ଲର ରାସ୍ତାର ଅର୍ଥର ଅଭାବ
 ଦୁଃସାଧିଅଛି । ଏପ୍ରକାର ଅବସ୍ଥାରେ ମହା-
 ପ୍ରଭୁଙ୍କର ବରିଶ୍ଵର ଉଦ୍ଧୃତ ପ୍ରଭି ବାହାଙ୍କର
 ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ଦେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେବକରୁ

ଅନେମାତେ ବାହାଙ୍କର ମତୋପୋକ ଅଦର୍ଶଣ
 କରୁଅଛି ।
 ଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବା ଉତ୍ତରୁ ଗତ ତା ୧ ର-
 ଶର ଜଗନ୍ନାଥ ସମାଗ୍ନରେ ଦେଖିଲୁଁ କ
 ମଠର ଦାଖଲକାରଣ ମୋକଦମାରେ ପୁଣି
 ରାଜାଙ୍କପସରୁ ଅପତ୍ତି ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ଲେଖକଙ୍କ ମତରେ ଉକ୍ତି ମଠ ମଲ୍ଲର
 ଅଧୀନ ଅଟେ ।

ଦେବ ମିତ୍ରନିଧିପାଲିଟିର
 ଶିକ୍ଷା ବନୋକପ୍ର ।

ଏହି ମିତ୍ରନିଧିପାଲିଟିର ଶିକ୍ଷା ବନୋକପ୍ର
 ମିତ୍ରାଦ ଗତ ଦେବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରେରଣ
 ଏକଜଣ ଅଧ୍ୟକ୍ଷବଦ୍ଵାରା ନୂତନ ବନୋକପ୍ର
 ଦେବାର ମିତ୍ରନିଧିପାଲିଟିର ବିଜ୍ଞାପନରୁ ଉଦ୍ଧର
 ବାସିମାନେ ଜାଣିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ବର
 ଜାଣ ଦେବାରୁ ବନୋକପ୍ର ବରୁତରେ ଅପିଲ
 ଦେଉଅଛି । ମିତ୍ରନିଧିପାଲିଟିର କମିଶନରମାନେ
 ମଧ୍ୟ ସମୟାନୁସାରେ ଅପିଲକମିଟି ନିୟୁକ୍ତି କରି
 ବାରେ ଅପିଲ ବରୁର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ।
 ଗତ ସୋମବାର ଅପିଲ କମିଟିର ପ୍ରଥମ ଓ
 ଗୁରୁବାର ୨ୟ ବୈଠକରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଘଣ୍ଟା
 ଅପିଲ ମଧ୍ୟରୁ ୧୩୯୩ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।
 ଦେବକ ୨୭୩ ଅପିଲ ସପିଲ ଏବଂ ଅତି ସମସ୍ତ
 ବିପଲ ହୋଇଥିଲା । ଶତକ ୮୦ ଅପିଲ ଅ-
 ଧିକ ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ବନୋକପ୍ର
 କାର୍ଯ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ନିତାପ କରିବା ପ୍ରତି ମିତ୍ରନିଧିପାଲି
 କମିଶନରମାନେ ଚିନ୍ତାପୁରୁଷ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଅପିଲ କମିଟି ମଧ୍ୟ ଚଢ଼ାଳ କମିଟି କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥିରୁ ଅପା ଦେଉଅଛି ଯେ ଅପିଲକାରଣମାନେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦାବତୀରୁ ଶୀଘ୍ର ଅବ୍ୟବଧି ପାଇବେ ଏବଂ
 ଏକାବେଳେ ଏତାସକ ଚପ୍ରର ବଦା ଏବଂ
 ଅଭରେ ଦେବାର ଦକ୍ଷିଣେଣ କରିବେ ତାହି
 ମାହାସୁବର୍ଣ୍ଣର ଦେବାର ବହୁ ପାଇଁ ନାହିଁ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋକପ୍ର ଘରର ବାଟିକମ୍ପୁର ବା
 ରଜା ଉପରେ ଧରଣିବା କଥା ଅନେକଲୋକ
 ଜଣା ନାହିଁ । ଅଧିକଂଶ ଲୋକ ଦେବକ
 ଜଳ ଜଳ ଅସ୍ତ ବା ଅବସ୍ଥାର ଅପର
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ କରଣରେ ମିତ୍ରନିଧିପାଲିଟି
 ଜାଣ ଦେଲ ବହୁ ବହୁକାଳ ଅବସ୍ଥ
 ଉପରେ ଶିକ୍ଷା ନୂଆ ଯାଉଥିବାରୁ ଲୋକଙ୍କ
 ମତରେ ସେହି ସଂସ୍କାର ରହୁଅଛି । ଘର
 ରଜା ଉପରେ ଶିକ୍ଷା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ସେମାନଙ୍କ
 ପକ୍ଷରେ ନୂତନ ଏବଂ ଅଧିକଂଶ ଲୋକ
 ମୂର୍ଖ ଥିବା ଦେବୁ ଶୀଘ୍ର ସେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟ ବୁଝିବା
 ସକଳ କୁହେ । ପୁଣି ଅପଣା ଘରେ ଅପେ ବହୁ

କହିଁର ରଜା ଉପରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା କଥାଟା
 ବୁଝିବାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ । ଏପ୍ରକାର ନୂତନ ବ୍ୟ
 ଦୋହଳ ଶୁଭରେ ପ୍ରଥମେ ଚଳାଇବା ଉଚିତ ।
 ଅଭରେ ଅତି ଘରର ବାଟିକ ରଜା ଉପରେ
 ଶରଦସ ୯ ୨୩ ରୁ ଅଧିକ କ ଦେବା
 ହୋଣସି ଦରରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର କମିଶନର
 ମାନେ ସଙ୍ଗରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ସଦ୍ୟପିତ
 ପୁଣ୍ୟପେଶା ଶିକ୍ଷା କମିଟିବା ଅଧିକାରେ
 କମିଶନରମାନେ ଏକାବେଳେ ସବୋଲ ଦର
 ଦେବାର ସ୍ଥିର କଲେ ତେବେ ଏପରି ବରୁର
 କରିବା ଉଚିତ କି ସହିଁରେ ପୁଣ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ-
 କ ବାହାର ଶିକ୍ଷା ଉଣା କଥା ଅଭରଳୁ ବୁଝି
 କ ଦେବ । ବାହାରପ୍ରଭି କର ଅଧିକ ବାହା
 ଦେଲେ ବାହାରୁ ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ଶକ୍ତି
 ଦେବାର ଚଳନରେ ବ୍ୟ ଅଛି । ମୁକ୍ତିପ୍ରରେ
 ଏ ବ୍ୟ ଚଳାଇବା ଉଚିତ । ଘରରଜା ନିରୁ-
 ପଣ ଅସେସର ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଅଧିକ ପରି-
 ମାଣରେ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ବଙ୍ଗଳାର ଲୋକ ।
 ଏ ପ୍ରାମର କଥା ବାହାଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ । ସନ୍ତ-
 ତାଳ ନିମନ୍ତେ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ବା ଚାନ୍ଦର
 ଉପକରଣରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାମରୁ ଲୋକେ ଅପି
 ସେତେ ଘରର ଜା ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେହି ଅନୁ-
 ପାତରେ ଚରଦାଳ କ.ସିନାଙ୍କର ଘରରଜା
 ରଗାଇଅଛନ୍ତି । ଏହା ଦ୍ୟାସୁଷ ଶକ୍ତ କୁହେ
 ପୁଣି ଅଭରେ ଅତି ଗୋଟିଏ ହୋଇତ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଏକସାମା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଘର ବାରର
 ମୋଟ ସୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ କ୍ରମା ଧରବାକୁ ଦେବ ।
 ମାଟି ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଅସେସର ଏବଂ ଗୋ-
 ଠର ରଜା ଧର ମୋଟ ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଦେବେପ୍ରକାରେ ନିକଟସ୍ଥ ଦୋକାନୀର
 ରଜା ଦରରେ ବାସିନାର ଘରରଜା ବସି-
 ଅଛନ୍ତି । ଦେବେପ୍ରକାରେ ଘରର ଅବସ୍ଥା ଓ
 ଚକ୍ରକମ୍ପୁ ଲୋକର ଅବସ୍ଥାର ବରୁର ହୋଇ
 ନାହିଁ । ଏଥିପୁରୁ ପାଇଗାମା ଶିକ୍ଷା ସହାୟେ
 ଘରରଜା ସାଦା ଚଟ ଧରଗାଇଥିଲ ଅନେକ
 ପ୍ରକାରେ ଅସେସର ଅଧାରଣ ବଡ଼ାଇ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ କ ବାଟିକ ଶେକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଜା
 ଅଭରେ ଶକ୍ତି ଥିବାରୁ ପୁଣି ସେହି ଘରର
 ରଜା ୯ ୧୯ ବା ଥିଲ ବାହାର ରଜା ୯ ୨
 କରିଦେଇଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ୧୦ ରୁ ୧୫ ବା
 ୨୦ ରୁ ୨୫ ବା ୩୦ ବୋ ମତୋକ ମତେ
 ବଡ଼ାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏହି ଦୁହିଁ ବାହାଙ୍କମାନ
 ଦେବୁ ଦେଖାଇବା ସେମନ୍ତ କଟିଠ ଅପର
 କରିବା ମଧ୍ୟ ଚତୁପ୍ର ଅଟେ । ଏବଂ ସନେକ
 ସଳ କରିବାମା ପାଇବାର ଉଚିତ । ମାଟି

କିନ୍ତୁ ସ୍ୱଳ୍ପରୁ ଅପଣନ୍ତ ପଦ୍ମ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ଅନାବଣ୍ୟକା ।
 ଶୁଭେଚ୍ଚ ଶୁଭଠା—କୈଳାଶର କଳ କରନ୍ତାବ
 ଅଦେଶ ସରକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବେ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟେ କରନ୍ତ
 ହେବାର କାରଣ ବାବଦମସ୍ତର ବଦଳାବେ ଅନୁମୋଦନ କରି
 ପଦ ଦେଖିଲେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତ । କେବଳ ଶୁଣା ବ୍ୟା
 ରପରେ ନରର୍ବ କରନ୍ତା ଭବ ନୁହେ ।

ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡରୀ ମହାପାତ୍ର—କେଳାକାଳ ବେଉଳପାହୁର
 ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡରୀ ଶ୍ରୀମତେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପତ୍ତି ସେମାନଙ୍କର
 ଲେଖାପଢ଼ା ଓ ଲଠ ଚିନ୍ତା ରଢ଼େଣାରେ ଶ୍ରୀମତ କର
 ଅଛନ୍ତ । ସମ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରାହଣମତେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧମତେ ମହାପାତ୍ର
 ଚାହାନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ମହାପାତ୍ରର ଅର୍ବ ଓ ସ୍ୱପ୍ନବଦ
 ପ୍ରକାଶ କରାବଦାର ଦାହାନ୍ ଅପେକ୍ଷା ସମାପତ ଦେଇ-
 ଅଛନ୍ତ ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ପଞ୍ଚପ୍ରେରଣକ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ
 ମାନେ ଦାୟୀ ହୋଉଁ ।

ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡରୀ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କର ସମ୍ପାଦକ ମହାପାତ୍ର
 ସମାପେକ୍ଷ

କଲିକତା ସମ୍ପାଦକ ମହାପାତ୍ର !

ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଭ୍ୟତା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଅଦେଶ
 ସରକାର ଦିଶା ଦେଉଅଛି, ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳପଥ ଦିଅନ୍ତ ଦେ ପ୍ରସସ୍ତରର
 ଭରଦେଉଅଛି, କିନ୍ତୁ ଏପରି ଅପରି ଉତ୍ସାହିତ
 ହୁଏ ଯେ ଅଧୁନିକ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ଯୁବକ-
 ରୁଦ୍ଧ ବିଚାର ଉତ୍କଳୀ । ଏ ଅପରି ଯେ ଏକା-
 ଦେଶରେ ଭରସାନ୍ତ ଏକା ବୋଲିଯାଇ ତ
 ଯାବେ । ଅଧୁନିକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ଯୁବକମାନଙ୍କର
 ଦାର୍ଦ୍ଧ୍ୟକଳାପ ବିଚାର ଅଲୋଚନା ହଲେ ଏକା
 ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରୀୟ ହୁଏ ଯେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦିଶା ମଧ୍ୟ
 ମହାପାତ୍ର—ଅଦେଶ ପ୍ରକାଶ ପୁସ୍ତକା ଏହି ଦିଶା
 ଭୁଲ ବେଉଅଛି । କ ଧର୍ମ, କ ତର୍ମ ସମସ୍ତ
 ବିଷୟରେ ଅଧିକିକ ଯୁବକ ଅପଣାକ ସ୍ୱାଧୀନ-
 ଭାବରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ନିଜର ମତ ପ୍ରକାଶ
 କରବାକୁ ବ୍ୟାକୁଳ । “Old order
 changeth yielding place to new”,
 ର ବ୍ରାହ୍ମ ଦେବ ସେ କର୍ତ୍ତମାତ୍ର ପୂର୍ବର ସମାଜ,
 ଧର୍ମ, ସମସ୍ତ ଅବଶିଷ୍ଟ ଭରି ଅପଣାକ ସମାଜ
 ଗଠକରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ମର୍ତ୍ତ୍ୟା ପିତାମାତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟୁତ୍ସ
 ବ୍ୟବହାର, ସମାଜ, ଧର୍ମ କର୍ତ୍ତମାତ୍ରତାର
 ମାନିତ (?) କୃଷକ ଛୁପ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାନ୍ତ
 ନାହିଁ । ସେ କର୍ତ୍ତମାତ୍ର ସ୍ୱାଧୀନ ଜାତ । ସ୍ୱାଧୀନ-
 ବାର ଶୟା ଦେଖି ତ ସ୍ତୁଲେଦେ ସେ ଅପଣାକୁ
 ସ୍ୱାଧୀନ ବୋଲି ଅବୁଦ୍ଧିର କରାଗଲେ ।

ଦେଖୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହି ଉତ୍କଳରେ
 ଦେବେତ ଦୋଷି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ-ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ଯୁବକ
 ହୁଅନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଭରି ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମର ପ୍ରକାଶକ
 ଶୟା ଗଲେ ଅଶ୍ରୀୟ ଦେଲେଣି, ଦେବେତ

ମଧ୍ୟ ନିଦ୍ରାରେ ଅଶ୍ରୀୟ ଦେଲେ, ଏକାର
 ବିଜ୍ଞାପକ କରାବାବଦକ ପରାବୁକିତ ସରକାରୀ
 ଗଲରେ ପ୍ରଭୁର କଲେଣି । ନିଦ୍ରାରେ ସେ
 ବଦ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପୁଣ୍ୟକରି ସେଦାପତ୍ରକର
 ପୁଣ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମରେ ଗାନ୍ଧିତ ଦେଲେ । ବୁଦ୍ଧ
 ବଦ ସେଦାପତ୍ର ଭବନ୍ତୁ ନିମନ୍ତେ ବୁଦ୍ଧ
 ପାହୁଣ୍ୟ ଗଲ୍ୟରେ ବଦବାର ଲଦଣ
 ଭୁଲାଇଲେ—“ଦୟତ ପ୍ରଭୁମା” କ “ବନ୍ଦାଇ”
 ଗଲକୁ ଦେଲେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କ
 ବଦତ୍ୟାପୁତ୍ରୀ ପାତ୍ର କର ଏତେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ
 ଗଲୁଁ ଯେ ସମାଜ ଦରକୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି
 ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଅପଣ ଓ ଅପଣକର ସଦାପୋ-
 ଚିମାନେ କବାଦ ସମ୍ଭାଦ ସାତକ ଚିତ୍ତରେ
 ପ୍ରଭୁର କଲେ । ଅନ୍ତର ଅଳ୍ପ କିତ ଦେଲ
 ଶ୍ରୀମନ୍ତୀ ନାୟକଙ୍କ ପଞ୍ଚମାସୁର କ, ଏ, ଅପଣାର
 ସୁଖିକିତ ବଦୁ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଭାବେ, ଅଭାବୁଦିନକୁ
 ତ୍ୟାମ କର ବ୍ରାହ୍ମ ଧର୍ମର ଅଶ୍ରୀୟ ଦେଲେ ।
 ଅପଣକର ଦୈନିକ ସଦାଯୋଗୀ ଏ ସମ୍ଭାଦ
 ପ୍ରଭୁର କର ବରୁଣ ଅଦୃଶ୍ୟ ରକ୍ଷା କଲେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରଭୁ କରୁଁ ଶିକିତ
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏପରି ଭିନ୍ନ ଧର୍ମର ଅଶ୍ରୀୟ
 କେବାରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ହୁନ୍ତ ସମାଜ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ
 ଦେଲଯାଉ ନାହିଁ ? ବିଜ୍ଞାନଦେଶରେ ସଖୀ
 ମୁଣାଳିନୀ ଧର୍ମାନ୍ତର ମୁଦ୍ଗ କରବାକୁ ସେ
 ଦେଶରେ କେତେ ଅନୋଳନ ଦେଉଅଛି ।
 ଦେବେ ସମ୍ଭାଦପତ୍ର ତାଙ୍କ ଦାର୍ଦ୍ଧ୍ୟର ସମାଲୋଚନା
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଗର ସସ୍ତାକର “କସୁମନୀ”
 ଜାଲରେ ବଙ୍ଗଲ ଜଣେ ଖ୍ୟାତଭାମାସାହିତ୍ୟ
 ସେବଦକର “ଜାଲର ସଖୀ ନା ବାରୁ ଗରଣୀ”
 ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କଲେ ଦେଉଁ ହୁନ୍ତର କୁଦ୍ଧ
 କ ଦାହିତ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳ, ତୁ ସବୁ ବିଷୟରେ
 ସମଦେଶୀୟ । ବା ହୁନ୍ତ ଧର୍ମ, କୁ କର୍ତ୍ତମାତ୍ର
 ଅରକିତ, ଅତ୍ୟାଧିକା । ତାହା ଦୋହଲେତ ଏପରି
 ଗର୍ଭିତ ଦାର୍ଦ୍ଧ୍ୟର ଅଲୋଚନା ବିଚରକ ନୁହନ୍ତା ।
 ଦେସ ବିଖ୍ୟାତ ପଣ୍ଡିତ ତାନ୍ତ୍ରିକ ନିପିତାନ୍ତ
 ଚକ୍ଷୁପଥାୟ ନିଜମ ସଂଖ୍ୟରେ ଦୁଷ୍ଟମାନେ ଧର୍ମ
 ମୁଦ୍ଗ କର “why have I accepted
 Islam?” ନାମରେ ଓଷ୍ଡିଏ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଭୁର
 ଦର ଧର୍ମାନ୍ତର ମୁଦ୍ଗକର ନାଉଣ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
 କରଅଛନ୍ତି । ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ମୁଦ୍ଗକେ ଓ ବ୍ରାହ୍ମ-
 ଧର୍ମରେ ଅଧିକା ଗଣିତ ଉତ୍କଳଯୁବକମାନେ
 ସେପରି ସୁକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶିତ କର ଦଣ ସାଧାରଣକର
 ସଦେହ ବହିତ କରବେ ନାହିଁ ? ସମ୍ପାଦକ
 ମହାପାତ୍ର, ଅପଣ ହୁନ୍ତ, ଅପଣକ ଦାମଜ
 ଉତ୍କଳର ଦୁଃପଣ । ଅପଣମାନେ ଦୁଷଣ

ଏପରି ସୁଭୁକ୍ତର ପଥାମାନଙ୍କୁ ଅବଦେଶରେ
 ଶୁଣି ଦେବେ ?

* * * * *
 ଦେଶକ }

ମୁଦ୍ଦ୍ୟପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ମଦ୍ଭୁଗାଧର ଗାୟ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ରମତ ଚକ୍ରକ ୫୦
 ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦ୍ରିକାଦୟମପ୍ରସାଦ ମଦ୍ଭୁଗାଧରମାସୁର ୫୧
 ବାମୋଦର ପାମାସୁର ଦେବଦାଦାକାର ୫୧
 ଲକ୍ଷ୍ମୀନରାୟ ଗାୟ ୫୧
 ଦୟାଧର ଗାୟ କାନ୍ଦୁରୋ ପଞ୍ଚାମଗ୍ରାମ ୫୧
 ତାଳକରକର ରେ ବାଲେଶ୍ୱର ୫୧
 ଚକ୍ରକର ଗାୟ ଗୁପ୍ତ ସୁବ ୫୧
 ବଦ ପମନାଥ ପଗା ୫୧
 ହରହର ମିଶ୍ର ହେମସୁଲ ବଦନ ୫୧
 ମୁଦ୍ଦ୍ୟପତ୍ର ଗପ ୫୧
 ବ୍ୟାମସୁକର କର ବଦନ ୫୧
 ଗୋପାଳୀଧର ମିଶ୍ର ଅପମଦକ ୫୧
 ରଘୁ ମ ସୟ ରଘୁସର ୫୧
 ବାହୁଦର ଗାୟମ ସୁବଦେବପୁର ୫୧
 ଶ୍ରୀମଦ୍ଭୁଗାଧର ଚକ୍ରକ ବଦନ ବଦନ ୫୧
 ଶ୍ରୀମଦ୍ଭୁଗାଧର ଚକ୍ରକ ୫୧
 ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦ୍ରିକାଦୟ ଗାୟ ସଦାଚାରୀ ୫୧
 ଚକ୍ରକର ସଦାଚାରୀ ହେ ଗା ଚକ୍ରକର ୫୧
 ବାମୋଦର ଗପ ବା ଦା ଗୋପାଳ ବଦନ ୫୧
 ରଘୁ । ଚା । ଗାଲଦେହା ୫୧
 ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦ୍ରିକାଦୟ ବଦ ଦେ ଗା ଦରକା ୫୧
 ଚାନ୍ଦ୍ରିକାଦୟ ପ୍ରଧାନ ଦେବସର ୫୧
 ପ୍ରକାଶକର, ବଦ ମଦ୍ଭୁଗାଧର ବରମା ୫୧

କଲିପତ୍ର ।

ଅମ୍ଭ ଦୋଦାଦରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭଜନମାତ୍ର
 ଅଭି ସୁଲର ଦରରେ କରା ନୁଅଇ । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ ପଦାକାତର ଦେଖିଲେ ସମୁଦ୍ଧ ଦେବେ ।
 ଦର ସବୁଦେ ସମାଜ କ ଆଏ । କର୍ତ୍ତମାତ୍ର
 ଦର ପ୍ରଦେଶ ଧ୍ରୁବ୍ୟ ପାଖରେ ନେଖାଲ ।

ଭଣ୍ଡାପତ୍ର ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ	ମ ୧ ୫ ୧୩ ୧ ୧	କାଳ୍ପ ସେ ୧୩
ସୁଅ ଦେଶ	ମ ୧ ୫ ୨୦ ୧ ୧	କାଳ୍ପ ସେ ୨୦
ସୁଭକାରୀ	ମ ୧ ୫ ୨୦ ୧ ୧	କାଳ୍ପ ସେ ୨୦
୧୨ ୧୨ ମଦଦା		୧୨ କାଳ୍ପ ସେ ୨୫
୧୨ ୧୨		୧୨ ମ ୧
୧୨ ୧୨ ମଦଦା		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୨୩
୧୨ ୧୨		୧୨ ମ ୧
୧୧ ୧୧ ଅଟା		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୨ ମ ୧
୧୨ ୧୨ ଅଟା		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୨
୧୨ ୧୨		୧୧ ମ ୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧
୧୨ ୧୨		୧୧ କାଳ୍ପ ସେ ୧୧

ଫାପ୍ଟାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 22nd July 1905.

ବୁଧବାର ସପ୍ତମୀ ଯାତ୍ରା ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପଠାଯାଇଥିବା ପତ୍ରିକା ଉପରେ ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ

ଅର୍ଥାତ୍ ୪୯
ପଞ୍ଚମୀ ୪୯

୩୪୦ ଙ
୧୨୫ ଙ

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଦଳପତ୍ର ପଠାଯାଇବା ପରେ
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଦ୍ଵାରା ଯାତ୍ରା ପଠାଯାଇଥିବା, ଯଥା-
ପ୍ରଥମର ସମ୍ବାଦେ ଯାତ୍ରାପତ୍ର ୩୦-୮ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧସମ୍ବାଦ ୪୨୯
ପଞ୍ଚମୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୩୯୯ ମାତ୍ର ବୌଦ୍ଧର ଦଳପତ୍ର ଯେତେ ଛଦ୍ମ,
ତେଲେଟି ପଠାଇ ଗଲା ୪୦-୪ ଯାତ୍ରା ପଠା ହେବ ନାହିଁ ।
ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟର ସମ୍ବାଦେ ଯାତ୍ରା ପ୍ରଥମ ଥରର ଦେବା ଓ
ଦ୍ଵିତୀୟ ସମ୍ବାଦରେ ଦେବ । ଅଧିକ ଭଲ ସମ୍ବାଦେ ପ୍ରଦତ୍ତ
ବିଶେଷତା ଦୋରାଣର । ଦଳପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ଦଳପତ୍ରର
ପରେ ପଠାଯାଇବୁ ଦେବ ।

NOTICE

District Board, Cuttack.

Tenders are hereby invited for the execution of the under mentioned works and intending Contractors can obtain information respecting them from the office of the District Engineer, and from the sub-overseer stationed at Ranihat, Manpur, Gorapur and Baruan.

No. 1	Name of work.
1	Annual repairs to Roads and Buildings during the year 1905-06.
2	Spreading and Consolidation of metal on metalled roads.

RULES.

- 1 All tenders which must be on Form No. 1 obtainable at this office (price 0-3-0 each) must be enclosed in sealed covers and on the outside the name of the work legibly written.
- 2 All tenders must specify the rates at which the intending contractor will execute the work.
- 3 Tenders will be received up to 31st July 1905.
- 4 Tenders not in the proper Form above mentioned will be rejected.
- 5 The undersigned does not bind himself to accept the lowest or any tender.

CUTTACK, }
The 18th July }
1905. }
NAGENDRA NATH MITRA
District Engineer,
CUTTACK.

Wanted a Peshkar on Rs. 18-0-0, a Treasurer and a Nazir on Rs. 15 each per mensem for the Narsingpur Raj office. None need apply who has

no sufficient knowledge of English and experience of the office work. The selected candidates for the last two posts will have to deposit a cash security of Rs. 250 and Rs. 150 respectively.

Applications will be received by the undersigned up to 30th instant.

Narsingpur Raj office } JAGMOHAN GHOSH
The 12th July 1905. } Decan.

FOR SALE.

The House of Rai Hurry Ballabh Bose Bahadur in Umrao-banpatna, Gangamandir, near the Civil Court, with the stables, out-houses and compound for Rs. 20,000. This should include the rayati right in the Khasmahal land, permission to sell such right will be obtained from the Collector no sooner the name of the purchaser is known.

TO LET.

The whole of the above premises for three years at a monthly rent of Rs. 125, but if a purchaser should appear in the meantime the tenancy should expire.

For further particulars the intending purchaser, or lessee may apply to the Editor of the Utkal Dipika or to the undersigned.

HURRY BALLABH BOSE,
14-7-05

ଘରବିକ୍ରୀ

ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଠାଯାଇଥିବା କେତେକ ନିକଟ ପ୍ରାନ୍ତର
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ପଠକା ଯାତ୍ରା ପଠାଯାଇଥିବା କୋଷ
ପାଠାଯାଇଥିବା ପଠା କୋଷରେ ଏହି ପଠାଯାଇଥିବା
କାଳେପତ୍ରମାନ ଓ ପଠା ୪ ୨୦୦୦୦ ଙ ମୂଲ୍ୟରେ
ଦତ୍ତ ହେବ । ଯାତ୍ରାପତ୍ରର ନିମ୍ନର ଯତ୍ନ ସ୍ଵରୂପ ମୂଲ୍ୟ
ଦେବୁ ମୂଲ୍ୟ ଦେବୁ ଯତ୍ନ ଦାୟିତ୍ଵ । ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର
ମାତ୍ର କଲେକ୍ଟର ପାଠକର ଅନୁମତି ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ସମସ୍ତ ପଠକା କିମ୍ପା ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ
୪ ୨୫୫ ଙ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର କିମ୍ପା ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ସମସ୍ତ
ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର କିମ୍ପା ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର
ଦେବ ।
ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର କିମ୍ପା ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର
କେମାନେ ଅଧିକ ଯାତ୍ରା କାଳେକ୍ଟର ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ସମ୍ପାଦକ କିମ୍ପା ଅଧିକ ନିକଟ ପତ୍ର
କଲେକ୍ଟର ।

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ କୋଷ
୧୯୦୫

କୃତଜ୍ଞ ସ୍ଵପ୍ନ ! କୃତଜ୍ଞ ସ୍ଵପ୍ନ ! କୃତଜ୍ଞ ସ୍ଵପ୍ନ !

ଆରବ୍ୟକୃଷ୍ଣମ

ବା

ଆରବ୍ୟକୃଷ୍ଣମର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ।

ଆରବ୍ୟକୃଷ୍ଣମର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କ
ସୁଧାଧର୍ମେ ଓଡ଼ିଆ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଅଛି ।

ଏ ମ ଓଡ଼ିଆ ମୂଲ୍ୟ ୪୦ । ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ୪୦୫
ଏହି ସ୍ଵପ୍ନ ଓଡ଼ିଆରେ ଏହି ପ୍ରଥମ । ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ
କେତେ ମନୋହର ସେହିପରି ଶିଖାପତ୍ର, ଅଳେ ଅଳେ
କଲେ ଶେଷ ନ କର ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ଗାହିଁ । ଏହା ଗାନ୍ଧୀ,
କାନ୍ଧୋ, ଶ୍ରୀ, ସ୍ଵପ୍ନ, ୧୨, ଧୂଳି ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଘାଟ । ୧୫
ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ସୁଧା ନବନାଥ ପ୍ରେସରେ ପ୍ରକାଶ

NOTICE

Wanted an Inspecting Pandit for the Ganja Sub-Circle, in Thana Aul, under the Sub-Inspector of Schools, Patamundai Circle, on a salary of Rs. 10 with the usual allowance. Preference will be given to one who has passed the final examination of the Cuttack Training School or who has experience in the inspection of Primary Schools under the new scheme of Vernacular Education.

Applications with copies of testimonials should reach this office on or before the 15th July 1905.

Cuttack Dist. Board's } J. O. CHUNDER,
office, }
30-6-1905. } Vice Chairman.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କିମ୍ବା ନୂତନ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ସର୍ବ ସମ୍ମତ ଦ୍ଵାରା ଉପର ବହି ଓ ନମୁନା ଦେବୁ । ବଜାଳା ବା ଇଂରାଜୀରେ ପଦ ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଗଜପତି ଶ୍ରୀ ମଉଲାନା ଦେବ ପ୍ରୋଃ ଘାଟାଳ, । ଜ । ମେଦନପୁର

ନମୁନାରେ ଉପକ୍ରମରେ ସର୍ବ ଲାଭକାରୀ ଓ ଉଚ୍ଚ ଓ ନିମ୍ନର ଉପ ୧୯୦୫ ମସିହା ଅନୁକ୍ରମ ମାସ ତା ୨୦ ତାରିଖରେ ଗୋରାଧା ମୁକାମ ଜଳର ପରିଷଦରେ ଜଣମ ବ୍ୟବସାୟ ପଦ୍ଧତି ସରକାରୀ ସେହି ଯାତ୍ରାରେ ବୁଝାଇ ଦିଆଯିବ ।—

ଠୁଣ	୪୨	ସବର
ଶେରା	୨୪୨	"
ବାଉଁଶ	୨୪୨	"
ଚକ୍ରାଳ	୩୦	"
ପାଟଳ	୫୮	"
ବସନ୍ତ	୫୪	"
ସୁନ୍ଦର	୧୨୨	"
ରବିପୁର	୧୫	"
ସମସ୍ତ	୩୭	"
ଉଷ୍ଣ	୨୭	"
ମେଘାଳ	୨୪,୨	"
ମାଟଣା	୧୦	"
କମଳ	୧୦	"
କାକାପା	୪୭	"
ପରକାର	୫୧	"

ସେମାନେ ନିଜମତୀୟ ଭାବେ କରବାକୁ ନିଆଁ କରନ୍ତୁ ସେମାନେ ଅନୁକ୍ରମ ମାସ ତା ୨୦ ରାଜ ଦୁଇ ଉପରେ ଶାନ୍ତମାନଙ୍କର ସର୍ବ ବ୍ୟବସାୟ ଓ ଉଚ୍ଚ ଓ ନିମ୍ନର ଉପକ୍ରମ ଅଧିକାର ସେମାନେ କିମ୍ବା କୌଣସି ନିମ୍ନତାପ ମଧ୍ୟରୁ କରବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।

T. H. MONTEATH,
Deputy Conservator of Forests
Puri Division
23 3-05

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ

ଗର ତା ୮ ରାଜରେ ଶେଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ବମ୍ବେର ପ୍ରଦେଶର ଖବର ଏବଂ ବେଲଗାରେ ୨୦୨୭ ଅନୁମତୀବାଦରେ ୧୧୧୪ ଓ ପାଞ୍ଚମାହାଳରେ ୪୪୧ ଗାଏ ୩୫୮୧ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ଅନାଦୃଶୀ ହେତୁ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନୁକୃଷ୍ଟ ପଡ଼ିଥିଲେ ।

ମୋସୁମି ବୃଷ୍ଟି ଅବଧି ନିୟମିତରୂପେ ଦେଖା ଦେଇ ନାହିଁ । ଅରବ ସାଗରର ବୃଷ୍ଟିର ଧାର ସମ୍ପର୍କ ନିତାନ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ଅଛି । ହେବଳ ବଙ୍ଗ ଉପସାଗରର ଧାର ବଙ୍ଗ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ମଧ୍ୟ ଓ ଉତ୍ତର ଭାରତଦେଶକୁ ବାହାର ଯାଇ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଲାଗି ଦେଖାଯାଉଛି । ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନରେ ଜଳର ଅଭାବ ଦୃଷ୍ଟିଅଛି ।

ଉତ୍କଳରେ ଯେଲେଗର ଉତ୍ପାଦ ହେଉ ଉଠି ପଡ଼ିଅଛି । ଗର ତା ୮ ରାଜରେ ଶେଷ ହେବା ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ବମ୍ବେର ୩୨୧, ମାଲ୍ଦୀରେ ୧୩, ବଙ୍ଗରେ ୨୧, ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଦେଶରେ ୮, ପଞ୍ଜାବରେ ୧୧୨, ବରମାରେ ୧୫୭, ମସ୍କାଟରେ ୪୭ ଓ ଗଜପତିରେ ୩ ଗାଏ ୧୭୪୨ ମୂଲ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିଅଛି । ତହିଁ ପୂର୍ବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଧିକ ୨୨୦୧ ଥିଲେ । ସୁତରାଂ ହେବଳ ପଞ୍ଜାବ ଓ ତହିଁର ଲୋକ ବମ୍ବେର ଗୋଟିଏ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରକଳ ଥିଲେ ।

କାହିଁ ମୋହନାମୋହନଙ୍କର ଏମ. ଏ. ବି. ଏଲ, ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଦେବାଦ ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇଅଛି । ମୋହନା ବାବୁ ଅନେକ ବର୍ଷ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଷ୍ଟେଟ ଜଳର କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଖ୍ୟାଦି ସହଜ ନିର୍ବାହ କରି କିଛି ବାସିନ୍ଦର ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ପ୍ରଦାନ ହେବାରେ ମହାଗଜା ଯଥାର୍ଥ ବିଶ୍ଵର ହେଉଅଛନ୍ତି ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵା ହାର ହେବାକୁ ହେବ ଅଥା ହୁଅଇ ଅତ୍ୟାଧିକ ଯୋଗ୍ୟ ବର୍ମାଭିମାନେ ଏହି ସୁଯୋଗରେ ଉଦ୍ଧୃତ ପାଇବେ ଏବଂ କେହି ଉତ୍କଳୀୟ ଭରଜ ହୋଇପାରବ ।

ଇଜାଜତର ଏକ ପଦ୍ଧତି ଅବଗତ ହେଲେ ସେ ମାଲ୍ଦୀ ନିଉଜରୂପିଟି କମିଶନ ସେ ଅଞ୍ଚଳର କଲେକ୍ଟମାନ ପରିଦର୍ଶନାର୍ଥେ ଆସି ପାରଲାଖେମଣ୍ଡି କଲେକ୍ଟ, ବରଦମପୁର, ଖଣ୍ଡିପୋଟ ଏବଂ ଇଜାଜତର ମହାଗଜା କଲେକ୍ଟମାନ ପରିଦର୍ଶନ କରି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ପରିଦର୍ଶନର ଫଳ କମିଶନର ଉପୋକ୍ତ ବାହାରିଲେ ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଅଭାବକୁ ବୋଧ

ହେଲେ କମିଶନ ପାରଲାଖେମଣ୍ଡି କଲେକ୍ଟ ଦେଖି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଖଲିକୋଟ ପ୍ରତି ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ଇଜାଜତର କଲେକ୍ଟରେ ଶ୍ରୀକାସର ଅଭାବ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଥିବ ।

ପଞ୍ଜାବରେ ପାଠ କଲୁ ଏ ବନାଭସର ଦୁଇଜଣ ଯୁବା ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଅମେଳ୍ଡ ଉତ୍କଳ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ବଙ୍ଗାଳୀ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀ । ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ନ ଯାଇ ଅମେଳ୍ଡକୁ ଯିବାର ହେତୁ ଏହି ବିଷୟ ନିଅନ୍ତା ହେଲେ ସେମାନେ ସେଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ବିକ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ପାରବେ । ଅମେଳ୍ଡରେ ସେପରି ସୁବିଧା ଥିବାର ସେମାନେ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ସେହି ସୁବିଧାକର ଏପରି ଉତ୍କଳ ଅବଶ୍ୟ ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟେ । ପ୍ରକୃତରେ ଉତ୍କଳମଣି ଲୋକ ସିଦ୍ଧା ପୁରୁଷାର୍ଥ ଲାଭ କରି ପାରେ ।

ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ରୁଷିୟାର ବିଦ୍ୟୋତ୍ତର ଯେଉଁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଧିଅଛି ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଶିକ୍ଷା ଲିଖିତ ଦେଶରେ ସୈନ୍ଦବ ଅଭିନ ଜାଣି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେଠାରେ ଦିନାମାନଙ୍କର କାମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ଗୋଟିଏ ଦାରଖାନା ପିଟିନାର ଜଣା ଯିବାକୁ ନ ୧୨ ଶ ଲୋକ ଏବଂ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ବନ୍ଦ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଛି । ଦାରଖାନାର ଅଧିକାରୀ କେଲିଖାନାରେ ବିଷ ପାତ୍ରର ଅବତରଣା କରିଅଛି । ମଧ୍ୟ ଭାଗ ଦେଶର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଭାଉଁସପୁରର ଦରଖାସ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସମୟରେ ଜଣେ ଲୋକ ତାଙ୍କୁ ଗୁଳିଦାରି ମାରିପଡ଼ାଇଲେ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଧରପତି ବିଶ୍ଵାସୀରେ ଅଛି ।

ମହାମାତ୍ୟ ଭାରତସୁବଳ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ପତ୍ନୀଙ୍କର ଅଧ୍ୟାୟନା ନିମନ୍ତେ ସେଉଁ ଭେଦା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଅଛି ତହିଁର ଖଣ୍ଡିଏ ତାଲିକା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେହି ତାଲିକାର ଗରଖ ଚଳନମାସ ତା ୧୭ ରାଜ ଅଟେ । ତହିଁରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ସେହି ଗରଖପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଜା, ମହାଗଜା, ଦେଶୀୟ ଏବଂ ଇଉରୋପୀୟ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଓ ଭଦ୍ରଲୋକ ଜ ୮୧ ଶ ମୋଟରେ ୧୨୧୩୭୯ କ୍ଷା ଭେଦା ହେଇଥିଲେ । ତହିଁମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଭେଦାଦାକାର କାମ ଓ ପରିମାଣ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ଯଥା—

ଗଜା ବିକ୍ଷିପ୍ତ	୧୫୦୦୯
ଭେଦାତାଳ	୧୫୦୦୯
ମହାଗଜା ମୟୂରଭଞ୍ଜ	୧୫୦୦୯
ଗଜା ବିକ୍ଷିପ୍ତ	୧୫୦୦୯

କଲଚର ସେକେଟର ଶ୍ରୀ ଡାକ୍ତର ସାହେବ ପାରିଲେଣିମେଣ୍ଟରୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି ଓ ସୈନ୍ୟ କରାଣର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେଇ ମହାମାତ୍ୟ ରଜ- ପ୍ରଭାକର ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର୍ଜନ ଏବଂ ମହାମାତ୍ୟ ପ୍ରଧାନ- ସେନାପତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର୍ଜନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ମତାନ୍ତର ଘଟିଥିଲା ତାହା ଘଟି ଯାଇ- ଅଛି । କଲଚର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ତରରେ ନିଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଠିକ୍ ରଖି ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର୍ଜନଙ୍କର ପରମର୍ଶ- ମତେ ଦେବେଇ ପରବର୍ତ୍ତମାନ କଲଚରକୁ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର୍ଜନଙ୍କ ବହିରେ ସମ୍ମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସିମଲାଠାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସ୍ତରରେ ଗତ ଅଧି- ବେଶକରେ ମହାମାତ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଚେନେରଲ ଏକ ବକ୍ତୃତାରେ ବିସ୍ତାରିତ ବିବରଣ ଦୁଃଖ- ଦେଇ ସନ୍ତୋଷ ଜନକ ମାମାସା ଦେବାର ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ସଦ୍‌ଜ୍ଞରେ ମତଦେବ ହୁ- ବଲ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅବରତ ହେଲୁଁ ଯେ ମେସିନରୁରେ ଛଅ ଶ୍ରୀ କରେନ୍‌ମାଥ ଦେ ଯେ ଓ ସତ କାସ୍‌ ବୁଦ୍ଧରେ କଲଚରୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଇ ଦେମ୍‌ଜିର ସେକେଟର କଲଚରରେ ଗବରଣ ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପରେ ଗଣତର ପ୍ରଥମ ପ୍ରାକ ଯାଇ ଥିଲେ ସେ ଏଥର ଦ୍ଵିତୀୟ ପଦକ୍ଷେପରେ ମଧ୍ୟ ଗଣତର ପ୍ରଥମ ପ୍ରାକ ଅଧିକାର କରି କହି ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀ ଥିବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବୁଦ୍ଧ ୮୦ ପାଉଣ୍ଡ (୫ ୧୨୦୦ ବା) ପାଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଅଗାମୀ ଅବସ୍ଥା ମାସରେ ସିକଲିସରକାର ପକ୍ଷରା ଦେବେ ଏକ ଅଣା କରୁଁ କୁରଦାର୍ଯ୍ୟତା ଲାଭିବେ । ଇଂରାଜ ସଙ୍ଗେ ଦେଶୀୟମାନେ ବିଦ୍ୟାଦୁକ୍ତିରେ ପରି ନ ଥିବାର କହୁ ଯେଉଁ ମାନେ କୁରଦାର୍ଯ୍ୟକୁ ସ୍ଵଦେଶରେ ରଜଦାର୍ଯ୍ୟରୁ ବଞ୍ଚିତ କରୁଅଛନ୍ତି ଅପାଦରୁଁ ସେମାନଙ୍କର ଦୁମ ଦୁଃଖିବ ।

ରୁଷ ଜାପାନ ସମ୍ମତ ସରକାରୀ ଶ୍ରୀର ଦରକା ନିମନ୍ତେ କିଛିକୁ ଦୋଇପ୍ରକା ପ୍ରଦକ୍ଷ- ମାନେ ସ୍ଵା ବନ୍ଧ୍ୟରୁ ହୁଣ୍ଡାଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅରମାସ ଅରମ୍ଭରେ ଅନେକକାରେ ଠକ ଦେବେ । ଏଣେ ଯୁଦ୍ଧର ବିରମ ନାହିଁ । ଜାପାନ ବିରମା ଉତ୍କଳବନ୍ଧୁ ଅପ୍ରସର ଦେଉ- ଅଛନ୍ତି । ରୁଷ ଉତ୍କଳ-ଦୋଇପ୍ରକା ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ଦୋଇପ୍ରକା ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଦୁଇଗୋଟି ପ୍ରାକ ପ୍ରଦେଶ ଓ ମୋସେଦ ରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି । ଲକ୍ଷ୍ମୀକର୍ଜନଙ୍କରେ ଅଧିକ ସେନା ପଦ୍ଧତିଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ଜାପାନକୁ ଅଧିକ ବଢ଼ିବାକୁ ଦେବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ କରିଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ସୁତରାଂ ଯୁଦ୍ଧରେ

ଅପ୍ରସର ଦେବାର ବାଧା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଗତ ତା ୧୭ ରାଜର ରୁଷ ସେନାପତି ଲକ୍ଷ୍ମୀକର୍ଜନଙ୍କ ତାରସମ୍ପାଦକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଜାପାନ ଯୁଦ୍ଧଯାତ୍ରାକୁ ସବୁ ଭଲଭିତ୍ତିରେ ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁରେ ଓ ଲଗା ଉପସାଗର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଅଛି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଗତସପ୍ତାହରେ ଜଣାଇଥିଲୁଁ ଯେ ଏକ ଡାକ୍ତର ଚୌକିଦାର ଏ ସଦର ବାଗରବାବି ସବୁଠିପୋଟି ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ବ୍ୟା- ଗୁଡ଼ରେ ଚୋରା ପକାଇବା ଅପରାଧରେ ଧର ପଡ଼ି ଗୁଲଣ ହୋଇଥିଲୁ । କେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁଓସାହେବ ଗତ ତା ୧୯ ରାଜ ଦିବସ ଜମିର ନାମକ ଅସାମୀଠାରୁ ସମ୍ପାଦ ସାଖି ଦେଇ ତାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୋଷ ସାଧ୍ୟ ହେବାରୁ ଦଣ୍ଡବ୍ୟୟ ଆଦାନର ଧାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକ୍ରମାରେ ତାହାପ୍ରତି ଉପ ସପ୍ତାହର କଠିକ ପରାମର୍ଶକ ଜାଗରାସ ଦଣ୍ଡର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଦଣ୍ଡ ଅପର ଦୁଷ୍ଟ ଜନ ପ୍ରତି ଦେଖାପ୍ରଦ ଦେବ । ମଞ୍ଜ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେବା ପଡ଼ିବା ବଳ ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ଘୋରଣ ଏହା ନିବାସର ପକ୍ଷରେ ଚୌକିସି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟମନ୍ତରେ ଚୌକିଦାର- ମାନେ ଯାହା ଜଗୁଥିଲେ ତାହା ଏଣିକି ପ୍ରକଟ ହେବାର ବୋଧ ଦେଉଅଛି । ଏହାକ-ଜଣେ ଚୌକିଦାର ଅସାମୀ ଦେବାର ପଲ ? ରମ୍ଭକ ଦେଇ ରମ୍ଭକ ଦେଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଧିକ ତାହାଠାରୁ ଶାନ୍ତି ପାଇବାର ଅଶା କରୁଁ !

ଦେବଳ ସୁକରୁର ଦେବା ସଥେଷ୍ଟ ଦୁବେ ବିଗୁରଟି ଏମନ୍ତ ଦେବା ଉଚିତ ଯୋଗ୍ୟ ଓ ସୁକରୁର ଦୋଇଅଛି ବୋଲି ମତ ମାନବ । ଏହା ଗୋଟିଏ ମୂଲ୍ୟବାନ ମହତ୍ତ୍ଵ ବାଦ୍ୟ । ମିଛୁଳିପର ଅପରକର୍ମିଣୀ ଏହି ବାଦ୍ୟକୁ ଅନୁସର ଯେବେ ବାଦ୍ୟ କରନ୍ତେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ବିଗୁର ଶକ୍ତିର ଚକ୍ରଣା ହୁଅନ୍ତା ଏବଂ ତହିଁ ସ୍ଵର ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ଦାଣ୍ଡରେ ଯେ ରବ ଉଠିଅଛି ତାହା ଉଠି ନ ଥିଲା । ବିପେକ୍ଷଣ ଅପରି ଦରକାସ ଦେବା ବାଲି ଅଧିକାଂଶ ମରାବ ଏବଂ ମୂର୍ଖ ଏବଂ ଅପରି ନିଶ୍ଚିତ ଏମନ୍ତ କୁରନ୍ତୁ ଯେ କହି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଧ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ନାହିଁ । ଏପରି ପ୍ରକ୍ରେ ଅପରିକାରର କଥା ସମସ୍ତ ଧାରଣାରେ ଶୁଣି କହିଲେ ଉତ୍କଳ ଦୁଃଖୀର ଦେଇ ମାନସ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ ତାହା ନ କରି ତୋର ଓଜର ତହିଁ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ ମାନସର ଦେଲ । ଏପରି କ୍ରମରେ ସର୍ବସମ କରେ ତାହାର ମତ ଥିବୁ ଦେବ ? ତରୁର

ଦେବୁ ସୁକରୁର ଦେଉ ନାହିଁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଅସନ୍ତୋଷ ବରୁଅଛି ।

ବମ୍ଭେମାନେ ଜଣେ ସୁପରିଚିତ ପଞ୍ଚୋପର (ଶ୍ରୀମ୍ତ ପସକର) ବଳା ଗାନଦସୀର ପର- ଲେଖନମତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେପ୍ରଦେଶର ସମ୍ପାଦକମାନେ ତାହାଙ୍କର ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ଗାନମା ଗଳ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ଦୁବଦ୍‌ଗଦାଦର ଜଣେ ବଳା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ବିଶ୍ଵାସ ସମ୍ପାନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ସେ ଅପଗାର ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେଇ ଅଲକ୍ଷ ଗୁଣରେ ଦତ ନ ବଡ଼ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଓ ବହିରେ ପଦ୍ମତା ଲଭ କରି ବମ୍ଭେମାନେ କାଳକାୟ ଅରମ୍ଭ କଲେ । ଅଳ୍ପ କାଳରେ ବିପ୍ରର ସଫଳତା ଲଭ କଲେ ଏବଂ ଅନେକ ସୁଖ୍ୟାଳ ଏବଂ ଅର୍ଥ ଅର୍ଜନ କରି ସଫାରରେ ଗୋଟିଏ ଅନୁକରଣୀୟ ଅଦର୍ଶ ରଖି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଦେଶର ମୁକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପାନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଦାୟିତ୍ଵ ଶ୍ରମ ଓ ବ୍ୟବସାୟକୁ ସର୍ବ- ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଅନ୍ତୋନ୍ୟ ନ ମଣି ଅବଲମ୍ବନ କରେ ସୁଖ୍ୟାଳ ଏବଂ ଧନଅର୍ଜନ କରିବେ ଏବଂ କହି ସଙ୍ଗେ ଦେଶର ହିତ ସାଧନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ଏହି ଅଶାରେ ଗାନଦସୀଙ୍କର ଅଦର୍ଶ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରାପତ କରୁଁ !

ଗତ 'ଶୁର ଅଧି ଉତ୍କଳ'ରେ ଲେଖାଅଛି ଓ ଗଞ୍ଜାମର ଜ ଟ ଶ ବି, ଏ, ଉପାଧିକାରୀ ଯୁବା ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଜଳ ଏବଂ ତରୁକରକ ବିଚେକରେ ସାମାନ୍ୟ ବେତନରେ ବରଦ ହୋଇଥିଲେ । ତେବେ ବର୍ଷ ପଡ଼ିଲେ ଉତ୍କଳ ନ ପାଇ ଦେହୁ ଦୁଃଖରେ ଗୁଡ଼ର ଶକ୍ତିଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦେହୁ ଦକାଶ ହୋଇ ଦତ ଚାହୁଁଅଛନ୍ତି । ତେବେର ସରଦାରମାନେ ଚୈତନ୍ୟା ଏବଂ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ସହାଦୁରୁତ ନ ଥିବା କହିଲେ କାରଣ ବୋଲି ସବୁମୋନୀ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଚାରଣରୁ ଗଞ୍ଜାମର ଓଡ଼ିଆମାନେ ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗେ ଦୈବିକାକୁ ଏବେ ଅନେକଦ ଓ ଗହୁ କରୁଥିଲେ । ମାନୁଜର ଗବର୍ଣ୍ଣର ମହା- ମାତ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅମସ୍ତର ସେ ଚୌକିସି କାରଣରୁ ସେ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାଦ୍ୟ କରି ଆସନ୍ତୁ ପଛଦେ ଗଞ୍ଜାମ ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ଦୁଃଖ ଉତ୍କଳରୁ ସେ ହୁବୁ- ଜ୍ଞମ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କହିଲେ ପ୍ରତିକାର ନ ଦେବା ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟେ ଏ ବିଷୟରେ ମହାମାତ୍ୟ ନବୋଦୟଙ୍କର ଶାନ୍ତ ମନୋଗୋଚ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛି ।

ଅମ୍ଭେମାନେ କଲିକତାସ୍ତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀର ମାମୁଳା ଯଦି କାଳେ ପାଠକଙ୍କୁ ଯେ କବଳୀ ପ୍ରଭୃତି ପଞ୍ଚମାଳେ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଭା ଅନ୍ତର କରୁଥିଲେ କରୁଥିଲେ ଯେ କାମୁସୁମାଳେ ସକ୍ରିୟ ଦୁକ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ନାହିଁ । କମ୍ପେ ସେହି ସମ୍ପାଦ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାଗଜରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇନାହିଁ ଓ ତହିଁ ଉପରେ ନିର୍ଭର କର ଦେବେ ମତାମତ ବାହାରିନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ କଥା ଅନୁକ୍ରମରେ ପରିଚାଳନା ବାହାରିଅଛି । ତାହା ଏହି କ ମତ ଲେଖ୍ୟମାସରେ କବଳୀପର ପଞ୍ଚମାଳେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଅଷ୍ଟାଦି ମାସରେ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ କୃଷକଗଣର ଦେବେ କାମୁସୁର ଉପକ୍ରମ ହେବ ଓ ପଞ୍ଚମ ମହୋଦୟଗଣ ଉକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଯୋଗଦାନ କରିବେ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ଉତ୍ତରରେ ସଭାର ସମ୍ପାଦକ କହିଅଛନ୍ତି କି ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମୁସୁରଗଣର ଉପକ୍ରମ ଶାସ୍ତ୍ରାନୁମୋଦିତ ବୋଲି ବୁଝାଯାଇ ନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୋଗଦାନ କରିବା ସଙ୍ଗତ ହେଉ ନାହିଁ । ଅତୀତର ଅନ୍ୟ ସଭାରେ ବିଶେଷରୂପେ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଲୋଚନା କରାଯାଇ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରାଯିବ ବୋଲି ଅନ୍ୟ ସଭାରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ମନ୍ତ୍ରଣରେ ଚାନ୍ଦିଚାଲେକ ।

ପ୍ରାକାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ 'ପାଠକ' ସାମୟିକ ପ୍ରେସ୍‌ର ପଞ୍ଚମାଳେ ଅବଗତ ହେବେ ଯେ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରମାଣରେ ଚାନ୍ଦିଚାଲେକ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ମହନ୍ତ ସେବକ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଘୋର ପ୍ରତାପ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି । ଗତ କବଳୀ ମାସରେ ଏହି ଅଲୋକ ଚର୍ଚ୍ଚା ହୋଇ ମତାମତର ଘଟଣା ଘଟଣା ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଏତେକାଳ କିଛି କଥା ନ ହୋଇ ଏକାକିରେ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ମହାମାତ୍ୟ ଇଡ଼ି କର୍ଜକର ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ ବିଭାଗ ମତ ପର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେପରି ମତ ରର କହେ ବୋଲି ସମସ୍ତେ କହିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତିବାଦ ମାମାଂସା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଶୁଦ୍ଧ ରଖି ମାତେକର ବିବେଚନାର ଦାୟିତ୍ୱ ବରାଅଛନ୍ତି । ତନ୍ତୁ ଏତେକାଳ ମାନବ ନ ରହି ମହନ୍ତ ସେବକ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୁକ୍ତି କରି ବୁଝାଇ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମତ ନେଇ ଦାୟିତ୍ୱ ବରାଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀର ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ବୋଲି ସମସ୍ତେ କହିଅଛନ୍ତି । ଏକାକିରେ ରହିବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଲୋକ ନ ନେଇ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ସମ୍ମତ ଏବଂ ସତ ମଣ୍ଡପଠାକୁ ବେନା ଭାବରେ ଅଲୁଅ ଦେଇଥିଲେ ଲୋକେ ଦେଖି ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଏବଂ ହୁତକର ଥିବାର

ଅନୁକ୍ରମ କଲି ଉତ୍ତରୁ କମ୍ପେ ପ୍ରକାଶର ବିବେଚନାର ଦାୟିତ୍ୱ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତାହା ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଅର୍ଥ ଘଟିଅଛି । ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନ୍ୟରୁ ମନ୍ତ୍ରଣରେ ଚାନ୍ଦିଚାଲେକ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ତାହା ପରବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଅବଧି ପାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରତିପ୍ରେରକଙ୍କ ସହିତ ଏକମତ ହୋଇ କହିଅଛୁ ଯେ ମନ୍ତ୍ରଣର ଚାନ୍ଦିଚାଲେକରେ ଯେବେ ଉଦ୍‌ଭୂତ ଟଙ୍କା ରହିଅଛି ତେବେ ଅଗ୍ରେ ମନ୍ତ୍ରଣର ଲାଗି ସମ୍ପାଦକର ଚାନ୍ଦିଚାଲେକ କଲିପିତାରେ ଲଗାଯିବା ପ୍ରକାଶକର ଦାୟିତ୍ୱ ନୁହେଁ । ଶୁଣିଅଛୁ ଏହି ଅଲୋକ ବ୍ୟାପାରରେ ପ୍ରାୟ ୮୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ । ଏଥି ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଚଳାଇବାର ବ୍ୟୟ ଅଛି ।

ଜିଲ୍ଲା ବୋରଡ଼ରୁ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ଅଛି ଯେ ଗତ କଲେକରେ ଉଚ୍ଚ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଙ୍ଗୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅଧୀନ ଜିଲ୍ଲା ବୋରଡ଼ରୁ ୧୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ବଙ୍ଗୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କର ଅଧୀନ ହେଉଥିଲେ କମ୍ପେ ସଭାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର ଅନୁକ୍ରମ ଲୋକସେବା ଏବଂ ପଥକର ଅନୁକ୍ରମରେ ବିଭାଗ କରାଯାଇଅଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଭାଗରେ ୪୯,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପଡ଼ିଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର କମ୍ପେ ସଭାର ଚାନ୍ଦିଚାଲେକ ଅଧୀନ ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ଏହିପରି ବାଣ୍ଟି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଯଥା କଟକ ୪୨,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପୁଣ୍ୟ ୪୯,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ୪୨,୦୦୦ ଟଙ୍କା । କଟକ ଓ ପୁଣ୍ୟ ବୋରଡ଼ମାନ ନାନା ପ୍ରସ୍ତାବ ନିବନ୍ଧନ ସେତେସେତାସ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିବା ଟଙ୍କା ସତର ଘୋର ଉଦ୍ୟତ ଦାୟିତ୍ୱରେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାର ଦେଖି କମ୍ପେ ସଭାର ମହୋଦୟ ସେହି ଦୁଇ ଜିଲ୍ଲାକୁ କିଛି ଅଧିକ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ଅଳ୍ପ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ତହିଁସଙ୍ଗେ ପୁଣ୍ୟ ବୁଝାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଉଦ୍ୟତରୁ ଏପରି ନ କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାର ସେତେସେ ଅନୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯାହା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶକର ଦାୟିତ୍ୱ ଦେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବୋରଡ଼କୁ ବୁଝାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ସେତେସେ ସମସ୍ତ ଅନୁ ଓ ତହିଁର ଚାନ୍ଦିଚାଲେକ ହେବାବେଳେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେତେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ ତହିଁରୁ କିଛି ସତର, ଘୋର, ଜିଲ୍ଲାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଭୃତିରେ ଘରତ କରିବାକୁ ହେବ । ସେତେସେ ଅନୁ ସେତେ

ସେତେସେ କରୁଥିବ ଦୃଷ୍ଟି ଦାୟିତ୍ୱରେ ବ୍ୟୟ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଅନୁକ୍ରମ ନିବାକୁ ଦ୍ୟାପ୍ତସଙ୍ଗତ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରକାଶକର ଦେବା ବିଷୟରେ ଚାନ୍ଦିଚାଲେକକୁ ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ କଲିକତାକୁ କମ୍ପେ ସଭାର ଅନୁମତି ଦେଉଅଛୁ । କମ୍ପେ ସଭାର ସାହେବଙ୍କର ଅନୁମତିଦ୍ୱାରା ଏଠା ଜିଲ୍ଲା ବୋରଡ଼ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ପାଇଥିବା ଟ ୨୪,୦୦୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ସତର ଉଦ୍ୟତରେ ଟ ୧୧,୦୦୦ ଟଙ୍କା ବିଭାଗ କରିବାରେ ଟ ୨,୫୦୦ ଟଙ୍କା ପୁଣ୍ୟ ବିଭାଗରେ ଟ ୧,୨୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଉଦ୍ୟତରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାର ବ୍ୟୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏପରି ବ୍ୟୟର ଫଳ ଏହି କି ଏ ବର୍ଷ ସତର ଉଦ୍ୟତ ଦାୟିତ୍ୱରେ ୮୦ ଟଙ୍କାର ଟଙ୍କାର ଉକ୍ତ ଘରତ ହେବ ଏବଂ ତହିଁରେ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ଅଧିକ କିଛି ଦୃଷ୍ଟିକାର ଅଧା ହେଉଅଛି । କାମୁସୁର ଜିଲ୍ଲା ସତର ବିଷୟରେ ପୁଣ୍ୟ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରର ଭୁଲତାରେ କଟକର ଅବସ୍ଥା ନିବାକୁ ମତ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ପତା କରୁ ଜିଲ୍ଲାସତର ଓ ପ୍ରାମ ସତର ମାତ୍ର କମ୍ପେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଯଥା:—

କଟକ	ପୁଣ୍ୟ	ବାଲେଶ୍ୱର
ଜିଲ୍ଲା ସତର		
ପତା ମାନ	୩୨	୧୦୮
କର	୩୫୦	୧୧୪
ପ୍ରାମ୍ୟ	୩୮୨	୧୦୮

ଏଥିରୁ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର କମ୍ପେ ସଭାମାନ ୩,୨୧୦ ବାଲେଶ୍ୱରର ୨,୦୫୫ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟର ୨,୪୦୦ ବର୍ଗମାନ ଅଟେ । ସୁତରାଂ ଦେବଳ ପ୍ରାମ୍ୟ ପ୍ରାୟ କଟକ ପ୍ରତି ଅନୁକ୍ରମ ଅଟେ ମାତ୍ର କର ପତା ଉଦ୍ୟତ ପ୍ରକାଶର ଜିଲ୍ଲା ସତରରେ ପୁଣ୍ୟ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରଠାରେ କଟକ ଲାଭ ହେଉଅଛି । ଅତଏବ ଅଧିକ ସତର ନିର୍ମାଣ କରିବା ପକ୍ଷରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ବୋରଡ଼ର ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ।

କଟକର ଶାସକବିଭାଗ ।

ତାହା ପ୍ରଭୃତି ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗୀୟ ଜିଲ୍ଲାମାନ ବଙ୍ଗୀୟ ଲେପ୍‌ଟେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧୀନରୁ ବାହାରିଯିବା ସମ୍ପାଦ ଶୁଣି ବଙ୍ଗୀୟ ବିକ ମଧ୍ୟରେ ମତା ଅନୋଳନ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଲୋକ ଏଥିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କଲିକତାର ଇଂରାଜୀ ଓ ବଙ୍ଗଳା ସମ୍ପାଦକମାନ ପ୍ରାୟ ଏକାକୀରେ ମହାମାତ୍ୟ ଇଡ଼ି କର୍ଜକ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଏହି ବିଭାଗ ମାନର ନିମା କରୁଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜୀ ଉକ୍ତ ଦୈନିକ ସମ୍ପାଦକ ମଧ୍ୟରେ ଦେବଳ

ଇଣ୍ଡିଆନ ଡେଲିଭେରି ଏହି ମାତ୍ର ସମ୍ପର୍କ
 କରିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର କଲିକତାର ପ୍ରଧାନ ସମ୍ବାଦ-
 ପତ୍ରିକା 'ଇଣ୍ଡିଆନ' ଏବଂ ପ୍ରକାଶ 'ଫ୍ରେଜିସମାନ୍'
 ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶକ କରିଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ
 କଙ୍ଗର ଏହି କଲମ ବ୍ୟାପାରକୁ ଅଧାରଣ
 ଶ୍ରୀକାନ୍ତାୟକ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୋଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 କରିଅଛନ୍ତି । ଦେଶୀୟ ଇଂରାଜୀ ଏବଂ କଙ୍ଗଳା
 ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକାରେ ସମସ୍ତରେ ନିଜା କରି
 ହୁଅନ୍ତି । କି ଦେଶ କଲମରେ ଲାଭ କରି
 ନାହିଁ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ତର ଅଛି । ଏହି କଲମରେ
 ଜାଗାପା, ଘର, ଘାଟ, ରାଜା ଓ ବୈଶ୍ଣବ
 ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ ଅବତର ଘଟଣା ଏବଂ କଙ୍ଗର
 କେବେ ଶବ୍ଦ ଦେବ । କି ଉପାୟରେ ଏହି
 ଦାୟିତ୍ୱ ଦୁଃଖ ଗୁଣ୍ଡିକା ବହିର ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁ
 ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ଦେଶର ମାନ୍ୟତା ଲୋକ-
 ମାନେ ଦରୁଅଛନ୍ତି । 'କଙ୍ଗଳା' ଦୃଷ୍ଟି କି
 ଲକ୍ଷ୍ୟମାନେ ଯେଉଁ ଅଦେଶ ଦେଲେ
 କେତେ ପ୍ରକାଶକ ବା ପୁର ମିଳିତ କଲେ
 ପ୍ରକାଶକ କରିବେ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ବୃଥା
 ଅନୋଳନରେ କି ମାତ୍ର ସଜାଦେଶରେ
 ସରକାରୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଦୁଇଭାଗରେ ଭବ୍ୟ ଦେବା
 କଙ୍ଗଳାମାନେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ସଜାଦ
 ରଖିବାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖା କଲେ ବିଷ୍ଣୁ ସ୍ତର
 ଦେବ ନାହିଁ । ଅନୁରକ ପ୍ରେମ ଓ ସଦାକୃତୁତ୍ୱ
 ଥିଲେ ଠାଉଁ ବାସ କରିବା ଲୁପ୍ତମାନେ ମଧ୍ୟ-
 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମେଳ ରହିବ । ଏବଂ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଦୁଃଖ ମାତ୍ର ଅସ୍ଥିର ଅନୁର ଦେଲେ ମତରୁଅନୁର
 ଦେବା ସାଧ୍ୟବଦ୍ଧ । ବିଷୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉପକ୍ରମରେ
 କେତେ ଦେଖା ଶୁଣା ହୁଅଇ ଭବ୍ୟ ଶାସତରେ
 ରହିବା ଦେବୁ ସେହି ସୁଯୋଗ ଶୁଣା ପଡ଼ିବା-
 ଠାରୁ ସ୍ତର ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଉଅଛି । ଗୋଟିଏ
 ଅଦେଶ ଉପରେ ବଳ କି ଥିଲେଦେ ଇଂରାଜ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଶାସକପ୍ରକାଶୀ ଏପରି ନ୍ୟାୟ
 ବିଶ୍ୱାସରେ ମତର ଦୋରଅଛି ସେ ଉଚ୍ଚ ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ଦର୍ମଶୁଣ୍ଠର ଅନ୍ୟାୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଇଂରାଜ
 ଜାତି ଏବଂ ବହିର ପ୍ରକାଶକ ଯାଉଥିବାମେଧ୍ୟ
 ସର୍ବ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟିଏ ଦରକାର ସୁବିଧା ଅଛି
 ଏବଂ ସୁବିଧା ଦ୍ୟାୟକର ବୋଲି ଦେଖାଇ-
 ଯାଉଥିବା ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରାୟ ଶୁଣା ଅଛି । ଏହି
 ବିଷୟ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦର ଯଥାସାଧ୍ୟ
 ଅନୋଳନ କରିବାକୁ ବିଶ୍ୱାସ ଲାଗିଅଛି । ଏହି
 ଅନୋଳନରେ କଙ୍ଗଳା ପୁଣ୍ୟ ଓ ପଣ୍ଡିମାଣ୍ଡର
 ଶ୍ରେଣୀରୁ ବଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଏକପ୍ରାଣରେ
 ଗୋମ ଦେବେ ଏବଂ ଦୁଃଖ ଜଣାଦକାର ସଂପା-
 ସାଧ୍ୟ ଦେଖା ଦରବେ । ସେପ୍ରକାର
 ଅନୋଳନ ଦେବ ବହିର ବିଷୟ ଅଭ୍ୟ-

ସଂକଳନରେ ଦୟାକାରଅଛି । ତାହା ଏହି କି
 କଙ୍ଗଳାରୁ ଅନ୍ୟ କି * * ଶ ପ୍ରକାଶକ ଇଂରାଜୀ-
 କୁ ପ୍ରକାଶ ଦେବେ । ମେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ
 ବିଷୟ ଇଂରାଜୀର ସଜାଦ ପୁଣ୍ୟ, ସଜାଦମାନ ଏବଂ
 ସୁଦୃଷ୍ଟି ଲୋକଙ୍କୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ଦୁଃଖ
 ଦେବେ । ଅନ୍ୟାୟ ଇଂରାଜୀମାନେ ଉତ୍ତମ-
 ରୂପେ ଦୁଃଖରେ ତାହା ନିକାରଣର ଦେଖା
 କି କରିବା ଇଂରାଜୀର ଜାଗାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି
 ସୁତରାଂ ସୁତରାଂ ଲାଭର ଅସା ଅଛି । ସଦୃଶ୍ୟା
 ଅନୁର କରିଅଛନ୍ତି କି ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଦୁଃଖ
 ଦୂର ନ ଦେବ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଙ୍ଗଳାମାନେ
 ଅନୋଳନ ଦେଲେପରି ଶୋକପରି ଧାରଣ
 କରିବେ ଏବଂ ଅନୋଳନର ଗର କ ଦେବା
 ଅର୍ଥାତ୍ ବିଷୟ ଅଦେଶ ରହିତ କ ଦେବା
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟପ୍ରକାର ବିଦେଶୀୟ ଦୃଷ୍ଟି
 ନ୍ୟାୟକାର କରିବେ ତାହା, ଦରକାର ବା ଗୋଟା
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟ ଅନ୍ୟ ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶାନ୍ତରେ
 ତାହା, ବିଦେଶୀ ଚିନ୍ତା ନ୍ୟାୟକାର କରିବେ ତାହା
 ଏବଂ ସରକାରୀ ଦର୍ମଶୁଣ୍ଠର ଅଦେଶରେ
 ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସଦାଗେ ବେଦା ଦେବେ ତାହା
 ବିଷୟ ଜଳ ବୋରଜର ମେମର ମିଳିତପରି
 ଦର୍ମଶୁଣ୍ଠର ଅନୁରୋଧ ମାତ୍ରକୁଟି ପ୍ରକାଶ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 କରିବେ ତାହା । ପୁଣି ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟପ୍ରକାର ଅନୋଳନ
 ପ୍ରମୋଦ କରିବେ ତାହା । ଏବେ କିପୋର
 ବୃତ୍ତ ଶାନ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ଦେବ ବୋଲି ଅନୁମାନେ
 ଦେଖ କରୁ ତାହା । ଏବଂ ମାତ୍ର ବିଦେଶୀ ଦୃଷ୍ଟି
 ନ୍ୟାୟକାର କେବେ କଙ୍ଗଳାମାନେ ଦୃଷ୍ଟି
 ସଜାଦ ଦ୍ୟାୟକ ଦର ବିଦେଶୀୟ ଦୃଷ୍ଟି ନ୍ୟାୟକାର
 କରିବେ କେବେ ପରମ ଉପକାର ଦେବା
 ଏବଂ କଲମ ବିଷୟମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ବାଧ
 ଦେଲେ ବିଷୟ ସେମାନଙ୍କର ଅସର ଟିକି ।

ଦେବଦାସପତ୍ନୀ ପୁଲିସ ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟ ଥିବ ସେ ଦେବଦାସ-
 ପତ୍ନୀର ଜଣେ ପୁଲିସ ସକାଳିନିକୃତ
 ଲୋକେଦୁକାଥ ସୁଦ ଏକ ମୋକଦ୍ଦମାରେ
 ପଲିସଦାସ ଦୃଶ୍ୟ ଅନୁର ଦି ୩୨୨ ଯା
 ଅଦୃଶ୍ୟା ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ ଶାନ୍ତ ଦୋର ଏଠାର
 ତେପୁଣି ମେଳଣର ଶୁଣୁ ମଧ୍ୟ ଓ ସାଦେ-
 ବକଦାସ ବ ୧୯୯ ସଦାଗେ ଦାସଦାସ ଦୃଶ୍ୟ
 ଯାଉଥିଲେ । ସେ ଦୃଶ୍ୟ ବିଷୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶୁଣୁ
 ସେପଦ ଜଳସାଦେବ ଓ ପରଶେଷରେ ମହା-
 ମାନ୍ୟ ଦାଉଦୋଟ ଦାଦାର ଲକ୍ଷ୍ୟଅଛି
 ଶୁଣୁ ଜଳସାଦେବ ଦାଦାର ସମ୍ପର୍କ
 ପୁଲିସ ଇନ୍ଦ୍ରପଦ୍ମରୁକ ସମ୍ପର୍କ ଲେଖିଥିଲେ
 କି "But it appears from evidence
 on the record that the investi-

gating Inspector of Police was
 doing his best to extricate his
 brother officer from the trouble
 into which he had fallen and
 his attitude is apparent from his
 statement to the Lower Court
 that he did not notice any mark
 * * * * Under the circum-
 stances it would not be at all
 strange if the Inspector had in-
 tententionally recorded a statement
 which the woman as a matter
 of fact did not make to him"
 ଏଥିର ମର୍ମ ଏହି କି ପୁଲିସ ଇନ୍ଦ୍ରପଦ୍ମରୁକ
 ସକାଳିନିକୃତରୁ ଶୁଣିବ ଦାସଦାସ ସଦାଗେ
 ବିଷୟ ତେପୁଣି ଥିଲେ ଓ ଏହା
 ଅପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ଯେ ସେ ଜାଣି ଶୁଣି
 ଏହି ପ୍ରକାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯାହା କି
 ଦାଦାର ବିଷୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଦାସଦାସ ତାହା ।
 ଏହା ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଦୂର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ ଅଛି କି ଦୋର
 ଯାରେ ? ଇନ୍ଦ୍ରପଦ୍ମରୁକ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକା
 ଦୃଶ୍ୟମାନେ କି ଅଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା
 ଅଦେଶ ଅନୁମାନକୁ ଅନୋଳନ । ଯେଉଁ
 ଇନ୍ଦ୍ରପଦ୍ମରୁକ ବିଷୟ ଏହି ପୁଲିସର
 ଅନୁରୋଧ ଦାଦାର ଦାସରେ ବିଷୟର
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବେଦୂର ଦ୍ୟାୟକର ଦାଦା
 ଅଦେଶ ଦୃଶ୍ୟମାନେ ବିଷୟ କରିବେ ।
 ଏପରି ଗର ମଦର୍ମ ସମ୍ପର୍କରେ ଦେବଦାସପତ୍ନୀ-
 ଠାରେ ଦୂର ଅନୁର ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଦୃଶ୍ୟ
 ଦୃଶ୍ୟମାନେ ଦୋର ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମାରେ
 ପୁଲିସ ଦେବେଦୂର ଲୋକଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଖିଲେ ।
 ସେଥିମଧ୍ୟରେ ସେଠାର ସକାଳିନିକୃତର
 ମଉଲକ ସମ୍ପର୍କ ମଦର୍ମର ଅଧିକ ୧୯୧୯ ମର
 ମୁଦାଲ ଥିଲେ ଓ ଦେବଦାସପତ୍ନୀର ଦୃଶ୍ୟମାନେ
 ତେପୁଣି ମେଳଣର ଶୁଣୁ ତେପୁଣି
 ସାଦେବ ମଦର୍ମର ମିଥ୍ୟା ବିଷୟ ଅନୁର
 ଦୋରପତ୍ନୀ ପ୍ରମାଣ ଅଦେଶ କରି ମଦର୍ମର
 ମିଥ୍ୟା ପ୍ରକାଶକଥିଲେ ଓ ଅପର ମୁଦାଲ-
 ମାନଙ୍କର ବିଷୟ ତେପୁଣି ମେଳଣର ଶୁଣୁ
 ବାବୁ ଇନ୍ଦ୍ରପଦ୍ମରୁକ ସେଠାରେ ଦୋର ଥିଲେ ।
 ବାବୁ ମଦୋଦୟ ଗର ମଉଲକ ତାହାରେ
 ଯେଉଁ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ
 ଲେଖାଅଛି କି :- "It can not be
 denied that the investigating offi-
 cer showed an amount of zeal
 in this matter out of proportion
 to the importance or reliability
 of the evidence" ଅର୍ଥାତ୍ ବିଷୟମାନଙ୍କ

ଦର୍ପଣର ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରମାଣକୁ ଡେଇଁଦାଉ
 କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେଖାଇଥିଲେ । ଏ ମୋକ
 କମାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜନସାହେବଙ୍କ ଗୃହ ଚଳିତ
 ମାସ ତା ୫ ରାଜରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ଓ
 ତାହା ଅନୁମୋଦିତ ଯାଉ କରୁଅଛି ଓ ତହିଁର
 କେତେକାଂଶ ନିମ୍ନେ ଉଦ୍ଧୃତ କଲୁ । ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି "It strikes me
 that the Police have sought to
 magnify the affair with the
 object of putting into trouble
 Makbul Ali, Sub Registrar
 against whom they have a
 grudge." ଅର୍ଥାତ୍ ମହୋଦୟ ଲେଖି କରୁଛନ୍ତି
 ପୁଲିସର ଅଧୀକାରୀ ଅଛନ୍ତି ଓ ମହୋଦୟ ଅଲିଙ୍କୁ
 କଷ୍ଟରେ ପକାଇବା ମାତ୍ରରେ ପୁଲିସ ମୋକ-
 କମାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିପକାଇଅଛନ୍ତି, ଅନ୍ୟ
 ସ୍ଥାନରେ ଲେଖା ଅଛି ଓ "Bhikari Singh
 is a chaprasi of the Sub Regis-
 trar and it was no doubt his
 presence at the fight and the
 fact that he then made use of
 his master's name which sug-
 gested to the Police a good
 opportunity for implicating
 Makbul Ali by the production of
 some got-up evidence which
 has rightly been rejected by the
 learned Dy. Magistrate" ଏଥିର ମର୍ତ୍ତୀ
 ଏହି ଓ ମହୋଦୟ ଅଲିଙ୍କୁ ପକାଇବା ସଦାଶେ
 ପୁଲିସ ସାକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ସେ
 ସାକ୍ଷୀକୁ ତେପୁଣି ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅବମାନ କରି
 ଉଚିତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ମହୋଦୟ ଚିଅଁ ଜଣେ ଗଣ୍ୟ ମାତ୍ୟ
 ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି ସେ ଜଣେ ବହୁକାଳର
 ଯୁ ଶ୍ରେଣୀର ଅବୈତନିକ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଓ
 ତାହା ଛଡ଼ା ସେ କେଉଁଠିକି ନ୍ୟୁନିସପାଲି
 ଶୀର ଗୁରୁତ୍ୱ ରେପୋର୍ଟମେନ୍ତ, ଲେକ୍ଚର
 ବୋର୍ଡର ଗୁରୁତ୍ୱ ରେପୋର୍ଟମେନ୍ତ, ଡାକ୍ତର-
 ଶାଳା ଦମିଶର ଗୁରୁତ୍ୱ ରେପୋର୍ଟ ମେନ୍ତ,
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋର୍ଡର ମେମ୍ବର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 କେତେକ ଅବୈତନିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ
 ଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଜଣକ ସମୟରେ ସେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକଠାରୁ ସାହିତ୍ୟିକ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଅତୀତ କିଛି ସମୟ ପୁଲିସ ତାହାକୁ
 ଦୁଇବର୍ଷ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜନ-
 ସାହେବଙ୍କ ଗୃହକୁ ଶୁଣି ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ।
 ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି ଯେ ପୁଲିସ ଲତା
 କରେ ବିକାସୋପରେ ରଦ, ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ

କଷ୍ଟରେ ପକାଇବାକୁ ବୁଦ୍ଧି ନୁହେଁ ଅଣା
 କରୁ ଉପର ଉକ୍ତ ବିଷୟମାନ ଅନୁମୋଦକର
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମହୋଦୟ ଓ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ-
 କର ଦୁର୍ଭି ଅର୍ଥରେ କରବ ଓ ସେ ଅବଳମେ
 ତହିଁର ବିହତ ପ୍ରକାର କରିବାରେ କୁଟି
 କରିବେ ନାହିଁ ।

କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟିର
 ଟିକସ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ।

ଏଥର ଏ କରର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେପରି
 ଅନ୍ୟାୟରୂପେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବ
 ତହିଁ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲେକ୍ଚର ବିଦ୍ୟାଳୟ ସେପରି
 ଭରତରସ୍ତା ଏବ ଅସହାନୁଭୂତରୂପେ ନିଷ୍ପତ୍ତି
 ଦେଉଅଛି ଗତ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛି ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବକ୍ତୃତାରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ
 ଲେକ୍ଚ ଅନ୍ୟାୟ କରିବୁକିରେ ବିରକ୍ତ ଏବ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବ ଅପିଲିଟି ଫଳ
 ଅଣାନୁଭୂତ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଓ ହେଲେହେଁ
 ଅପିଲି କରଣାସ୍ତ ଜମାଗତ ବୁକି ଦେବାହାର
 ଅନେକ ଦରଦାତା ପ୍ରାୟତଃ ଦେବାର ଜଣା
 ଯାଉଅଛି । ବାସ୍ତବରେ କରର ଗୁରୁତ୍ୱ
 ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ଲେକ୍ଚ ଗବ୍ ଅସନ୍ତୋଷ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବ କ୍ୟାସ୍ ବିରୁଦ୍ଧ
 ସଂସାରକୁ ଉଠିଗଲେ ବୋଲି କହୁଅଛନ୍ତି ।
 ଯାଉନାମକ ଜଣାଅଛି ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଟିକସ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରକାର
 ଦେଉ ନ ଥିବାର ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ମିଉନିସିପାଲି
 କମିଶନରଙ୍କ ଦାବରେ ନ ରହି ପୁଥକ
 ଅସେସରଦାର କରିବାର ଆଦେଶ ଦେଇ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବ ଜିଲ୍ଲାମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ତାହା କରିବାପାଇଁ
 ମିଉନିସିପାଲିଟିକୁ ବାରବାର ଚାକିର କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି । ଏଥିପ୍ରକାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଯାହା ଓ କ୍ୟାସ୍
 ତଳେ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ମିଉନିସିପାଲି
 କମିଶନରମାନେ ଜଣେ ବେସରହାସ ରଦ-
 ଲେକ୍ଚ ଅସେସର ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ସେ
 ମନୋଜ୍ଞରୂପେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଟିକସ ବୁକି କରି
 ଲେକ୍ଚ ଏହିପରି ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ବ୍ୟାକୁଳ କରି-
 ଥିଲେ । ଅନେକ ଅପିଲି ଦେବାରୁ ଉଚିତ
 ଅପିଲିକମିଟି ବସି ସୁବର୍ଣ୍ଣ କରି ଲେକ୍ଚର
 କଷ୍ଟ ଦୂର କରିଥିଲେ ଏବ ତହିଁପାଇଁ ଜନ-
 ସାଧାରଣରେ ଅସେସର ଏବ ସେ ସମୟର
 ରେଅରମାତ ନିତାନ୍ତ ନିଜାଗତ ହୋଇ-
 ଥିଲେ । ରେଅରମାତ ଏବ ଅପିଲିକମିଟି-
 ରେ ରହି ଅସେସରଙ୍କ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରକାର
 ରଖିବାକୁ ପ୍ରଥମେ ଯତ୍ନ କରିଥିଲେ ସପ୍ତାହକୁ
 ତାହା ଅନ୍ୟାୟ ଥିବାର ଜାଣିପାଇ ଅପିଲି
 କମିଟିକୁ ଅଛି ଓ ଅପିଲିକମିଟି ଅସ୍ତେଷ୍ଟ ଓ ରଖା
 କରିଥିଲେ । ଏଥର ଜଣେ ସରକାରୀ ଗୁରୁକ

ଅସେସର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍-
 କ ଉପଦେଶ ଓ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ବକ୍ତୃମାତ
 ରେଅରମାତଙ୍କର ପରମର୍ଶରେ ଟିକସ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରିଅଛନ୍ତି । ଅପିଲିକମିଟି ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ
 ହୋଇଅଛି ଏବ ରେଅରମାତ ତହିଁର
 ପ୍ରଧାନ ମେମ୍ବର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଯେତେ
 ଦିନ ଅପିଲି ଦେଠର ଦେଲଣି ବିରୁଦ୍ଧ
 ଦେଖା ଯାଉଅଛି ସେ ଅସେସରଙ୍କ ଜମା
 ଠିକ ରଖିବାପାଇଁ ସେ ଅଗସାର ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପିଲିରେ ଅସେସରଙ୍କଠାରୁ କର
 ପିସ୍ତ ନିଆଯାଉଅଛି ଏହା ରଲି କଥା, ମାତ୍ର
 ସେ ଯେଉଁଠାରେ ଭ୍ରମ ହୋଇଥିବାର ସ୍ୱୀକାର
 କରୁଅଛନ୍ତି କେବଳ ସେହିଠାରେ ସେ ଟିକସ
 ଉଣା କରିବାକୁ ଅଗଣ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁନା
 ଅପିଲିକମିଟିର କଥାର କୌଣସି ଅବସ୍ଥା କି
 ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ ଏହାକୁ ନାସନ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ମେମ୍ବର ଯୋଗେ ଯାହା କିଛି ସୁବର୍ଣ୍ଣ
 ଦେଉଅଛି । ପୁଣି ଅସେସରଙ୍କୁ ସେ ସହଜ
 ପାଖରେ ବସାଇବା ଏବ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ
 ଅସେସର ସମ୍ମତ ଥିବାର ଲେଖିବାହାର ଜଣା
 ଯାଉଅଛି ଯେମନ୍ତ ଅସେସର ଅପିଲିକମିଟିର
 ଜଣେ ସଭ୍ୟ ଏବ ସେ ଅସମ୍ମତ ହେଲେ ସେମନ୍ତ
 କମିଟିର ବିରୁଦ୍ଧ ଅର୍ଦ୍ଧଶତ ହୋଇଯିବ । ଅସେ-
 ସର ସରକାରୀ ଗୁରୁକ । କର ବୁକି ଦେଖାଇ
 ପାରିଲେ ଜିଲ୍ଲା କାଉମ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ପଦୋଦ୍ଧୃତ କରିବେ । ସୁତରାଂ
 ତହିଁରେ ତାହାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ୍ ସ୍ୱାର୍ଥ ଅଛି । କିନ୍ତୁ
 ରେଅରମାତ ବେସରହାସ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ
 କରିଦାବାକୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ । ସରକାରଙ୍କର ସନ୍ତୋଷ
 ବା ଅସନ୍ତୋଷରେ ତାହାଙ୍କର କିଛି ଯାଏ
 ଅସେ ନାହିଁ । ଅସେସର ବିଦେଶୀ ଏବ ଘର-
 ରତ୍ନା ସମ୍ପଦରେ ତାହାଙ୍କର ମତ ଉନ୍ନତରୂପ
 ଦେବା ବିଷୟ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ସେହି ମତକୁ
 ମୂଳ କରି ଏଠା କମିଶନରମାନଙ୍କର ପୂର୍ବ
 ନିରୂପିତ ରତ୍ନାକୁ ଏହାବେଳେ ଅବ୍ୟାସ-
 ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲିବା, ସଙ୍ଗୀ କମିଶନରମାନଙ୍କୁ
 ପ୍ରକ୍ତ ଅଣକା ଏବ ଅସେସରଙ୍କ ପ୍ରକ୍ତ ବିଷୟ
 କୁସଂସ୍ତାର ପ୍ରକାଶ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ କିଛି ବୋଲି
 ଯାଇ ନ ପାରେ । ଯେବେ ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି
 ମିଉନିସିପାଲିଟି ଓ ଅସେସରଙ୍କର ମମତା ପ୍ରକ୍ତ
 ନିରାପେକ୍ଷ ବିରୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ରେଅରମାତ
 ଅଗମ ମନେ କରିବୁ (ଲେକ୍ଚ ମନରେ
 ସେପରି ଧାରଣା ହୋଇଅଛି) ତେବେ ଅପିଲି
 କମିଟିକୁ ଅନ୍ତର ରହିବା ତାହାଙ୍କର ଉଚିତ
 ହେଉଅଛି । ଭ୍ରମ ଛଡ଼ା ମନସ୍ୟ ନାହିଁ ।
 ଲେକ୍ଚ ବିରୁଦ୍ଧ ଓ ବୁକିମାତ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଲେ

ସୂଚୀ ତାହାର ଦ୍ରୁମ ଅଛି । ଏଥକୁ ଦ୍ରୁମପତ୍ର-
ମାନଙ୍କର ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ତୁର ଏବଂ ସୁଲେ
ଦ୍ରୁମ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ବୋଲି ସେମାନଙ୍କ ବିଚାର-
ରେ ସହଜ ସ୍ଥଳରେ ଅବ୍ୟାସ ଯୋଗ୍ୟ ଆଉ
ଅସେସଭାଙ୍କ ଜମାରେ ରାଜ୍ୟର ସ୍ୱୀକାର
ମତେ ଅନୁତ୍ୟ ଯତକ୍ରମ ୨୦ ସୁଲରେ ଦ୍ରୁମ
ଦେଖାଇଲେହିଁ ସର୍ବଦା ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ଏପରି
ଦ୍ରୁମ ନିଜାନ୍ତ ଅସାଧାରଣ ଓ ହୃଦୟର ଅଟେ
ଏବଂ ତହିଁରୁ ଅପରାଧ ରକ୍ଷା କରିବାର ସାଧ
ମତେ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଏହାକୁ ଦର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଅସେସଭା ଦୋକାଦଦାଣ୍ଡ
ନିମାସରେ ୨୩ ବା ୧୩୫ ବୋ ମାସିକ ଭତ୍ତା
ବଦ୍ଧାଦଦେଲସୁବାର ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଅଧା-
ସାଧରେ ଦୁହିଁ ପାରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ କମିଟିର
ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହାନ୍ତର ଶକ୍ତିଅଛି ।
ଚେଅରିମାନ ତଥାର ଦୁହିଁ ତ ପାର ଅଧିକା ମତ
(Casting Vote) ଦ୍ୱାରା ନିଜ କଥା ରଖି-
ଅଛନ୍ତି । ଏହି କମିଟିରେ ଅଧିକା ମତ ଆଇଡ
ସିଡ଼ି ତ ତା ତାହା ଅନୁଷ୍ଠିତ ପଳ ହେଲେ ମଧ୍ୟ
ଲୋକଙ୍କର ରକ୍ଷା ଦମକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ତହିଁରୁ
ଶାନ୍ତି ହେବା ଏବଂ ନିଜାନ୍ତ ସନ୍ଦେହ ହେଲେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷକୁ ରଖିଦେବା ସୁବିଧାର କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଟେ । ମାତ୍ର ତହିଁରେ ବିଲମ୍ବ ହେବାର ଦିଆ ।
ସୁଲରେ ଅପ୍ରେମାତେ ସାହା ଦେଖିଲୁଁ ଓ
ଶୁଣିଲୁଁ ତହିଁରୁ ଏହି ଧାରଣା ହେଲା ଯେ ସାଧ
ମତେ ଅସେସଭାଙ୍କ ଜମାବନ୍ଧୁ ସ୍ଥିର ରଖି
ଅଛି ବେଗରେ ଅପରି ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଚେଅରି-
ମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
ଗଣ୍ଡବ ମୁର୍ଖଲୋକମାନେ ଭଲକର କହୁ ସୁଚ୍ଚ
ତ ପାରବାର ପଳ ଅସାଧୁପ୍ରେ ପ୍ରବଣ ଭବ-
ଯାଉଅଛି । କମିଟିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କୁ
ବେଲେ, ନିଜ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାର ସୁଯୋଗ
ଦିଅନ୍ତାନ୍ତୁ ତାହିଁ । କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ହେଲେ ଗଢ଼ାଇ
ପଢ଼ାଇବାପାଇଁ ଗତ ଅର୍ଥ ପରି ୨୩ ଦ୍ରୁମକୁ
ବ୍ୟୟନା ଶ୍ରେୟସ୍ତୁ । ଯେବେ ଚେଅରିମାନ-
ଙ୍କର ତାହା ଇଚ୍ଛା ହୁଏଁ ତେବେ କମିଟିର
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କର ସେ ଦିଆ ଲେଖି
କମିଟିରମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ସ୍ଥଳରେ ପଢ଼ା-
ଇବା ଦର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଅଛି । ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରତି-
ନିଧୁକୁ ପ୍ରବଣ କରି ସେମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ଏବଂ
ଅସୁସାସଭାର ମହତ୍ତ୍ୱ ରୁଦ୍ଧେୟ କିପରି କରିବା
ଦୌଶର୍ଯ୍ୟ ମତେ ଭଲ ନୁହେ ।

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା ଗେଜେଟ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପ୍ରକାଶନା ସଂସ୍ଥାଦ୍ୱାରା
ପ୍ରକାଶନା ପାଇଁ ପାଠକପତ୍ର ।

୨୩ ଶ୍ରେଣୀ

- ୧ । ପ୍ରଥମକ୍ରମରେ ଦେବଦାସୀ ୩୫ ପୁଲ ବର୍ଷକ
- ୨ । ଦେବଦାସୀ ମନୁମ ଦାର " " "
- ୩ । ସମ୍ବେଦନ ମିତ୍ର " " "
- ୪ । ଗଜନାମକ ତାସ ମିତ୍ର " " "

୩୩ ଶ୍ରେଣୀ

- ୧ । ଗଜନାମକ ତାସ ପୁଲ ଦେ ସୁଲ
- ୨ । ଭୁବନ ରୁଷ୍ଟ ମନୋପାଧ୍ୟାୟ ଦେବଦାସୀ ୩୫ ପୁଲ
- ୩ । ବିଭୁ ମଣି ଦାଦା କଟକ ମିତ୍ର
- ୪ । ପ୍ରକାଶନା କଟକ ଶାନ୍ତି ପୁଲ
- ୫ । ଦେବଦାସୀ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେବଦାସୀ ୩୫ ପୁଲ
- ୬ । ସୁଲେଖନ କର୍ତ୍ତା ଦାଲେସ୍ୱର ପଲ ସୁଲ
- ୭ । ମନୁମସିଦ୍ଧର ଚେଷ୍ଟା ମାତ୍ରେୟ ଏବଂ ଚେଷ୍ଟା
କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଅଧିକାରୀ ତାସ ପତ୍ରେକ ଚନ୍ଦ୍ର କବି
ହେଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ମାତ୍ରେୟ ଏବଂ ଚେଷ୍ଟା କଲେକ୍ଟର ବାବୁ
ନାଭସିଂହ ନାୟକ ତାହାକୁ ଦୁଇ ମାସର ଅନୁପ୍ରସ୍ତୁତି
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

ମହାନାମକ କଲେକ୍ଟର ସରକାରଙ୍କର ଉପକ୍ରମ
ପାଇଁ ଅଧିକା ଶ୍ରାବଣର ଅନୁପ୍ରସ୍ତୁତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।
ଓଡ଼ିଶା ଗଜନାମକ ମାଧ୍ୟମରୁ ପ୍ରକାଶନାପତ୍ର
କାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ମହାନାମକ ମାତ୍ର ମାସ ତା ୩୦ତା
ସୁଲମାତ୍ର ଅନୁପ୍ରସ୍ତୁତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

ଉତ୍କଳସମବାଦ ପତ୍ରର ଉପକ୍ରମକାର୍ଯ୍ୟ ଉପକ୍ରମ
କମିଟିରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କିନ୍ତୁ କଲିକତାରେ ସୁଧା ପତ୍ରରେ
କ୍ରମେ ହେଲେ ।

ଉତ୍କଳ ସେ ମେମ୍ବର ସମ୍ପ୍ରଦାନ	ସୁପପର୍ଯ୍ୟ
ଦୋ ଏବଂ ଯେ ବରଦେଇ	ସମ୍ପାଦକ
ଏବଂ ଯେ କୁଳ ସମ୍ପ୍ରଦାନ	}
କାକୁ କମିଟି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ	
ସରକାରୀ କୋଷ	
ମୁକ୍ତି ପତ୍ର ରୁଦ୍ଧାତ ପାଠକପତ୍ର	
ମାତ୍ର ମାତ୍ର ବିତ୍ତ	ସଭା

ଅସମାଜର ସୁବିଧାର ଉପକ୍ରମର ଅନୁକ୍ରମ ସଦ୍ୱା
ନୀତିରେ କଲେକ୍ଟର ସେକ୍ଟର ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଶ୍ରୀ
ଚୌରାଠି ଏବଂ ସେହି ସମାପ୍ତେ ୩୦ ତାହାର ଦୈନିକ
ଏକନିତ ବିକାଶ ଅପୋକ୍ରମ କରୁଅଛି ।

ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଏକକ୍ରମରେ ପ୍ରକାଶନା ମେମ୍ବର ଓ
କଟକ ଦୁହିଁ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ପରମାଣ ନିତାନ୍ତ ମିଶ୍ର ।
ମୋସଭାରେ ଏହିପରି ଦୁହିଁ ହେବାର ସମ୍ଭାବ ଅସୁଲ ।

ପ୍ରକୃତ ସମ ନ ହେବାରୁ ଦୁଇ ଦେହୁଡ଼ା ପ୍ରାୟ କୌଣସି
ଠାରେ ଅଭାବ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଦେହୁଡ଼ା ମାତ୍ରେୟ କାକୁ ଉପକ୍ରମକାର୍ଯ୍ୟ ସରକାର
ର ମେମ୍ବରର ପଦରେ କରୁଛନ୍ତି ହୋଇ ଅପିଅଛନ୍ତି । କାକୁ
ନିତାନ୍ତ ସୁ ଓଡ଼ିଶା କଲେକ୍ଟର ଦେବଦାସୀ ଏବଂ ଏଠା
କଲେକ୍ଟର ମହାନାମକ ତାହାର ମହାନାମକ ପଦ ହେଲେ
ହେଲେ । ଏ କଲେକ୍ଟର ଓ ନିମାସଦ୍ୱାରା ଦାକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି ।

ଅସମାଜର କମିଟିର ସାତେକ ଉଚ୍ଚ ମହାନାମକ
ଦାକ୍ଷରେ ଦାଲେସ୍ୱର ସମତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦୁଇ ଏକକ୍ରମ
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶନା କରନ୍ତେ ।

ପାଠକପତ୍ରର ମହାନାମକ ଦାକ୍ଷ ଓଡ଼ିଶା ଦେବଦାସୀ
ମାତ୍ରାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର ପତ୍ରେକ
କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଶାନ୍ତି ଅନେକ ଦେବ ଅସମାଜ
ମାତ୍ର ଏବଂ ଅନୁପ୍ରସ୍ତୁତି ହୋଇ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିକରେ ଓଡ଼ିଶା
ଦେବଦାସୀ ପଦେକ ନାହିଁ ।

କଲେକ୍ଟର ଦାକ୍ଷ ପ୍ରକାଶନା ଦାକ୍ଷ ଦାକ୍ଷମାନଙ୍କର
ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ପ୍ରକାଶନା ଦାକ୍ଷା କମିଟିର ଦାକ୍ଷମାନ
ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତି ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କାମଗ୍ରା ଏବଂ ସୋନପୁର ଦାକ୍ଷମାନେ ଏବଂ ସୁଧା ସୁଧା
ମାତ୍ର ଦେ ଦାକ୍ଷ ଦେବଦାସୀଙ୍କର କାହାକୁ କଲେକ୍ଟର
ମେମ୍ବର ମହାନାମକ ଦୋକାଦ ଦେବଦାସୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ସେଠାକୁ ସେମାନେ ସୁଧାକୁ ପାଠା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଜଗତ୍ସଂସ୍କୃତ-ସମ୍ବାଦ ।

ପଠ କୁଳ ମାତ୍ର ତା ୨୧ ରାଜକୁଲଭୃତ୍ତର ତା ୧୯ ରାଜ
ସୁଧା ଏ ଅଧିକରେ ୧୨୨୦ ରାଜ ସୁଧା ହୋଇଅଛି, ତହିଁ
ଧାରଣା କରୁ ହୋଇ ନ ହେବାର ଦେହୁଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ପାଇ ନାହିଁ ।

କଟକ ମହାନାମକ ପ୍ରାପ୍ତର ପେଟି କଲେକ୍ଟର କେବଳ
କଲେକ୍ଟର କରୁଅଛନ୍ତି ଏପରି କି ଦାକ୍ଷଦା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ
କଲେକ୍ଟର ଓ ତଲେକ୍ଟର ପତ୍ରର କେବଳ କି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ
ହେଲେ । କଲେକ୍ଟରର ଅଧିକ ଗୋଷ୍ଠୀର ମୁକ୍ତି କମିଟିର ଉପ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କଲେକ୍ଟର କିନ୍ତୁ ଅନୁପ୍ରସ୍ତୁତିକାରୀ ଅଧିକ
କଲେକ୍ଟର ହେଲେ କଲେକ୍ଟର ମହାନାମକ ଦାକ୍ଷର
କାହାକୁ ଅଛି । ଏକକ୍ରମ କଟକ ସୁଧା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହେବ ପରି
ଦୋଷ ନୁହେ ।

ସୁଧାକର ଅଧିକାରୀ କଲେକ୍ଟର ଦେବ ପାଠକପତ୍ର ।
ସୁଧାକର କଲେକ୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର
ପତ୍ରର କେବଳ କଲେକ୍ଟର କେବଳ କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର
ଏକକ୍ରମ ପତ୍ରର ହେଲେ ନାହିଁ, ଏହା କିନ୍ତୁ କଲେକ୍ଟର, କଲେକ୍ଟର
ଓ ପତ୍ରର କଲେକ୍ଟର କେବଳ କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର ।
ଚୌକିର ପତ୍ରରେ ସୁଧା କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର
ଅଧିକ ନାହିଁ । ଏକକ୍ରମ କାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଶ୍ରୀ ଚାକିର
କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର କାମଗ୍ରା ପତ୍ରର ।

ଓଡ଼ିଶାର ସୁଧାକର କଲେକ୍ଟର ମହାନାମକ ପତ୍ରେକ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପତ୍ରର ମାତ୍ର ତା ୧୫ ରାଜକୁଲ ତା ୧୯ ରାଜ
ସୁଧାକର ପତ୍ରରେ ଦୁହିଁ ଏ ଅଧିକର ଦାକ୍ଷମାନଙ୍କର
କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଓ ଅଧିକ ଦେବଦାସୀ କଲେକ୍ଟର ତା ୧୯ ରାଜକେ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର ।

ଶାନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କଲେକ୍ଟର କାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ସାହି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର ପତ୍ରା ସମାପ୍ତରେ
ହୋଇଅଛି ।

କଲେକ୍ଟରର ପ୍ରତି ଗଢ଼ାତ କଲେକ୍ଟର ପ୍ରାପ୍ତ କଲେକ୍ଟର
କାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କଲେକ୍ଟର ହୋଇଅଛି । ଅନୁପ୍ରସ୍ତୁତି
କଲେକ୍ଟର ପ୍ରତି ଗଢ଼ାତ କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର
କଲେକ୍ଟରରେ ଦୁହିଁର ଉପକ୍ରମ ଅଧିକାରୀ ଓ ଅନୁପ୍ରସ୍ତୁତି
କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର ହୋଇଅଛି । କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର
କଲେକ୍ଟର ପ୍ରତି ଗଢ଼ାତ କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର
କଲେକ୍ଟର ହୋଇଅଛି ।

କୋଷର ପତ୍ରର ଉପକ୍ରମକାର୍ଯ୍ୟ କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର
ଅଧିକାରୀ ତାହାକୁ ବ ୧୨ ରାଜ ଅଧିକ କଲେକ୍ଟର ଉପ
କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର
କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର ୧୨ ବା ତାହାକି କଲେକ୍ଟର ପତ୍ର
ପାଠକପତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପାଠକପତ୍ର କଲେକ୍ଟର ପତ୍ର କଲେକ୍ଟର
ହେଲେ କଲେକ୍ଟର ହେଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ଦୁଇ ଦେଶର ମିତ୍ର ଉପତ୍ୟକା ଉପାନ୍ତରାଜ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ବାହାଁ ଦୋଳ ଲୋକବାସର ଅଧିକାଂଶ ଭାଗ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ । ମନୁଷ୍ୟ ଏକ ମନୁଷ୍ୟ ଚଳାଣ ମଧ୍ୟ ଲୋକବାସର ଏକ ଶାଳରେ ପ୍ରାୟ ୫ ଲକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଯାହାପାଇଁ ଏସବୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଜାପାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପକୋଷ ପାଠ୍ୟ ଉପ କରୁଥିବାର ଠିକ୍ ହୋଇଅଛି । ଶୁଭ ହେଉ ଲାଗିଲେ କିଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପଢ଼ିବ ଏକ ପାଠ୍ୟ ଅପରାଧକାରୀ ।

କରକର୍ତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧ୍ୟାପକ ପଣ୍ଡିତ ଅଶ୍ରୁ-ରୋଷ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ତରଳ ମାସ ତା ୧୯ ରାଜ୍ୟରେ ଯୋଜିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ରୋଷିଏ ମୋକମୋର ବାର୍ତ୍ତା ଶେଷ କରୁ ଯେଉଁ ଅପରା ସମୟରେ ଦେଶର ବୃଦ୍ଧ ଲୋକ ଚାଲିବ ବୁଦ୍ଧଭାବୁ ହାର ବଲେ । ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ଉପାନ୍ତରାଜ୍ୟ ଯାଉ ପୃଷ୍ଠ ପ୍ରକାର ଗାଇଅଛନ୍ତି ।

ପୁନଃପାଠରେ ତରଳ ମାସ ତା ୧୯ ରାଜ୍ୟରେ ସର୍ବ ଅନାଦିକ ଶାନ୍ତ ଲୋକବାସ ହୋଇଥିବୁ କେବଳ ସମୟରେ ଯୋଡ଼ା ମାନେ ପର ହରେ ଏମନ୍ତ କଳରେ ଯୋଗିଲେ ଯେ ଦେଶକୁ ବାଡ଼ି ଲୋକ ପଢ଼ିବ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ଯଦା ଶାନ୍ତିରେ ବାଡ଼ି ପଲେ ରହୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ଶତ ଭାବ ଉପରେ ଉପରେ ଉପାଦେୟ ଅନୁ-କୋଷରେ ଅନୁ-କୋଷ ହୋଇ ଯାହି ।

ଜାପାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅପରାଜ୍ୟ ତରଳ ମାସ ତା ୧୯ ରାଜ୍ୟରେ କରକର୍ତ୍ତା ପଦକ୍ଷେପ କରୁଥିବା ସମୟରେ କୁଧନରେ ସରକାରୀ ଚାପ ସମୟ ଉପ ଗାଧୁଅଛି । ତାଙ୍କ ଦେଶରେ ଗୋ ୨ ୫ ଯୁଦ୍ଧ ବୃଦ୍ଧ ଯାହାର (destroyer) ଯାଉଥିବା । ଦେଶମାନଙ୍କର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମ କରକେ ସମ୍ପର୍କ ଦେବା ଦେବାର ପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି ।

କରକର୍ତ୍ତା ଉପକ୍ରମ ଚାଲିଯିବାରୁ ପ୍ରକାର ଶେ ଫୁଟିବୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଶୋ ଉପତ୍ୟକାର ବାଧ୍ୟତା ନବରତ ହୋଇବ ଯିବିରେ ଅନୁ-କୋଷ ଉପରେ ଦେଖାକୁ ତ ୧୨୨ ମ ମସିହା ଯିବିଅଛନ୍ତି ।

କରକର୍ତ୍ତାରେ ଯେ ଶାନ୍ତିକାଳରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ଅଧିକ ନବରତ ହୋଇଅଛି । ଯେତେ ଯେ ଦୁନିମାସ ତା ୨୮ ଓ ୨୯ ରାଜ୍ୟରେ ଯାପନୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ପା-କଳରେ ୧୨୨ ଶ୍ରମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଦ ପୁଠିଅଛି । ଏତେ ପରା ୧୯୫ ଶ୍ରମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୁଠିଅଛି ।

କୋଷାଠାରେ ଜାପାନର ଯୋଡ଼ାବାସ ପାଠ୍ୟ ହୋଇ-ଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦେଖିବ ମାସରେ ଦେଶ ଦେଖା ଅର୍ଦ୍ଧକର୍ତ୍ତା ଦର ୧୨ ଲକ୍ଷ ଦେଖି ଅର୍ଥାତ୍ ୨୫ ଲକ୍ଷ ଯଦା ଅଟେ କାଳ ଦେଖେ ଉପକ୍ରମ ପଠକେ ମନରେ ଉପକେ କି ?

ତେ ଦୁନିମାସରେ ଦେଶ ଦେଖା ଅର୍ଦ୍ଧକର୍ତ୍ତା ମାତ୍ରାତ ବାଲର ଲକ୍ଷ ଦର ୫୫,୩୦,୦୦୦ ଲା ହୋଇଥିବ । ସମସ୍ତ ସେ ଦାଲକୁ ପଦକ୍ରମ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଉପକେ ଉପକ୍ରମ ଅଟେ ।

କେତେକ ଅଧିକାରୀ ସର୍ବକାଳରେ ଉପକ୍ରମ ନିରନ୍ତର ପାଠ୍ୟ ୫୫,୩୦,୦୦୦ ଲା ଦୁ-ଧି ମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସୁବନ୍ଧୋଳରେ ହୋଇ ବା କିଛି ସର୍ବକର୍ତ୍ତା ଅପେକ୍ଷା ଦେବକ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ପାଠ୍ୟରେ ପାଠ୍ୟ ଦର୍ଶିବ । ଯାହାର ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାର ଦୋଳର ସିଦ୍ଧ ଏହି ଦର୍ଶିବ କାରଣ ଅଟେ ।

କରକର୍ତ୍ତା, ଅନେକା ଏକ କର୍ମୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମ୍ପର୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାପାନର ଉପକୋଷ ପାଠ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ସମ୍ପର୍କରେ । ସ୍ତର ପର୍ତ୍ତ ସତ୍ୟର ୫୨ ପାଠ୍ୟ ଏକ ଉପକ୍ରମର ବା କିଛି ପଦକ୍ରମ ତର ପାଠ୍ୟ । ୨୦ କର୍ତ୍ତାରେ ରାଜ୍ୟ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ପା ହୋଇଅଛି ।

ସାଧୁ ଦେଶର ଗୋଷିବ ଲୋକେ ରୁଦ୍ଧ ଶୁଭକା ନାଦାକ ଦିପ୍ତି ହୁଏତେ ବୃଦ୍ଧ ଯାଉଥିବାର ସମ୍ପର୍କ ନିଲଭ । ପ୍ରାୟ ୫ କଳରେ ଲାହାକ ରୁଦ୍ଧଯାଉଥିଲେଦି ଉପକ୍ରମରେ ଦେଖୁ ରୁଦ୍ଧ ମର ଯାହାହି ।

ଅନାଦିକ ଦେଖୁ ରାହାର ଉପକ୍ରମ, ମଧ୍ୟ ଏକ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟେକମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶିବ ଅପରା ଉପକ୍ରମ ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରେକ୍ଷିତସମ୍ପର୍କ ।
ପଞ୍ଚପ୍ରେକ୍ଷିତଙ୍କ ମତାମତ ନିରନ୍ତେ ଅନୁ-ମାନେ ଦାୟୀ ହୋଡ଼ୁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !
ମୋହର ନିମ୍ନଲିଖିତ କଳିପୟ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ-କଳୁ ଅପରାକ ସମ୍ପର୍କାଳୁ ଲିଭ ଚିରକାଧ୍ୟତ କର୍ତ୍ତା-ଲକା ହେବେ ।

ଅଳ ଅପରାକ ଦେଶର ଉପକ୍ରମ ପାଠକର୍ତ୍ତା-ମାନଙ୍କୁ ଚଳିଲେ ମ ଗଞ୍ଜାଗମନଦ୍ୱାରା ଅନୁ-ବକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠାହୋଇଥିବା ଗୋଷିଏ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟ ଶୁଣାଇବାକୁ ଲୋକ କରୁଅଛି ତାହାର ସାର ମର୍ତ୍ତ ନିମ୍ନରେ ଦେଲି "ମଦ୍ୟ ଚାକାଷ୍ଟ୍ର-ଦାୟର ହିତ ଯାଧୁମାନେ ଲୁଚିତରେ ଧର୍ମ ଉପଦେଶ ଦେଇ ମଙ୍ଗଳସାଧନା କରୁଥାନ୍ତି ତଥାପି ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମାତୃଭୂମିର ଲକ୍ଷ୍ୟକ୍ରମ ଲକ୍ଷ୍ୟାକ ସତ୍ୟ (Political, temperance, moral and social) ସମ୍ପର୍କ ବ୍ୟତ୍ୟୟରେ ଅନେକପରମାଣରେ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି ।

ମୁଁ ଗତବର୍ଷ ଶ୍ରୀଷ୍ଟୀସମୟରେ ଡେକ୍ଟର, ମଣ୍ଡର ଏବଂ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ପାଦ୍ୟାୟ ପ୍ରଦେଶ ସକଳ ପରକର୍ତ୍ତା ଉପକ୍ରମ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କରେ ଉପ-କ୍ରମ ଦେଖିମାନଙ୍କର ଅତି ଉତ୍ତମ ଉପକ୍ରମ ଉପ-ଯୋଗୀ ଦୁର୍ଘ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଖିଥିଲି, କିନ୍ତୁ ଯେବେ ଏହିପରି ଶିକ୍ଷିତ ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ଅନୁ-କୋଷାୟ ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତୁଅନ୍ତା ତାହା ହେଲେ ଏମାନେ ଏହିପରି ଅନେକ ଦେଶର ଉପକ୍ରମା କର-ନ୍ତେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପକ୍ରମ ଦେଖି ଲୋକରେ ଅନେକ ଦେବାଲୟ ଓ ଧର୍ମଶାଳାମାନ ଦେଖା-ଯାଏ କିନ୍ତୁ ସକ ଏ ପ୍ରକାରମାନଙ୍କରେ ଗୋଷିଏ ସାଧୁତ୍ୟ, ଲକ୍ଷ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ କୁଟିପୟଦାୟ ପ୍ରକ୍ରମପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ୍ରମାଗାରମାନ ଖୋଲ ଦୁଅନ୍ତା ଏବଂ ଏଠାକୁ ଉତ୍ତମ ଶବ୍ଦକାଗଳମାନ ଅନା-ତ ଦୁଅନ୍ତା ତାହାହେଲେ ଏହି ସାଧୁମାନେ

ଉପକ୍ରମେ ଦାର୍ଯ୍ୟଦୟ ହୋଇ ନିମ୍ନଭୂମିର ନିମ୍ନପୁ ଅକ୍ରମାୟ ମଙ୍ଗଳ ସାଧନା କରନ୍ତେ" ମୋ ମତରେ ଏହିପ୍ରକାର ମଠ କିମ୍ପା ଦେବାଲୟ-ମାନଙ୍କ ସଲଗ୍ନରେ ପ୍ରକ୍ରମାଗାରମାନ ଖୋଲ ଦେବାର ବାଧ୍ୟତା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶର-ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରାମବାସିମାନେ ଏହିପରି ସଦ୍‌ବ୍ୟୁତରେ ଯୋଗଦେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳଦୀପିକା
କରକର୍ତ୍ତା
୩୧ । ୫ । ୧୯୫୫
କରକର୍ତ୍ତା
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମୋହନ ଦୋଳ
ପୋଷ ଅଃ ଉତ୍କଳ
ପୁସ୍ତକ ଲା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳଦୀପିକାର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !
ଚଳିତମାସ ତା ୧୨ ରାଜ୍ୟ ଅପରାକ୍ରମ ୧୫ ଖା ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବଙ୍କ ରଥ ସିଦ୍ଧ-ଦ୍ୱାରେ ଅସି ଲାଗିଲା । ଅଳ ଦୁଇରଥ ଚର୍ଚ୍ଚିତ କିଛିପର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ଅସି ଲାଗିଥିଲା । ସେଦିନ ମାଳାକୁ ବିଜୟ କ ହୋଇ ପରଦିବସ ତା ୧୫ ଖା ସମୟରେ ପଦ୍ମ ଅରମ୍ଭ ଦେବାର ଶ୍ରୀ ଦୋଳଥିବାର ଶୁଣିଥିଲୁ । ତଦ୍‌ଦେଖୁ ତା ୧୫-ରାଜ୍ୟରେ ସୁଲ କରେଇମାନ ଶାନ୍ତି ବନ ଦୋଳ-ଗଲା । ଶିଖମାନେ ତାଙ୍କରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯାବ ସିଦ୍ଧ-ଦ୍ୱାରକୁ ଫୁଲେ ପ୍ରଧାକତ ହେଲେ । ଅମଳମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୁଡ଼କୁ ନ ଯାଇ ତାଙ୍କରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଖି ସିଦ୍ଧ-ଦ୍ୱାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଦୁଇଟା ବାଜିବା ପୂର୍ବରୁ ସିଦ୍ଧଦ୍ୱାର ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରକ୍ରମ ଯାଣିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ଯୋଗ୍ୟ କର୍ମ ଶୁଣିମାନେ ଶେ ଯାହାର ନିକ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାନ୍ତରେ ରହି ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କରୁଥିବା ଲାଗିଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ କମ୍ପେ ପ୍ରକ୍ରମର ଗମନ କରୁଥିବା ଲାଗିଲେ । ଦୁଇଟା ଯଥାସମୟରେ ବାଜିଲା ପରେ ଭିକଟା, ଶୁଭଟା ଓ ପାଞ୍ଚଟା ମଧ୍ୟ ବାଜିଲା । କିନ୍ତୁ ପଦ୍ମ ଦେବାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଅଧୋକ୍ରମ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଦର୍ଶିକରୁଣ ଅଧ୍ୟେର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଦେହ କହିଲେ " ଶୁଲ ଯିବା ଅଳ ପଦ୍ମ ଦେବ ନାହିଁ ।" କେହି କହିଲେ " ସାହାବ ଅସିଲେ ପଦ୍ମ ଦେବ ।" ଏହିପରି କାଳ ଲୋକେ କାଳ କଥା କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପ୍ରାୟ ସାବ ପାଞ୍ଚଟା ସମୟରେ ପଦ୍ମ ଅରମ୍ଭ ହେଲା । କୁଣ୍ଡ ଧନ ଶୁଭଦେଲକ୍ଷଣ ଚଳୁଥିବୁ ଦର-ବୋଲ ଓ ଉତ୍କ୍ରମ ଉପକ୍ରମ ହେଲା । ସର୍ବ ତା ୧୫ ଖା ମଧ୍ୟରେ ଭିକ ଠାକୁରେ ମଇର

ନବରତ୍ନ ।

ଏହା କରୁଥିବାରୁ ଓ କରୁଣାଳ ପଦକ୍ଷେପ, ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏହାର ଉପକାରଣା ଦଶସ୍ତରେ ବଜ୍ରପଦ ଅବସ୍ଥା ଉପ-
ସ୍ଥାପନ ।

୧ । ଅନୁକୃଷ୍ଣା ବିଚିତ୍ରା—ପ୍ରକୃତରେ ଅନୁକୃଷ୍ଣା । ଏହା-
କାବ୍ୟ ପାଠ, ସଦୃଶ, ବିନ, ଦେହ ଓ ଜୀବିତରେ, ଦ୍ରୁତା ଏବଂ
କ୍ଷୁଦ୍ର ସମ୍ପର୍କିତ ନୃତ୍ୟ, ସୁସଜ୍ଜିତ ଓ ପରାକର୍ମ, ପ୍ରକୃତସମୟରେ
ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତକାର ନୃତ୍ୟ ଅନୁକାର ମଧ୍ୟରେ ଅଭେଦ
ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ—୧ ମୂଳ ଡ଼ାକା (୧୫ କଟିକା) ୫୦ ୩୪
୧ ୨ ସର୍ବ ଡ଼ାକା (୩୦ କଟିକା) ୫ ୧୪ । ୧ ୩ ମୂଳ
ଡ଼ାକା (୩୦ କଟିକା) ୫ ୧୪ ।

୨ । ଦ୍ରୁତାକାବେଦି—ଏହା ପାଠ୍ୟ, ଦିଗ୍ଵିକ୍ଷ,
କୋଡ଼ି ବା ଉପାଦାନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ସମସ୍ତକାର
କ୍ଷୁଦ୍ର ପଦକ୍ଷେପ ଓ ଅନୋପ, ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଗୁଣ, ଅନୁପମ
ପ୍ରକ ଓ ସୁଲଭ ଉତ୍ତମ । ଏଥିରେ ଦେବ ଅରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ
ହେଲେ ଯେହାନ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ । ମୂଲ୍ୟ—୧ ଡ଼ାକା ୫୦ ।
ଦୁଇଟି ୫୨ ।

୩ । ଦ୍ରୁତାକାଳାଠଳ—ଏଥିରେ କାବୁ ପୁଣି ଅ ପ୍ରକୃତ
ଶାନ୍ତିପ୍ରକାର ତମସେବ ଅତି ସହଜରେ ଅଭେଦ ହୁଏ ଓ
ସାବୁରେ ସ୍ୱଳା ବାଣୀକରଣ ଅଭେଦେ ବଡ଼ ପ୍ରସନ୍ନା, ମୂଲ୍ୟ
ହ୍ରତକା ୫୦, ପ୍ରତି ଡ଼ାକା ୫୨ ।

୪ । ଶିବକାଳାଳିକା—ଏଥିରେ ସମସ୍ତକାର ବା ଅନ୍ୟ;
ପରି, ବିଶାସନ ବା ପ୍ରକୃତ ଦୃଶ୍ୟରେ ଅତି ସହଜରେ ଓ
କଳା ସମ୍ପର୍କରେ ଅଭେଦ ହୁଏ । ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା-
କାଳ ବା ପଠ୍ୟ ବା କଳା ବା ଓ ଉଚ୍ଚ ବା ଉଚ୍ଚରେ ମହତ୍ତ୍ୱ
କର୍ମ କରେ । ମୂଲ୍ୟ—ହ୍ରତକା ୫୦ । ଓ ଡ଼ାକା ୫୨ ।

୫ । ପୁରାଣକାଳିକା—ଏଥିରେ କାବୁ, ଚନ୍ଦ୍ର ବା
ଅନୁକୃଷ୍ଣ ପ୍ରକୃତ ସମସ୍ତକାର ପୁଣି ଓ କୋଡ଼ିକର ଅଭେଦ
ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ—ପ୍ରତି ଡ଼ାକା ୫୨; ପ୍ରତି ଡ଼ାକା ୫୨ ।

୬ । ପ୍ରଦେହପୁଷ୍ପା—କୋଡ଼ିକର ହ୍ରତମାତ୍ରରେ ପ୍ରମେ-
ହସେବ ପଦକ୍ଷେପ ପରମକୃତ । ଏହା ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁପମ
କରେ କିମ୍ପା-ପର ସୁପ୍ରାଣ ଅନୁକର ପର ନିତ୍ୟ କରେ
ଏଥିରେ କ୍ଷେପର କେବଳ କୋଡ଼ି ଗାନ୍ଧାରୀପାଦି ଏବଂ
ମାତ୍ର ଉତ୍ତମ ପ୍ରମେହପୁଷ୍ପା । ଏଥିରେ କ୍ଷେପର ଉପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ମୁଦେ କେବଳ ନିତ୍ୟ ହୁଏ ଓ ବ ୨୫ ବା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାକା
କ୍ଷେପର ବିଶାସନ ହୁଏ । ଏହା କ୍ଷେପର ଶାବୁକା ଓ ପଦ-
ପର ଶାବୁ କୋଡ଼ିକା-ପାଦ ଏବଂ ଅନୁକୃଷ୍ଣ ଓ ଅନ୍ୟ କାହାନ୍ତି
କାବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକା ଓ; ଅନୁପମପ୍ରକ ଅନୋପ
କାହା । ମୂଲ୍ୟ—ହ୍ରତକା ୫୨; ପ୍ରତି ଡ଼ାକା ୫୨ ।

୭ । ଦ୍ରୁତାମୃତକେଳି—ଏହା ଦୁଇଟି ଓ ସମସ୍ତ
ସମସ୍ତକାର କାବୁକର କ୍ଷେପର ପଦକ୍ଷେପ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ତମ
ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରତ କେଳି—୫୦ । ୨; ବାବୁକେଳି ୫୨ (କା)

୮ । ଅନୁକରଣ—କ୍ଷେପର ମାନ ପ୍ରକୃତରେ ପୁଣି
ଦୁଇଟି ଓ ଉତ୍ତମରେ କ୍ଷେପର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁପମପ୍ରକ
ଉତ୍ତମ । ଅନୁକର ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଅନୁକୃଷ୍ଣା, କୋଡ଼ିକର ପାଠକ
କାହା, କୁଡ଼ିକା, ଅଭେଦ, କୁଣ୍ଡ, ପର୍ବ ପ୍ରକୃତ ଦେବ
ଅଭେଦକ ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ—ପ୍ରତି ଡ଼ାକା ୫୦ ଓ ଡ଼ାକା ୫୨ ।

୯ । କାବୁକୃଷ୍ଣକେଳି—ଏହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, ଅନୁକୃଷ୍ଣ
ଅନୁକାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେବଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତକାର
ଦୁଇଟି ଓ ସୁସଜ୍ଜିତ କେବଳରେ ପଦକ୍ଷେପ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ତମ ।
ମୂଲ୍ୟ—ପ୍ରତି ଡ଼ାକା ୫୦, ବାବୁ କେଳି ୫୨ (କା)

କେବଳ କେବଳ ନିମ୍ନ ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମମାନ ଏଠାରେ
କେବଳ ହୁଏ ପ୍ରକା—
ପିପିଲି ଅର୍ଦ୍ଧ ପୁଣି ଡ଼ାକା ୫୦ ବାବୁକେଳି ୫୨ (କା)
ପାଳମହୁର ଅର୍ଦ୍ଧ " ୫୦ " ୫୨ (କା)
ଅନୁକାର ଶାବୁକା " ୫୨ " ୫୨ (କା)
ମାତ୍ରକୃଷ୍ଣମ ମୂଳ " ୫୨ " ୫୨ (କା)
କାବୁକୃଷ୍ଣମ ସମସ୍ତ କେବଳ

ପ୍ରାପ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ ।
ଉତ୍କଳ ଶା ଉତ୍କଳକଳା ଦାସ ବାଲେଶ୍ୱର

ବିଜ୍ଞାପନ । ସଞ୍ଜୀବନୀ ବିଚିକା ।

ମାସପତ୍ର ୫୦ । ୧୪
ଉତ୍କଳମାତୃକା ମହୋତ୍ସବ ସେବକରେ ପେଟିକାମୁକ୍ତ
ପେଟି କଳକର କେବଳ ଓ କେବଳ କେବଳ ପ୍ରକାର ଉତ୍କଳମା
ପୁଣି ଶାବୁ ଅଭେଦକ ହୁଏ ।
କେବଳକା ବା ସୁଧାରକୃଷ୍ଣ ଅନୋପ
ସମସ୍ତ ମେତ୍ର ।

କେବଳରେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକାରେ ଶାବୁ ସମସ୍ତ ଅତି
ଉତ୍ତମ ଶାବୁ ହୁଏ, ଶା ସୁସଜ୍ଜିତ କେବଳକା ବା
ସୁସଜ୍ଜିତ ସମସ୍ତକାରରେ ଅଭେଦକ ହୁଏ, ଶାବୁ ଓ
ମଧ୍ୟରେ ତମସେବ ସୁସଜ୍ଜିତ ଦେବକା ।
ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକାରେ ୧୨୫ କା ବା, ଡ଼ାକା ୧୨୫ ।

ସର୍ବସ୍ୱତାନ୍ତରମାନ
(ଶାବୁକା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣେ ପ୍ରକା)
ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ କୋଡ଼ିକା ୧୨୫ କା ବା, ଡ଼ାକା ୧୨୫ ।
କେବଳ କେବଳ କେବଳ ଓ କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ
ଅଭେଦକ ହୁଏ ।

କାମକାଳିକା
ରସାୟନ ।

ଏହା କେବଳରେ କେବଳ କେବଳ କେବଳ, କେବଳ
କେବଳ ଶାବୁ, କେବଳ କାବୁ ଓ କାବୁକା କେବଳ ବା କେବଳ
କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ (ମୋଡ଼ା) ଓ କେବଳ କେବଳ ।
କାବୁକାରେ କେବଳ କେବଳ ଅନୋପକ ହୁଏ ଓ କେବଳ-
କାବୁ କେବଳ କେବଳ କେବଳ । । । ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ
କେବଳ ୫୨୫ କା ବା; ଡ଼ାକା ୫୨୫ ।
ଶା ବାବୁକାମୁକ୍ତ କେବଳକା
କେବଳ, କେବଳକା ବା ବାଣୀଅମ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରକାବକ୍ତୃ ।
କେବଳରେ କେବଳରେ ସମସ୍ତକାର, ସମସ୍ତକାର ପ୍ରକାରେ ସମସ୍ତକାର
ସାପୁକୃଷ୍ଣ ସମସ୍ତକାର "ପ୍ରକାବକ୍ତୃ" କେବଳ କେବଳ ଅନୁପମ କେବଳ
ଏବଂ କେବଳକେବଳରେ କେବଳକେବଳକା ପ୍ରକାରେ କେବଳକା-
ରେ କେବଳ କେବଳ ସମସ୍ତକାର ଅଧିକ । କେବଳ କେବଳ-
କାବୁ କେବଳକେବଳକା ପ୍ରକାରେ କେବଳ କେବଳ ପ୍ରକାରେ
ହୁଏ । ପ୍ରକାରେ କେବଳକେବଳକା କେବଳକା ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାରେ
ଅନୁପମ କାବୁକେବଳକା ଏବଂ କେବଳ ଅନୁପମ ମାନ ଓ କେବଳକା
ମାତ୍ରକା ପ୍ରକାରେ ଅନୁପମ କାବୁକେବଳକା ଏବଂ କେବଳକା
ପ୍ରକାରେ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ କା ମାନ ।
କେବଳକା-ପ୍ରକାବକ୍ତୃ, କେବଳ ପ୍ରକା, କେବଳ ।

ଦେଖନ୍ତୁ ! ଦେଖନ୍ତୁ !! ଦେଖନ୍ତୁ !!!

କେବଳ ଓ କା, ଅନୁକୃଷ୍ଣମ, କେବଳ, କେବଳକା
୫୨ ; କେବଳକା ଓ କା ୫୨ ; କେବଳକା କେବଳକା
୫୨ ଓ କା ୫୨ ; ୫୨ ଓ ୫୨ ; କେବଳକା
କେବଳ ଓ କା କେବଳ ୫୨ ; ଏବଂ କୋଡ଼ିକା ହୁଏ
୫୨ ଓ ୫୨ ; କେବଳ କାବୁ କେବଳ ୫୨ ; କା, କା, ୫୨ କା;
"କେବଳକା" ଓ କା ୫୨ ୫୨ ; କାବୁ କାବୁକେବଳକା
ଓ ଅନୁକୃଷ୍ଣା କାବୁକା ୫୨ ଓ ୫୨ କା । କେବଳକା
କେବଳ କେବଳକା କାବୁ କାବୁ ଓ କାବୁକା କେବଳ କେବଳ
କା, କା, କା ।
ଅତି ଉତ୍ତମ କେବଳ କେବଳ (୧) "କେବଳ", ଏ
ପ୍ରକାରେ, କେବଳ ଓ କେବଳ କେବଳ, କେବଳ କା ପ୍ରକାରେ
କେବଳ ଓ କେବଳ କାବୁକେବଳ ଅତି ସୁସଜ୍ଜିତ ଅଭେଦକ
କେବଳ । (୨) "କେବଳ" ଏ କେବଳକା ବା, ଏବଂ, କାବୁ
କାବୁ ଏବଂ କା ଉତ୍ତମ । (୩) "କେବଳ" ଏ କେବଳକା
ଅନୁକୃଷ୍ଣ, ଅନୁକୃଷ୍ଣକାରେ ମହୋତ୍ସବ । କେବଳକା ମୂଲ୍ୟ
୧୨୫ କା ମାନ । ମାସପତ୍ର ୫୦ । ୧୪ ଅଧିକ ଅଧିକ । କେବଳ
ପ୍ରକାରେ ।

କେବଳ ପ୍ରକା, କୋ ୧୨୫, କେବଳକା କେବଳ
୫୨, କାବୁକା କେବଳକା

ଉପନିଷଦସଂଗ୍ରହ ।

କେବଳ, ପ୍ରକା, କେବଳ, କେବଳକା, କାବୁ
କେବଳ, ମୁକ୍ତିକ, କେବଳକା କାବୁକା, କାବୁକା,
କେବଳକା, ମାତ୍ରକା, ମୁକ୍ତିକ ଓ କେବଳକା, ଏବଂ
କେବଳ କେବଳ କେବଳ ମୁକ୍ତିକକୁ ଶାବୁକା-
କୋଡ଼ିକା କେବଳକା କାବୁ ପଦାନ୍ତରକା
ମୂଲ୍ୟ ୫୦୫ ଡ଼ାକାମୂଲ୍ୟ ୫୦୫ । କେବଳ
ପ୍ରକା କେବଳକା କେବଳ କୋଡ଼ିକାରେ କେବଳ

ହରିକଂଶା ମହାଭାରତାନ୍ତର୍ଗତ

କାଳ ହରିକଂଶା ପର୍ବ ।
ଅତି ଉତ୍ତମ ପ୍ରକା ।
ଏହା ମୂଳ ସମସ୍ତକାର ଉତ୍ତମ କେବଳକା କେବଳକା
କେବଳକା ମହୋତ୍ସବ କାବୁକା କେବଳକା କେବଳକା
ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ୫୨୫ କା
କେବଳ କେବଳକା କେବଳକା କେବଳକା କେବଳକା

ଫାପ୍ଟାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା।

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 29th July 1905.

ଶୁକ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରାବଦୀ ସପ୍ତମୀ ୧୩୮୭ ଖାଲ ଶକାବଦୀ

ପତ୍ରିକା କଟକ ଦଳବାଦୀର ପ୍ରକାଶନାଳୟ ଲାଞ୍ଜିଃଚକ ଉତ୍କଳସ୍ୱରାଜ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓ ପ୍ରମୁଖ

ଅଢ଼ାମ ୫ ୩୯

ପଞ୍ଚାଦଶ ୫ ୨୯

୩ ୪୦ ୩
୧୨ ୩୦ ୩୩

ଉତ୍କଳସରକାରଙ୍କ ଦଳପତ୍ର ପ୍ରକାଶନାଳୟ ଲାଞ୍ଜିଃଚକ ଉତ୍କଳସ୍ୱରାଜ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓ ପ୍ରମୁଖ ପତ୍ରିକା କଟକ ଦଳବାଦୀର ପ୍ରକାଶନାଳୟ ଲାଞ୍ଜିଃଚକ ଉତ୍କଳସ୍ୱରାଜ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓ ପ୍ରମୁଖ

Applications will be received by the undersigned up to the 10th proximo. Candidates must state their age and if they have knowledge of surveying.

Dhenkanal Manager's Office } S. C. BOSE. Manager. 19-7-1905.

FOR SALE.

The House of Fai Hurry Ballabh Bose Bahadur in Umrao-banpatna, Gangamandir, near the Civil Court, with the stables, out-houses and compound for Rs. 20,000. This should include the rayati right in the Khasmahal land, permission to sell such right will be obtained from the Collector no sooner the name of the purchaser is known.

TO LET.

The whole of the above premises for three years at a monthly rent of Rs. 125, but if a purchaser should appear in the meantime the tenancy should expire.

For further particulars the intending purchaser, or lessee may apply to the Editor of the Utkal Dipika or to the undersigned.

HURRY BALLABH BOSE, 14-7-05

ଘରବିକ୍ରୀ

ଏହି ପତ୍ରିକା କଟକ ଦଳବାଦୀର ପ୍ରକାଶନାଳୟ ଲାଞ୍ଜିଃଚକ ଉତ୍କଳସ୍ୱରାଜ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓ ପ୍ରମୁଖ ପତ୍ରିକା କଟକ ଦଳବାଦୀର ପ୍ରକାଶନାଳୟ ଲାଞ୍ଜିଃଚକ ଉତ୍କଳସ୍ୱରାଜ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓ ପ୍ରମୁଖ

ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ

ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ

ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ ଉତ୍ତାଦିପ୍ତାସିଦ

ଆରବ୍ୟକ୍ଷୁମ

ଆରବ୍ୟକ୍ଷୁମ ଆରବ୍ୟକ୍ଷୁମ ଆରବ୍ୟକ୍ଷୁମ ଆରବ୍ୟକ୍ଷୁମ ଆରବ୍ୟକ୍ଷୁମ ଆରବ୍ୟକ୍ଷୁମ ଆରବ୍ୟକ୍ଷୁମ ଆରବ୍ୟକ୍ଷୁମ

NOTICE.

District Board, Cuttack.

Tenders are hereby invited for the execution of the under mentioned works and intending Contractors can obtain information respecting them from the office of the District Engineer, and from the sub-overseer stationed at Ranihat, Manpur, Gorapur and Baran.

Table with 2 columns: No. and Name of work. Row 1: Annual repairs to Roads and Buildings during the year 1905-06. Row 2: Spreading and Consolidation of metal on metalled roads.

RULES.

- 1 All tenders which must be on Form No. 1 obtainable at this office (price 0-1-0 each) must be enclosed in sealed covers and on the outside the name of the work legibly written. 2 All tenders must specify the rates at which the intending contractor will execute the work. 3 Tenders will be received up to 31st July 1905. 4 Tenders not in the proper Form above mentioned will be rejected. 5 The undersigned does not bind himself to accept the lowest or any tender.

CUTTACK, The 18th July 1905. NAGENDRA NATH MITRA District Engineer, CUTTACK.

Wanted, 3 Foresters on a salary of Rs. 25 with a fixed Travelling allowance of Rs. 7 each and a mohorir on Rs. 20 per month, for the Dhenkanal State Forest Department.

NOTICE.

Wanted immediately 2 Temporary Draftsmen well up in Oriya and English printing work for the Drawing Section of the Bamonghatti Settlement, Mourbhanj State. Pay Rs. 20 per month. Applications shall be received by the undersigned up to the 1st week of August 1905.

P. M. MUKERJI
Assistant Settlement Officer
In charge
Sub-Division Bamonghatti
P. O. Bahalda
Orissa.

23-7-1905.

NOTICE.

Wanted by the District Board of Balasore a peripatetic Gymnastic teacher on a salary of Rs. 15 per month. None need apply who is not trained in the Cuttack Training School and possesses no knowledge of both Gymnasium and Drill under the new method. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to the 15th August 1905.

Balasore District Board's Office, } B. N. De.
20-7-1905. } Vice-Chairman.

ADVERTISEMENT.

Wanted by the District Board of Balasore a Sub-Inspector of Schools, for one year on a salary of Rs. 50 a month, excluding travelling allowance admissible under the Civil Service Regulations. None need apply who is not qualified under the rules and orders of the Bengal Education Department. Applications with copies of testimonials will be received up to the 20th of August 1905. The selected candidate will have to join at once.

Balasore District Board's Office, } B. N. DE.
24-7-1905. } Vice-Chairman.

Appendix XXX. [See Chapter III Rule 9.]

ADVERTISEMENT OF SALE.

Notice is hereby given that the undermentioned plots of land, no longer required by Government situated along the Bengal Nagpur Railway, in the District of Cuttack, will be put to sale at 2 o'clock on Monday, the 11th September 1905, corresponding with the 27th Bhadrap, at 1313 umli.

The purchasers of the several plots of land will be subject to the following conditions:—

- 1st.—The purchasers will have no power to make any excavations on the land nearer than fifteen feet from the railway fencing, or plough the lands closer than three feet from its foundation.
- 2nd.—If the amount of purchase-money does not exceed Rs. 100, the whole amount must be paid down at once.
- 3rd.—If the amount of purchase-money exceed Rs. 100, one fourth of the amount must be immediately deposited. If the balance be not paid by noon of the fifteenth day after the sale, reckoning the day of sale as one, or if that day be a close holiday, then by noon of the first succeeding office day, the sale shall be cancelled, the sum deposited being forfeited to Government, and the lot again put up for sale at the risk of the defaulting purchaser, after issue of advertisement, as in the case of original sale.
- 4th.—The plots of land will be sold revenue-free to the highest bidders.
- 5th.—The purchasers shall be put in possession on receipt by the Collector of the orders of the Board confirming the sale.

1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Consecutive lot number	Name of District	Pargana and manza	Number of mils on which land is situated	Situated on which side of the Railway	APPROXIMATE AREA OF LOT IN BIGHAS AND IN ACRES		LAND EXCLUDED FROM SALE FROM EACH LOT		Commencement and termination of lot	Boundary of lot	
					B. K. C. A. R. P.	P.	Reasons for exclusion	A. R. P.			
1	Cuttack	Mouza Chowdwar Ph. Kokkhand	13	East and west							Khasra Nos. are given below: out of 513, out of 575, 600, 1383 and out of 574.

Cuttack Collectorate }
The 19th July 1905. }

F. N. FISCHER
Collector.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ସଦସ୍ୟାବଳୀର ଲାଭ ବଦଳ ବ୍ୟବସାୟର
 ଓ କେତେ ଚମତ୍କାର ଓ ଶାନ୍ତ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଲାଭକାରୀନ କର୍ତ୍ତୃ ରାଜ୍ୟ
 ମୁକ୍ତମାନଙ୍କର ଦେଶାଧିକାର ଅପତ୍ତା ଅବସ୍ଥାପନ
 ରାଏଲ୍‌ସ ବନା ବ ୧୦ ଶା ସମୟରେ କେବଳ ଚମତ୍କାର
 ମାନବିକତା ଅପତ୍ତରେ ମନ ୧୯୦୭ ମସିହା ଜୁଲାଇମାସ
 ଶେଷସ୍ତ୍ରୀ ଲାଭନ ବଦଳିବ । ଯେଉଁମାନେ ଉକ୍ତ ଦେଶାଧିକାର-
 ମାନ (ଦେଶାଧିକାର) ଲାଭନ କେବଳ ଗୃହାନ୍ତ ସେମାନେ
 କରୁଥିବେ ବଦଳରେ ଉକ୍ତ ଦେଶାଧିକାର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ପ୍ରକାଶ୍ୟ ରାଜ ଲାଭନରେ କେବଳ କରପାରିବେ ଏବଂ ଲାଭନ
 କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇ ବଦଳା
 ହେବ ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର
 ୧ । ମୌ । ଦୀର୍ଘ ୧ ୪ । ମୌ । ବରପର
 ୨ " ବିଗ୍ରହ ୫ " ପଥପୁର
 ୩ " ଗୁଣକର ୭ " ତୁଳେସର
 Raghabanand Das
 ମନେକର
 ଉପସ୍ଥାପନ ଓ ଶାନ୍ତ ସ୍ୱେଚ୍ଛା

Air Rifle

କିମା ପାସର ବନ୍ଧୁକ ।

କାବଦୀର ବନ୍ଧୁକ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ କାବଦୀ
 ଅପତ୍ତା ଶୋଧାର ଓ ବ୍ୟାପକ ହୁଏ ନାହିଁ ଯଦନ କଲରେ ପ୍ରାୟ
 ୨୦୦ ଫୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂକୋରେ ଏହାର ଘୁରୁ ଗୁଲିକା । ଏହା
 ଦୀର୍ଘ ଶେଷ, ବଡ଼, ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଏବଂ ଲାପମାନ
 ମଧ୍ୟ ହୋଇ ବ୍ୟବହାର । ମନୁଷ୍ୟକୁ ମାଲେ ପ୍ରାଣର
 ହାନି ହୁଏ ନାହିଁ ଏହା କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣତଃ ଲାପମାନ ବଦଳାଏ
 ଅପତ୍ତାର ସାଧାରଣତଃ ଉପକରଣେ ଲୁଚି କି ପ୍ରକାର
 ଦେଇ, ଲାପରେ ଓ ବଦଳାପମାନେ ହୁଏତ ଏବଂ ସମସ୍ତ
 ଏବଂ ପରଦାର ବ୍ୟବହାର ମାନ, ସମସ୍ତ ରକ୍ଷାକର୍ମ ଅପାତ୍ତି
 ବ୍ୟବହାର । କିନ୍ତୁ ଏହା ବନ୍ଧୁକ ଗୋଟିଏ ଘରେ ଥିଲେ ଅତି
 ସେ ବ୍ୟବହାର ନାହିଁ । ଏହା ବନ୍ଧୁକ ଘରେ ରଖିବାକୁ କି
 ବ୍ୟବହାର ବଦଳାଏ ଗୁଲିଘର ଲାଭସେନୁ ନେବାକୁ ହୁଏ
 ନାହିଁ ଏବଂ ଲାଭନରେ ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟବହାର ।

ମୂଲ୍ୟ " ୧୦ " ବନ୍ଧୁକ ୧ ୫ ୦ ୦
 " ବନ୍ଧୁକ " ୧୨ ୦ ୦ ଓ ପାରିତ ୫ ୦ ୦
 ବନ୍ଧୁକ " ୫ ୫ ୦ ୦ ପ୍ରମ ୫ ୫ ୦ ୦
 ବନ୍ଧୁକ ଓ ପୋଷ୍ଟକ " ୧୫ ୦ ୦
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ବନ୍ଧୁକର ସହ ୧ କୋଟା ଗୁଳି ଓ ବ୍ୟବହାରର
 ବ୍ୟବସାୟକାରୀ କର୍ମୀମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ।
 ପ୍ର ପ୍ରସାଧନ
 ମେସାର, ମହନ, ଏସ୍ତ ରବିନ୍ଦ୍ର
 ୨୨, ୫ ମିନିଷ୍ଟର କ୍ରୀଡ଼ା
 ବରକପା

ଅପତ୍ତ ମୁକ୍ତମାନଙ୍କର ବଦଳରେ ହୁଏ ଲାଭ ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ମୁକ୍ତ
 ଓ ଦୋଷଦର ପତା ଓ ବ୍ୟବ ପର ଦଳୀ ବଦଳାର ଶିଳ
 ବଦଳରେ ଲାଭବର୍ତ୍ତୀ ସଦସ୍ୟାବଳୀର ବଦଳାଏ କାର୍ତ୍ତ୍ତି
 କି ଯେଉଁ ଉପଦାନମାନେ ଲାଭସେନୁ ନେବାକୁ ଯାଏତ ବଦ-
 କାର ପତା କରବେ ସେମାନେ ଅତି ଲାଭକର କଲେ ଅପତ୍ତେ
 କା ପତ ନେବିଲେ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ
 ବଦଳମାନ କାରି ପାରିବେ ।
 ମୁକ୍ତମାନଙ୍କର ବଦଳ
 ୨୨ ମାସ ୫ ୫ ୦ ୦ ଶା ଅପତ୍ତାବସ୍ଥା ଅପା

କିମା ମୂଲ୍ୟରେ ଓ ପୋଷ୍ଟକରେ ସର୍ବ
 ସେଗୁଡ଼ାକୁ ଦରଦାଲ ଭସ୍ତର ବହୁ ଓ ନମନା
 ଦେବୁ । ବନ୍ଧୁକା କା ଲାଭକାରରେ ପତ
 ଲେଖନ୍ତୁ ।
 ଗଜବିଦ୍ୟ ଶା ମନେକର ଦେବ
 ପୋଷ୍ଟ ଓ ଶାନ୍ତ, । କି । ମେସାରମାନ

ଉତ୍କଳସାଧନା ।

ମୌସୁମୀ ବୃଷ୍ଟିର ଗତ ତା ୨୦ ରାଜରେ
 ଶେଷଦେବା ସାପ୍ତାହିକ ବିକରଣକୁ ଜଣାଯାଏ
 ଯେ ଲାଭକର ସର୍ବସୈ ସାମୟିକ ଜଳର
 ଅଭାବ ଘଟିଅଛି । ତହିଁମଧ୍ୟରେ ବରମା, ବଙ୍ଗ,
 ଅସାମ, ଶେଷଦାନପୁର, ଜନକପୁର ଦକ୍ଷିଣ-
 ଭାରତୀୟ ବିଭାଗରେ ଗୁରୁପଣରୁ ଅଧିକ ଉର୍ଦ୍ଧା
 ପଡ଼ି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ଅଭାବ
 ବିପ୍ରଭୁ ଅଟେ ।

ବଙ୍ଗାଳୀ ବ୍ୟବସାୟକ ସଭାରେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର
 ଉତ୍ତରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇଅଛି ଯେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଶିକାର ଉଦ୍ଧାର
 ଏବଂ ଆଦର୍ଶ ମତବସ୍ତୁପତଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗୋଟିଏ
 ବିଶେଷ କଲୋକସ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ଦିନ ହେଲ ମଞ୍ଜୁର
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଉକ୍ତ ଶିକାର
 ଦସ୍ତୁର ଅମଳରେ ସମ୍ବନ୍ଧୀ ଗୋଟିଏ ଅଧ୍ୟାୟ
 ଗୋଷ୍ଠ ହେବ ।

ଗତ ତା ୧୫ ରାଜରେ ଶେଷଦେବା ସାପ୍ତା-
 ହିକ ଉପୋକ୍ତିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେହି ସପ୍ତାହରେ
 ସମସ୍ତ ଲାଭକରେ ଯେଲେନ ବେଗଦ୍ୱାରା
 ୧,୫୨୭ ମୂଲ୍ୟ ଘଟିଅଛି । ତହିଁ ପୂର୍ବସପ୍ତାହର
 ଅଳ୍ପ ୧,୨୪୨ ଥିଲା । ମୋଟରେ ୧୨୫ ଉର୍ଦ୍ଧା
 ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ତହିଁର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ପଞ୍ଚାବର
 ମୂଲ୍ୟ ୧୧୧୦ ଠାରୁ ୧୫୫୦ କୁ ଉଠିଅଛି ।
 ତଥାତ ଏହିଠାରେ ବେଗର ପ୍ରକୋପ ଅଧିକ
 ଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ
 ମାନ୍ଦୁଜ, ବରମା, ମଞ୍ଜୁପୁର ଓ ଦାଲହୋସୀରେ
 ପୂର୍ବସପ୍ତାହରୁ ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ମାତ୍ର ବଙ୍ଗ ଓ
 ସୁଲୁପ୍ରଦେଶରେ ବିପ୍ରଭୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ସୁର ସମ୍ପଦର ଯେଉଁ ଶୁଣମାନେ
 ପ୍ରଦେଶବା ପ୍ରଶାସନା ଦେଇ ଜୁଲିପୁର ସୁଲୁପିପ୍
 (ଲମ୍ବ ବୃଦ୍ଧି) ପାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର କାମ
 ଗତ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛି । ମୋଟ
 ବୃଦ୍ଧି ୧୦ ଟା ମଧ୍ୟରୁ ଏହା ରେକନସା ସୁଲୁର
 ଶୁଣମାନେ ପାଞ୍ଚଟା, କଟକ ମିଶନ ଦୁରଗା, ପୁଷ୍ପ
 ଗୋଟିଏ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର ସୁଲୁ ଦୁରଗା ପାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ରେକନସା
 ସୁଲୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଲଳକୁ ଉଠିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ
 ସୁଲୁରେ ଶେଷଅଛି ଏବଂ ସାଧ୍ୟମୋକ୍ତ
 ଏହାଭେମା ସଂଖ୍ୟାରେ ଶେଷ ହୋଇ ସୁଲୁରେ
 ଲଳକୁ ପଡ଼ିଯାଇଅଛି । ବେସରକାଣ ସୁଲୁ
 ମଧ୍ୟରେ ମିଶନ ସୁଲୁ ଶେଷ ହୋଇଅଛି ।

ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଅମୃତାଳଙ୍କର କ୍ରମେକର
 ସାହେବ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତେଣୁ
 ଶୁଣକୁ ସାହେବ ସାହେବ ବାହାଙ୍କର ନବଗଠିତ
 ଚୌକିଦାଣ୍ଡ ପଞ୍ଚାବୃତ୍ତ ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବା-
 କୁ ଅସିଥିଲେ । ପରଦର୍ଶନର ଫଳ କିଛି ଜଣା
 ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଆ ଓ ଦକ୍ଷିଣୀୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
 କୁଅ କଲୋକସ୍ତୁରେ ଗଣକଲେକର ଗୁଡ଼ାଣ
 ଉର୍ଦ୍ଧା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଏପରି କମିଦାଣ୍ଡ ସିରପ୍ତା
 ଦାନକମାର ଠିକ ଲାଭିବାର ସମୁଦାୟ ଉଦ୍ଧାର
 ଲାଭ ସାହେବ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସିତ
 ହୋଇଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାଣୀୟ କମିଦାରକୁ
 ଉଦ୍ଧାର ଏବଂ ବୈଠକ କରି ସମ୍ପର୍କ ବହୁ-
 ଥିଲେ । ସମ୍ପର୍କର ଫଳ ଅପା କରୁ ଶାନ୍ତ
 ଜଣାଯିବ ।

ହିନ୍ଦୋଳ ଗଜାଙ୍କର ୨୫ ଲକ୍ଷକୁମାରୀ ସହ
 ଦକ୍ଷିଣ ବଙ୍ଗର ଗଜାଙ୍କର ଗୁରୁବଦା ଗତ
 ତା ୧୫ ରାଜରେ ଯଥା ସମାବେଦରେ
 ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବାର ଗତ ଗଜକାତକାର୍ଯ୍ୟମାନେ
 ଲେଖାଅଛି । ହିନ୍ଦୋଳ ଗଜା ଏହି ଉପକରଣରେ
 ଶେଷମସ୍ତ ଗଜାକୁ ଅମନ୍ତଣ କରିଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତାଲଚେର ଏବଂ କରକିଦ-
 ପୁରର ଗଜାମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସୁଲୁକରଣ ଅଟେ । ଗଜାମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଏହିପରି ବକୂତା ଯେତେ ବୃଦ୍ଧି
 ହେବ ଉଦ୍ଧାର ପଥ ତେତେ ପରସ୍ପାର ହେବ ।
 ପରସ୍ପର ସମ୍ମିଳନରେ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ
 ସହାୟା ଏବଂ ଶାନ୍ତ ମାନର ସୁଖି
 ହେବ ।

ଅଳ ଗଜାମାନରୁ ଶା କମିଦାଣ୍ଡ ଶୁଣକା
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏ ପ୍ରଦେଶର ସମ୍ପଦ ଗୋଲ
 ମାନଙ୍କରେ ବ୍ୟାବହାର ଓ ସାହାଯ୍ୟ ଶିଳ
 ଦୟାଯାଏ । ବେ ଦାନ, ଉପକରଣ, ପୁଷ୍ପ, ସୁଲୁ
 ଜାୟ, ଅପୁଷ୍ପଦ, ଜ୍ୟୋତିଷର ଅଲୋଚନା
 ଅଳ କରଳା କଳହାର ପଦ୍ମଦାତାଗୋଲର ପ୍ରଧାନ
 ଅଧ୍ୟାପକ ପଣ୍ଡିତ ମଲ୍ଲିକ ଦାବ୍ୟାର୍ଥକ ସହରେ
 ଏବଂ ସେହି ଗୋଲର ଏକ ଶିଳ ଦେବର ୨୫
 ପ୍ରସାସରେ ଏବଂ କି ୫ ଶିଳ ୧୫ ପ୍ରସାସରେ
 ଉର୍ଦ୍ଧା ଘୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଲେଖକ
 ପଣ୍ଡିତ ମହାନସୁଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଗୋଲମାନଙ୍କୁ ତହିଁର ଅନୁକରଣ କରବା କାରଣ
 ଅନୁରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ବହୁ
 ବିଶ୍ୱର ଅଲୋଚନା ହେବା ଏହାକୁ ବାହ୍ୟାୟ ।
 ଗୋଲଧରମାନଙ୍କୁ ଏ ବିଶ୍ୱରେ ମନୋଯୋଗୀ
 ହେବା କାରଣ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ
 ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ଯେଉଁ କୃତ ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନ
 ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ଦେଖାକ ପ୍ରାୟସ୍ ସମ୍ପାଦ-
 ପତ୍ରରେ ବାହାରିଅଛି । ଲେଖାଦ୍ୱାରା ଚଳିତାଦି
 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଅଦାୟ ମିଶି ମୋଟରେ
 ଟ ୫୮୭/୫ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଟ ୩୩୮/୯ ବ୍ୟୟ
 ହୋଇଥିଲା । ବାକୀ ଟ ୨୪୯/୫ ଉଦ୍ଧାରରେ
 ଅଛି । ଏହି ଉଦ୍ଧାର ଟଙ୍କା ଏବଂ ସେହି ପରିମାଣ
 ଅଛି ଲେଖା ସମ୍ପାଦକର ଅଗାଧୀ କର୍ତ୍ତୃ ପ୍ରଦର୍ଶନ
 କରିବାର ବିଷୟ ଦେଖୁଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟୟ
 ମଧ୍ୟରେ ପୁରସ୍କାରରେ ଟ ୧୧୦୪୯ ଟଙ୍କା, ଗୁଡ଼
 ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ସାଜସଜ୍ଜାରେ ପ୍ରାୟ ଟ ୮୦୦୯ ଟଙ୍କା,
 ଭବନସ୍ଥଳର ଜଳସୁଦ୍ଧା ଟ ୮୮୩ ଏବଂ
 ଅନେକ ପ୍ରମୋଦ ଟ ୩୧୫/୩ ଭଳି ଦେବାର
 ଦେଖିଲୁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟୟର ଅଧିକ
 ବୋଧ ଦେଖୁଅଛି ।

ବଙ୍ଗର ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପ ଆନ୍ଦୋଳନ କ୍ରମେ
 ଶେଷର ବଦଳ ଦେଉଅଛି ତହିଁରୁ ଜଣା ଯାଉ-
 ଅଛି ଯେ ପ୍ରାୟ ବ୍ୟୟର ହୋଇଉଠିବ ।
 ବଙ୍ଗର ଶିଳ୍ପଅଭିଳାଷୀମାନେ ସର୍ବା ସମିତି
 କରି ଗୋର ପ୍ରତିବାଦ ଅରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଅଧିକ ସମ୍ପାଦରେ କଲିକତାରେ ଏକ
 କମ୍ପାନୀ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଯୋଜନା ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ଗୋଟାଠାରୁ ପ୍ରଜାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ବିଷୟରେ ଏକମତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । କଲିକତାରୁ ମହାବଳୀ ବାହା-
 ରୁର ସର ଜ୍ୟୋତୀମୋହନ ଠାରୁ ବିଭିନ୍ନ
 ସେକ୍ଟରର ଲୋକମାନେ ଯୋଗେ କଲିକତା
 ଆଦେଶ ପ୍ରଦତ୍ତ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଅନେକପ୍ରକାର
 ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉତ୍କଳ
 ଦାଶୋକ ଓ ଦକ୍ଷିଣପୁର ମହାବଳୀମାନେ
 ଦିଗାସିପ୍ପା, ଭିମଳ ଓ କାନ୍ଦୋର ଗଣମାନେ
 ଏବଂ ବୋମବର କନାକ ସେହିପରି ଗାନ୍ଧୀୟ
 ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତ ଦାହାର କଥା
 ଶୁଣିବେ ନାହିଁ ?

ରୁଷିୟାର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧିବାଦରେ ସୈନିକମାନେ
 ଏପରିକି ବିଦ୍ରୋହର ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେଇ
 ତ ଥିବାରୁ ବିଦ୍ରୋହର ବଳ ଉଣା ଥିଲା ।
 ବିପ୍ଳବର ଗୋଷାଦିକ୍ଷେପା ଅଗର ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ
 ଏବଂ ସେମାନେ ନିଷ୍ଠୁର ଭାବରେ ବିଦ୍ରୋହର
 ପ୍ରତି ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାରୁ ଯାନ ନ ଥିଲେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପଦ ମଲଭୟେ ଲଜ ଶକ୍ତି
 ଉତ୍କଳର ଦୋଷାଦିକ୍ଷେପା ବିଦ୍ରୋହ ଦୋଷ-
 ଅଛନ୍ତି ମତ୍ତ ଅନ୍ୟ ସେମାନେ ଅଧିକ ସମାଜରୁ
 ଅଧିକ ସମ୍ପାଦ ଉତ୍କଳରେ । ପାରୁଷିକ-

ଠାରେ ଟ ୧୦୨୦ ଟଙ୍କା ବିଦ୍ରୋହ ଧର ହୋଇ
 ବନ୍ଦୀ ଦେଲେ ଏବଂ ଦୋଷୀଙ୍କ ସେମାନେ ନିଷ୍ଠୁର
 ପ୍ରଦାନ ଦେଲେ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୨ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ
 ଦୁଃଖରେ ପକିତ ହେଲେ । ପିତୃଲଗ୍ନର ନାଏକ-
 ଶାସକଦର୍ତ୍ତା ପ୍ରତି ବିଦ୍ରୋହମାନେ କମ ନିଷ୍ଠେ
 କରି ତାଙ୍କୁ ଅଧିକ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି
 କମ ପଦାଧିକାର ସେ ଧରୁଅଛନ୍ତି । ମସଦା-
 ଠାରେ ଯେଉଁ ଜେମସ୍ଟିକସ ସମ୍ଭୁ ବସିଅଛି
 ତହିଁରେ ରୁଷିୟା ଗଣର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଗଜନୀତି
 ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପର୍କରୂପେ ଅଲୋଚନା ହୋଇ-
 ଅଛି ।

ଏ ସମ୍ପାଦରେ ରୁଷିୟାଦିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଶେଷ
 ସମ୍ପାଦ କରୁ ନାହିଁ ।

ଏ ଦଳର ବିଭିନ୍ନପ୍ରକାର ଗୋରର ପୁଣ୍ୟ
 ନିଲମଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦୁର୍ଯ୍ୟାୟୁଥିଲା ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ-
 ଦାର ଗୋରୁ ପ୍ରତି ମାତ୍ର ଟ ୦ / ଲେଖାଏ
 କରି ଦେଇ ଗଣନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ଦେଉଥିଲା ।
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କର୍ତ୍ତୃ ଦେଲେ ଦାଖୋଳ ମାଲିକ୍ସେଟ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିତ କରି ଗୋରର ପତ୍ତିଅଳୁ ଖାସରେ
 ରଖି ଗୋରୁ ପ୍ରତି ବାର୍ଷିକ ଟ ୧୯ ଟଙ୍କା ଏବଂ
 ବାହୁଣୀ ପ୍ରତି ଟ ୦ ୫ ଦର ଦେଉଥିଲେ ।
 ପୁରୀ ଟ ୦ ୯ ରୁ ଟ ୧ ୯ ଟଙ୍କା ଦେବାରେ
 ସାମାନ୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକ ଲୋକେ ଦୋଷର ପ୍ରକାରେ
 ସତ୍ୟ କରି ଅପରାଧ ପତ୍ତି ଉଦ୍ଧାରୁଥିଲେ । ଏବଂ
 ପ୍ରତି ମହି ଟ ୨୯ ଟଙ୍କା ଯଦି ଟ ୯ ଏବଂ ବାହୁଣୀ
 ଟ ୧୯ ଟଙ୍କା ରେଟ୍ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥି-
 ଉପରେ ରଖୁଅଛନ୍ତି ଦେବତ ଅଛି ଏବଂ ଦଉଡ଼ି
 ବାଲମାନେ ଜରି କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ରଖୁଅଛନ୍ତି
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିକ ଏବଂ ଅତି ଦେଲେ ଗୋରୁକୁ ବାଜି
 ଦେଇ ଦାଖୋଳରୁ ସତ୍ୟ ପଦା ଅତ୍ୟ ଦମ୍ଭାଣୀ
 ବସ୍ତାଉଅଛନ୍ତି । ଏବେ ବଦଳର ସହ ଲୋକ-
 କର ନିବାଦ ଦେବା ଦୁସ୍ତର । ସତ୍ୟ ଲୋକେ
 ସେ ପତ୍ତିପୁରୁ ଅଧିକ ଗାଈ ଗୋରୁ ପ୍ରତି ନାହାନ୍ତି ।
 ଦଗରର ପୁରୀପୁର ରଖୁଅଛନ୍ତିମାନେ ଗା-
 ଦଗରକୁ ଗୋରୁ ଗାଈ ଦେଇ ନିରାକାର
 ଅରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପ୍ରତିମ ପାଖର
 ନିର୍ବାସକର କଥା ପତ୍ତିପା ଯଦି ଅନ୍ୟ ଗୋରର
 ତା । ସୁରୁଷ ସେମାନଙ୍କର କଷ୍ଟର ସାମ,
 ନାହିଁ । ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାଣ କନା ଗୋରୀର ରକ୍ଷା
 ନାହିଁ ଏବଂ ସତ୍ତ୍ୱରୁ ଗୋରୁ ଅନ୍ତର ଦେଲେ
 ଦୁଧର ଅଭାବରେ ସତ୍ତ୍ୱର ସାମ୍ବ୍ୟ ଦାନ ଅଳ-
 ବାର୍ଯ୍ୟ । ଅନେକମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅପାଦକୁ କ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ମାଲିକ୍ସେଟ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନାୟ ଦମ୍ଭିତର
 ସାଦେବମାନେ ପ୍ରଜାବର୍ଗର ଏହି ଦୁର୍ବଳତାର
 ସୁଦୃଶ୍ୟ କରି ଦାଖୋଳମେଣ୍ଟ ଅଧିକରବର

ଅନ୍ୟାୟ ଦରଦୃଶ୍ୟ ରହିତ କରିବେ ଓ ସର୍ବା-
 ଧାରଣକର ରୁଚିତା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବେ ।

ସୁଦୃଶ୍ୟ ଗାଈ ମଧ୍ୟରେ ମାଲିକ୍ସେ
 ପୁରୁଣା ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣ ଗାଈ ପ୍ରାଣ । ସେ-
 ଠାରେ ସାହିମାନେ ବାଲି ପକାଇ ଦେବ ଓ
 ଅପ୍ପାର ପଦହତା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦରୁଣ ଏବଂ ବାଜି
 ପଦାଦକା ମାନସରେ ବସୁର ଯାଣୀ ସେଠାରୁ
 ସର୍ବାଦା ଅପନ୍ତି । ଶ୍ରୋତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସଦାପେ
 ଅନେକ ରଣ୍ଡାର ସେଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୁଅନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ବର୍ଦ୍ଧାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ଅତି
 ପ୍ରାୟରେ ଦେବେକଣ ରଣ୍ଡାର ବାର୍ଷିକ ଟ ୧୯୯
 ଜମାରେ ବର୍ଷ ସଦାପେ ଶ୍ରୀବ ଶୁଳ ପତ୍ତି
 ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଏକଦଳ ରଣ୍ଡାର ସେ
 ସମ୍ପର୍କରେ କନାକ କରିବାରୁ ମିଉନିସିପାଲିଟିର
 ଲାଭରେଅଲମାତ ପ୍ରକୃତ କନାକ ମାମାଣୀ
 କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟସ୍ ପମ୍ପାଦସର୍ବ 'ଜନ-
 ଦାସ ସମାଜ' ଏ ସମ୍ପାଦ ପ୍ରକୃତ କରି ତହିଁ
 ସଙ୍ଗେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ସେହି ଶୁଭର ପତ୍ତିର
 ମିୟାଦ ସେହି ଦେବା ପୁଣ୍ୟ ଜଣେ ମୁସଲମାନ
 ପତ୍ତି ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବାର ଶୁଣାଯାଏ ।
 ଏ ଦଥା ଯେବେ ସତ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତେବେ
 ହୁନ୍ ମାଲିକ୍ସେ ବକ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ଦେବ ଏବଂ ତହିଁରୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା ଦରବା ଦାଉଣ ମିଉନିସି-
 ପାଲିଟିର ଲୋଭରମାତକୁ ଅନୁରୋଧ କରି
 ଅଛନ୍ତି । ପତ୍ତିଦାବା ତଏ ସଦାଗାଣୀ ସମ୍ପ୍ର-
 ଲେଖି ନାହାନ୍ତି । ମିଉନିସିପାଲିଟି ପତ୍ତିଦାବା
 ପ୍ରକାର ଅପସ୍ତୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଏବଂ ବାହା
 ଦେଲେ ଗାଈପ୍ରାଣକୁ ଜମା ଅଦାୟ କରିବା
 ହିତସ ହୁଏ ଅନେକ, ଯାହା ମିଉନିସିପାଲି
 ଅଲମରେ ପ୍ରତି ଅଛି । ରଣ୍ଡାରମାନେ ମିଶି
 ଅପଣା ବାବସାୟ ସଦାପେ ଶ୍ରୀବ ଶୁଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ତରେ ଅପଣା ଦେହ ଜଣେ କା ଅଧିକଜଣ
 ହୁନ୍ ମିଶି ଧର୍ମାର୍ଥେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୋତଗାଳା ନିର୍ମାଣ
 କରିଦେଲେ ସମସ୍ତ ବାଧା ରହିଯିବ । ନିଲମ
 ଜାବ ଉପରେ ରହିଲେ ଦେବେଦେଲେ ଦେହ
 ମୁସଲମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ଅଧିକାର ନୁହେ ।

ଏକ ବିଷୟର ଦୃଷ୍ଟିମାତ୍ର ।
 ଅନେକମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁଃଖର ସହଜ
 ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ନିରାପତ୍ତିର ଗଜାଣି
 ଦେବାଦ ବାଦିକମାନୋଦକ ଗୋଷ ଲଦହସାର
 ପରିଚାଳନ କରିଅଛନ୍ତି । ଗର ଯୋମବାଲ
 ପ୍ରାୟତଃକାଲରେ ବାକର ମୁତ ଦେବ ଠାଠସୋଡ଼ା
 ଦଣ୍ଡ ଗାଦଗରର ରେଇ ପୋର ନିକଟରେ
 ଗୁଡ଼ିଅଧି ଲାଗିଥିବାର ଦେଖାଗଲା । ସେହି
 ବକ ଜନଗୋଦକ ବାଦିକ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧିକ ହୋଇ-

ଥିବା ସମ୍ପଦ ଅଧିକାରୀ ଓ ଏହି ଶବ୍ଦକୁ ତାଙ୍କର ବହୁମାତ୍ରରେ ଶ୍ରେଣୀକାରୀ ଜଗନ୍ନାଥଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ମୂଳ ସମ୍ପଦ ବସନ୍ତସହରରେ ବ୍ୟାପିଗଲା । ଗଉଡ଼ାଚର ସପ୍ତପଦ୍ୟ ଶାବ୍ଦକଳ୍ପ ଅଦେଶା-ନ୍ୟାରେ ଶବ୍ଦ ତାଳିକାବଦ୍ଧାସ ପଦ୍ୟଶିଳ୍ପ ଦୋର-ଥିଲା । ଶବ୍ଦ ପରିଚାଳନାକୁ ଘୋର ଭୁଲ୍ ମରଣାନ୍ତକ ଅଥବା ଅନ୍ୟପ୍ରକାରରେ ମୂଳ ଦୋରାଧିକାରୀ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରତାପ ପାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ସେପରି ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତ ଦେଲେ ତାହା ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିବାର ଅନୁମାନ କରା ଯାଉଅଛି । ଅନେମାତେ ଶୁଣିଲୁଁ ସେ ଗତ ତା ୧୧ ରାଜ ଅପରାଧରେ ଗଢ଼ ମୁକାମକୁ ଛାଡ଼ିଯାଇ ଦୂରରେ ନିଜକୁ ଅଧିକାରୀଭାବେ ଅବସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ତା ୨୦ ଓ ୨୧ ରାଜ ଦିବସ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ କୌତାରେ ବଡ଼ମା ଓ କରପିତୃପୁତ୍ର ସରକାର ନିକଟକୁ ଆସିଥିଲେ । ତା ୨୧ ରାଜ ସହ ବା ୧୦ ଶା ସମୟରେ କୌତାରେ ଶୋଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ କୌତାରେ ସହସ୍ରକାଳ ୧୩ ଶ ଲୋକ ଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ୧୫ ବାଲରେ ସମସ୍ତେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ଦେବାଦ ବାବୁ କୌତାରେ ନାହାନ୍ତି । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଚୋଲାକଳ ପଡ଼ିଗଲା । ଲୋକେ ଲଗଭୁକ୍ତ ଅଦେଶଣ କଲେ ମାତ୍ର ତାଙ୍କର କୌଣସି ସମ୍ପଦ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଗଜା ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ ତା ୨୨ ରାଜ ଘଣ୍ଟକୁ ସେଠାକୁ ଆଗମନ କରିଥିଲେ । ତା ୨୪ ରାଜ ପ୍ରାୟ ୧୫ ବାଲରେ ତାଙ୍କର ମୃତ ଦେହ ଉପରଲିଖିତ ମତେ ଦେଖା ଗଲା । ବଡ଼ ଅସୁର୍ୟର ବିଷୟ ଯେ କୌତାରେ ବାର ଦେଇଗଣ ଲୋକ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବିପରୀ ସେ ପାଖିରେ ଗସିପଡ଼ିଲେ ତାହା ଦେହ ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଦେବାଦ ବାବୁ ସରକାରୀକାଳ, ଅମାତ୍ୟ ଓ ଧାର୍ମିକ ପୁରୁଷ ଥିଲେ । ଛୋଟାଳରେ ପ୍ରାୟ ବ ୧୨ ଶ ମାତେଜଣ ଓ ଅଧିକାଂଶ ମାତେଜଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ପ୍ରାୟ ବ ୨ । ୮ ଶ ମାତେଜଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଛୋଟାଳ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଖା ପାଇ ନାହିଁ । ଛୋଟାଳରେ ବେଶୀ ବେତନର ମାତେଜଣ ଅବଶ୍ୟତ ଦେବାକୁ ତାଙ୍କୁ ସେଠାକୁ ଅନ୍ତର କର ଦୋରାଧିକାରୀ ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ପ୍ରତିକୌଣସି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦର ଦୋର ଓ ଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ମାତେଜଣ ବେତନରେ ସେଠା ସଦ୍‌ଚିରକଳକୁ ଅନ୍ତର କର ଦୋରାଧିକାରୀ । ସରକାର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲେ । କରପିତୃପୁତ୍ରରେ ବଡ଼ ଗୋଟାଳ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାଦ ଓ

ସେଠାର ଦେବାଦ ମୁନସ ମହମ୍ମଦ ଅତଡ଼ରକୁ ସେଠାକୁ ବଦଳି କରବାର ଅବଶ୍ୟତ ଦେବାକୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ସେଠାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଦତ୍ତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେଉଁ କର୍ମକଣ୍ଠ ପ୍ରାୟ ବ ୧୮ ଶ କାଳ ଗଜନାଗରେ ସୁଖ୍ୟାତ ସହର ଦାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କର ପରଶାମ ଏପରି ଦେଲେ ! ଏଥି ଘେନି ଏ କରବାରସମାପ୍ତେ ଚିନ୍ତା ଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତୃପ୍ରମାଦକ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଅତି ଶାବ୍ଦୀକ ପୂର୍ବକ ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀର ଚତୁର କରସିବା ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ପୈତୃକବୃତ୍ତି ।

ଗଢ଼ଜାଗଦାସିନୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅମନ୍ୟ ଶାବ୍ଦ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ଅଥବା ଦାର୍ଯ୍ୟ ବିଶେଷର ଭାବ ନେଇ ଏକ ଗଜା ଅନ୍ୟଗଜା ନିକଟକୁ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପ୍ରେରଣ କରନ୍ତି ତାହାର ନାମ ଉଜ୍ଜାଳ । ଉଜ୍ଜାଳ ଗଜାର ପ୍ରତିରକ୍ଷାପୁରୁଷ ପୁରୁଷ ସମ୍ମାନକ ଲୋକ । ପଦେ ଦେବଳ ବିଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି ଓ ନିଷ୍ଠାବାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉଜ୍ଜାଳପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ସମସ୍ତମତେ ପ୍ରେରଣ ଦେଉ-ଥିଲେ ଏକ ଯେଉଁ ଗଜାକ ନିକଟକୁ ଯାଉଥିଲେ ତାହାଙ୍କଠାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠଗୁଣର ପରଚୟ ଦେଇ ମର୍ଦ୍ଦ୍ୟାଦା ପାଇ ବିଦାୟ ହୋଇ ଅସୁଥିଲେ । ଲଦାନୀ ଗୁଣର ବିଚାର ଉଠିଯାଇ ଉଜ୍ଜାଳର ପୁଅ ସୋମ୍ୟ ଦେଉ ବା ତ ଦେଉ ଉଜ୍ଜାଳପଦ ଯାଉଅଛି ଏକ ବିଦାୟଣା ଏକପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀର ଲକ୍ଷଣକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଲଭ ପ୍ରତି ଅପ୍ରା ନାହିଁ ସହଯୋଗୀ ବିଚେରନାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଟ ଦାଗରେ ସହାୟା ଦେବା ଏକ ଗଜାମାତେ ପରଶର ସହର ମିଳାମିଶା ଏକ ପରଶର ଗଜାକୁ ଯିବା ଅଧିକାର ସୁଯୋଗ ବୁଦ୍ଧି ଦେବା ଦେହ ଉଜ୍ଜାଳର ଅବଶ୍ୟତତା ପ୍ରାୟ ନାହିଁ ଏକ ଯେବେ ଅବଶ୍ୟତ ହୁଏ ତେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସେ ପଦ ଦେବା ଉଚିତ । ଅନେମାତେ କହୁଁ କି ଏକା ଉଜ୍ଜାଳ ହାହି କି ସକଳ କର୍ମକଣ୍ଠକର ଗୁଣର ବିଚାର କରବା ଏକାନ୍ତ ବାହ୍ୟମୟ ବଶର ବିଚାର ଅଧିକ କରବାକୁ ଅନେ ମାତେ କହୁ ନାହିଁ । ଗାହାର ପତା ପିତାମହ ବଶାନ୍ତକ୍ରମେ ଯେଦାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ତାହାହାର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଲଭ ଦେବାର ଅଶା କରଯାଏ । ମାତ୍ର ସେ ଅଧିକିତ ଦେଲେ ଉତ୍ତମରୂପେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରପାରିବ ନାହିଁ । ପୈତୃକବୃତ୍ତି ସଙ୍ଗେ ସେହି ବୃତ୍ତିର ଅବଶ୍ୟକତା ରୁଣ ଲୋଡ଼ିବା ଏକାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମାତ୍ର ଅଜ୍ଞ କାଳ ସମାଜର

ଅବସ୍ଥା ଏପରି ହୋଇଅଛି ଯେ ଏକା ଉଜ୍ଜାଳ ବୋଲି ନଦେ ସୁରୁ, ପୁରୋହତ, ଦୈବଜ୍ଞ, ପୁରୋହି ପ୍ରଭୃତି ନିୟୋଗରେ ଗଜାଙ୍କଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଜାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ସକଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ପୈତୃକ ଗଜାରେ ପରଗୁଣର ଦୃଷ୍ଟି ଏକ ଗୁଣର ଅ ସମ୍ଭାବ ଅଧିକୀ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଶିକାର ବ୍ୟାପାର ଏକ ମୁଖିତା ବୁଦ୍ଧିର ଏହା ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଦାରଣ ଅଟେ ଏକ ଏହି ଦେହୁ ସମାଜର ଉନ୍ନତ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ମୁଖି ଧର୍ମଯାଜକଙ୍କ ଦେହୁ ସକଳମତର ଧର୍ମ ନଷ୍ଟ ଦେଉଅଛି । ଚହୁଁ ପ୍ରତି ଦାହାର ଅପ୍ରା ଦେବୀ ଯାଉ ନାହିଁ । ଏ ଦୁରବସ୍ଥାର ପ୍ରଗଢ଼ାର ସମ୍ଭାରଣ ଲୋକଙ୍କଦ୍ୱାରା ଯାହା ଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସେମାତେ ନିଜେ ତେମନ୍ତ ଶିକାର ନୁହନ୍ତି ସେ ଶିକାର ବ୍ୟବସାୟକର ଗୁଣ ଚିନ୍ତା ପାରିବେ । ମାତ୍ର ଗଜା ଜମିଦାର ଏକ ଶିକାର ଲଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଏ ବିଷୟରେ ମନୋଗୋନା ନ ଦେବାର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କାରଣ ନାହିଁ । ସେମାତେ ସମାଜର ନେତା ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏକ ସେମାନ-ଙ୍କର ଅଦର୍ପ ଓ ଉପଦେଶ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅନୁ-କରଣୀୟ ଦେବାର ଏକାନ୍ତ ଅଶା କରଯାଏ । ସେମାତେ ଗୁଣର ଉତ୍ତମ ଦାକରେ ମନୋ-ଯୋଗୀ ନ ଦେଲେ କହାକ ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ ଦେବ ନାହିଁ । ବିଶେଷତଃ ଗଜାମାତଙ୍କର ଯେପରି ଶାସନାଧିକାର ଅଛି ସେମାତେ ତେଣୁ । କଲେ ଉଜ୍ଜାଳ, ସୁରୁ, ପୁରୋହତ ପ୍ରଭୃତି ଶିକାର ବ୍ୟବସାୟକର ସହକରେ ଉନ୍ନତ କର ପାରିବେ ।

ହିନ୍ଦୁ ଅଭିଜନ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ।

କରତ ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧୪ ରାଜରେ ମହାମାନ୍ୟକର ଦାମଦୋରର ଜଳ ଯେ, ପାଳି-ଗର ଓ ଉତ୍ତପ ସାଦେବ ମହୋଦୟମଣ ଦହ ଓତା ଓଗର ପ୍ରତିବାଦ ଅପିଲକ୍ଷ ଓ ଦାଶରଥ ମିଶ୍ର ଓଗର ବାଦା ଓ ରେଣୁଗ୍ରାଣ ପକ୍ଷର ଅପିଲ ମାମାନ୍ୟା କରଅଛନ୍ତି । ଏହି ଅପିଲର ବିଚାରରେ ହିନ୍ଦୁ ଅଭିଜନ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ମାମାନ୍ୟିତ ଦୋରଅଛି । ପ୍ରଶ୍ନଟା ଏହି କି ଯେ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ଦେହୁ ବିଧବା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ବିଧବାର ମୃତ୍ୟୁରୁଗୁରୁ ଉକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ-କୁ ତାହାର ସ୍ୱାମୀର ଉତ୍ତରସହାୟ ଦଣ୍ଡର ପାଇବାର ଉଚ୍ଚା ନେଇ ଫୁଲର ହସ୍ତାନ୍ତରକୁ ରଦ୍ଦ କରଇବାର ଅବଶ୍ୟତ କି ନା ? ମୋକଦ୍ଦମାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଏହି କି ବାଦା ଏକ ହିନ୍ଦୁ ବିଧବାର ମୃତ୍ୟୁ ଉତ୍ତରେ ଉତ୍ତରସହାୟ ସମ୍ଭବ ଦେବେକ ଜମି ଦଣ୍ଡର ପାଇବା ସକାଶେ

ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ସାଧ୍ୟତା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲ । ଉକ୍ତ ନିମ ୧୮୭୧ ସାଲର ମଇ ତା ୧୩ ରାଶି ଓ ୧୯୦୨ର ତା ୧୦ ରାଶିର ଦୁଇଗୋଟି ଦିବାଳୀ ହାସ ଦସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ବାକୀ ଦିବସର ମୁକ୍ତସମ ଓ ସରକାରୀ ନିକଟରେ ଉକ୍ତ ପାଉଥିଲ । ମାନ୍ୟକର ଦାଉନୋଟର ନିକଟରେ ଅପକ୍ଷ ଦାଏର ହୁଅନ୍ତେ ଅଧିକାଂଶମତେ ଓଲଟ ହଲେ ମେଳନରେ ତମାକ ଅନୁର ୧୫୧ ଧାରଦ୍ରାସ୍ତୀ ବାରବର୍ଷର ତମାକ ନିୟମ ତ ନିତି ତମାକ ଅନୁର ୧୧ ଧାରଦ୍ରାସ୍ତୀରେ ୩ବର୍ଷର ତମାକ ନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ । ଏହି ଅପକ୍ଷ ପୂର୍ବ ଦୁଇ ଦୋର୍ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ତଥିଲେହେଁ ଓ ଏହାର ମାମାଂସା ନିମନ୍ତେ ଫୁଲ ମାଣ୍ଡାର ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବାରୁ ମାନ୍ୟକର ଫଳ ମହୋଦୟଗଣ ଅଧିକାଂଶ ଓଲଟର ଅନୁର ଦେଉଥିଲେ । ଉକ୍ତଦୟଗଣ ଉକ୍ତ ଦିବସ ଶୁଣିଲ ପରେ ଅଧିକାଂଶ ହରୁକରେ ମାମାଂସା କରୁବା ସମୟରେ ମାନ୍ୟକର ଫଳ ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ ଏହିପରି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ହଲେ ଯେ ମାନ୍ୟକର ଦାଉ କୋର୍ଟରେ ଏବ ଏହି ଦାଉକୋର୍ଟରେ ଏସବି ମୋକଦ୍ଦମାରର ବିନିବର୍ତ୍ତ ତମାକ ନିୟମ ଶେଷ ନାହିଁ ବୋଲି ପୁର ହୋଇଅଛି । ଅନେକ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ବାରବର୍ଷ ତମାକ ନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତା ଦେଖା ଯାଇଅଛି । ବିଧବାହାରଦସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା ସମ୍ପ୍ରତିରେ ବାକୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାଂଶ ଅଟେ । ହିନ୍ଦୁ ବିଧବାହାର ନିକଟ, ଦାନ, ବନ୍ଧନ ଅବା ପଞ୍ଚୁହାସ ଦୋଷପି ସମ୍ପ୍ରତିର ଦସ୍ତାନ୍ତର ହେଲେ ତାହା ରଦ୍ଦ ହେବ, ତାଣେ ସେ ସବୁ ବିଧବାର ଜୀବନଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଣିଦାଣ ହେଲେହେଁ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ପରେ ସେ ସବୁ ଅବର୍ତ୍ତନ ଅଟେ । ବିଧବାର ହିନ୍ଦୁ ଦିବାଳୀ ବିଧବା ଜୀବନଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାନୀ ଅଟେ ଓ ତାହାର ଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପ୍ରତି ହିନ୍ଦୁ ହୋଇ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତ୍ୟେକଦିର ଦିବସର ଅବଦାନ ବିନ୍ଦୁ ଦିବାଳୀ ବିଧବାର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ତରୀ ପ୍ରବଳ ନ ହେବା ହେତୁ ଉକ୍ତ ଦିବାଳୀର ରଦ୍ଦ ବିଧବା ଅବାବର୍ତ୍ତନ ।

ଏହି ମାମାଂସାରୁ ପ୍ରଖ୍ୟୁତ୍ତା ଯାଉଅଛି ଯେ ଯେହିମାତେ ଅର୍ଥାଗ୍ରହରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦାଲସନିବାରକୁ ଅନ୍ତର ହୋଇଅଛି ସେମାତେ ବିଧବାର ମୂଲ୍ୟ ବାରବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦସ୍ତାନ୍ତର ସମ୍ପ୍ରତିର ଦଖଲ ଯାଉବା ସମ୍ଭବେ ଦାଲସ ବର ଯାଉଛି । ଏହେ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଦସ୍ତାନ୍ତର ରଦ୍ଦ ବିଧବାର ପ୍ରୟୋଗ ନୁହେଁ ।

ବଙ୍ଗ ବିଲମ୍ବ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ବିଲମ୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉକ୍ତସ୍ତ୍ରୀ-ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସରକାରୀ ଗେଜେଟରେ ବାହାରିଅଛି । ତହିଁରେ ଯେଉଁଠି ଅଛି ତ ସେତେବେଳେ ଗନ୍ଧ୍ୟ ବିଲମ୍ବ କରୁବା ବିଷୟ ସତ ୧୯୦୩ସାଲ ଉତ୍ତମବିଧାନରେ ପ୍ରାଣୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷ ଲେଖାଯାଇ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଲୋଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ଓ ସେହି ପକ୍ଷ ଗେଜେଟରେ ପଠା ହୋଇଥିଲା । ତହିଁର ଉତ୍ତରରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଓ ସମାଲୋଚନା ପ୍ରାପ୍ତି ହେଲେ ତହିଁରୁ ମୂଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେତେବେଳେ ଅଥାତ୍ ମାନ୍ୟକର ହେତେବେଳେ ଗନ୍ଧ୍ୟ ବିଲମ୍ବ ଏବ ଶ୍ରେଣୀଗଣପୁରର ହେତେବେଳେ ଅଥାବଙ୍ଗରୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶକୁ ବାଡ଼ିଦେବା ତଥା ସୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ହେବୁର ପରିଧାନ କରୁବାକୁ ହେଲା । ଗୁଣ୍ୟ ଏବ ଜାଲିକର ଉପେକ୍ଷ ଅବସ୍ଥା ଓ ନୌଗୋଲଟ ବିଶେଷ ଅବସ୍ଥା ନୁହେଁରେ ଗଣ୍ୟ ଏବ ବିଶାଖପଟ୍ଟନର ଏକାଧିକମାତ ମାନ୍ୟକରକୁ ଅନ୍ତର ହୋଇ ନ ଯାରେ ଏବ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ବିକଳତାରେ ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ ଦାନପୁର ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଅଧୀନରେ ରହିବା ଉଚିତ । ଅତଏବ ବଙ୍ଗ ଓ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଏକତ ଦାଖଲ ଖାଲିକ ହେବ ଯେ ସମୟର, ସରକାରୀ, ଉତ୍ତମପୁର, କୋଉସ୍ତା ଓ ଚଙ୍ଗଲଦର ଏହି ପାଞ୍ଚ ହିନ୍ଦୀ ଭାଷୀ ଦେଶୀୟ ଗନ୍ଧ୍ୟ ଚୈତ୍ୟ ଦାନପୁରକୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶକୁ ବାହାରିଯିବ ଏବ ଦସ୍ତୁରର ଗୋଲଟିକର ଏହାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହି ବାହାରି ପାଶଚାତୀୟରେ ପୁରା ଅଧିକାଂଶ ହିନ୍ଦୀ ଭାଷୀ ଦେଶୀୟ ଗନ୍ଧ୍ୟ ପକ୍ଷ ଉକ୍ତପକ୍ଷ ରହିବ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରୁ ସମ୍ଭବପୁର ଉଲ (ନିୟୁରା ପଦମପୁର ଏବ ପୁଲହର ଗୁଡ଼ା) ଏବ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷୀ ପାଞ୍ଚଟି ମାହାର, ସୟା, ପାବନା, ଦଳା ଦାଣ୍ଡ ବା ଦାଉର, ଗୋଦପୁର, ବାମଗ୍ରା ଓ ରେଡ଼ାଖୋଲ ଖାଲିକ ହୋଇ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଓଡ଼ିଶା ବିଲମ୍ବ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବ । ଗୁଣ୍ୟ ବିଲମ୍ବ ଏହି ପରିଦର୍ଭର ମୂଳ ଦାଲିଗ ଅଟେ ଏବ ଏ ସମସ୍ତ ଗନ୍ଧ୍ୟର ଲେବକର ଉପକାର ହେବ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସ୍ୱାସ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହି ସମସ୍ତ ଦେଶୀୟ ଗନ୍ଧ୍ୟର ମୂଲ୍ୟଗାଠି ଜଣେ ଚଳିଲେପାୟ ଗୋଲଟିକର ଅଧିକର ନିୟନ୍ତ୍ର କରୁବା ବିଷୟ ହେଉଅଛି ଏବ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମାନ୍ୟକର ତାହାଙ୍କ ଅଧୀନ ରେ ରହିବ । ବଙ୍ଗ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଗାଠିକ ଦର୍ଭ୍ୟମ ନେ ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଉତ୍ତୁଷ୍ଟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ତାହା ପ୍ରବୃତ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଘାସ ବଙ୍ଗର ଦୂରତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ପୁର ହୋଇଅଛି ଏବ ବିଲମ୍ବର ସେତେବେଳେ ମଞ୍ଜୁର ଦରଅଛି ତହିଁ ଭଲନରେ ଉପଲବ୍ଧିତ ପରିଦର୍ଭର ସମାନ୍ତ ଅଟେ । ସେହି ଦୂରତ ପରିଦର୍ଭର ଏହି ତ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ଚଣ୍ଡିଗ୍ରାମ, ତାଜା ଓ ସରମାଣୁ ଦସ୍ତୀ ମାତ, ହିଲଟିପ ଏବ ବର୍ଭ୍ୟମ ଅଧୀନର ଚଣ୍ଡ ଦସ୍ତୀପଦକ ଅଧୀନରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଗନ୍ଧ୍ୟ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଦିଶ ପକ୍ଷ ବଙ୍ଗ ଏବ ଅଧୀନ ପ୍ରଦେଶ ଦାନରେ ଗୋଟିଏ ଦୂରତ ପ୍ରଦେଶ ହେବ ଏବ ଏହି ଗନ୍ଧ୍ୟଗଣ ମଧ୍ୟକୁ ହେବ ଦାଲିକଣି ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ରହିବ । ଏହି ଦୂରତ ପ୍ରଦେଶ ସତ ଯେ ଜଣେ ଦେପୁଡ଼ା ଗବର୍ଣ୍ଣର ନିୟନ୍ତ୍ର ହେବେ ଏବ ତାହାର ପ୍ରଧାନ ସରକାରୀ ଉକ୍ତା ମନରେ ଓ ସାମ୍ପ୍ରତି ସଦର ପୁତ ତଦୋକ ଓ ପିଲଙ୍କରେ ହେବ । ତାହାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଗୋଟିଏ ଦ୍ୟକ୍ତାଧିକ ସବୁ ଓ ନୋବଡ଼ ରେବକ ରହିବ, ଦେବକ ଦର୍ଭ୍ୟ ମାତ ସତାଣେ ବିଲଦିଦାର ଦାଉକୋର୍ଟ ଏହି ଦୂରତ ପ୍ରଦେଶରେ ରହିବ । ଏହି ଗନ୍ଧ୍ୟରୁ ମୂଳ ପରିମାଣ ୧,୦୭,୫୫୦ ବର୍ଗମାଇଲ ଏବ ଲେବକଣ୍ୟା ୩୦ଟି ପ୍ରଦାନ ସମ୍ଭରେ ମୂଲ୍ୟମାତ ୧୦ଟି ୮୦ ଲକ୍ଷ ଏବ ହିନ୍ଦୀ ଏବ ଚୋଟି ୨୦ ଲକ୍ଷ । ଉପଲବ୍ଧିତମତେ ତାହା, ତଦଗାତ ଏବ ଗୁଲସାଣ ଓ ଶ୍ରେଣ ଦାନପୁରର ହିନ୍ଦୀଭାଷୀ ଗନ୍ଧ୍ୟମାତ ବାହାରି ଯିବା ଏବ ସମ୍ଭବପୁର ଏବ ପାଞ୍ଚଟି ଓଡ଼ିଆଭାଷୀ ଗନ୍ଧ୍ୟ ଗୋଟା ଦେବାହାର ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଅଧୀନରେ ଯେଉଁ ଗନ୍ଧ୍ୟ ରହିବ ତହିଁର ପରିମାଣ ୧,୨୧,୫୮୦ ବର୍ଗମାଇଲ ଏବ ଲେବକଣ୍ୟା ୫୦ଟି ୫୦ ଲକ୍ଷ ଓ ତହିଁମଧ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୀ ୫୦ଟି ୨୦ ଲକ୍ଷ ଏବ ମସଲମାତ ୧୦ ଲକ୍ଷ । ଏଥିପ୍ରଦେଶ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରୁ ବିକ୍ରି ଅଧିକ ଗନ୍ଧ୍ୟ ରଖିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ । ମାତ ଉକ୍ତସ୍ତ୍ରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ବଙ୍ଗ ଏବ ଅଧୀନ ଉତ୍ତମ ପାଶଚାତୀୟ ଏବମତ ହୋଇ ଏହି ବିଷୟକୁ ଅନ୍ତାଦାର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବ ଏହି ବିଲମ୍ବ ବେଶ ଲାଭକରି ଏବ ସୁଚିତ ସାମାନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ରହିଅଛି । ମତାମାତ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ନେତେକ ଉତ୍ତମପୁର ଗୋଟିଏ ହେ ଏହି ବିଲମ୍ବରେ ଲେବକର ଗୋଟିଏ ଅପକ୍ଷ ହୋଇ ଅଛି ଏବ ଶେଉଁ ଲବକୁ ବାବା ସୁପୁରି ହୋଇଅଛି ତାହାବୋଲି ସେ ତକ୍ତ ନାବାଳି । ସୁରୁଣା ସଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ାକୁ ଦୋହ ମତ ବଳେ ନାହିଁ । ମାତ ଅନୁରାଗରେ ଦୁଅ ସଙ୍ଗରେ ମତ ଲଗାଏବ । ବାକ୍ତି ବା ଦଳପିଣ୍ଡେ

କଳା ସ୍ୱାର୍ଥକମଳ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ମନସ୍ତ-
 ମେଷ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥ ବିବେଚନାରେ ଏହି
 ଗଳ୍ୟ କରୁନ ଉଭୟ ଶକ୍ତ ରହେ ନମନ୍ତେ
 ଅନ୍ୟବନ୍ଧ୍ୟ ବିବେଚନା କର ଏପରି ବିଧାନ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମହାମାତ୍ୟ ମହୋଦୟ ଅପା
 କରନ୍ତି କି ଏହାଦ୍ୱାରା ଉଭୟ ଶକ୍ତର ଶକ୍ତି-
 କାର୍ଯ୍ୟର ବିଶେଷ ସୁବିଧା ହେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ-
 କାଳରେ ଏପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ଯାହା କି
 ସୁରୁଖୀ ପ୍ରଦେଶ ମାତ୍ରରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖ
 ସାଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦେ ମଧ୍ୟ କହୁଁ କି ମହା
 ମାତ୍ୟ ମହୋଦୟଙ୍କର ବାଞ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।
 ମାତ୍ର ଚଳିବାର କାଳରେ ଯେପରି ଦାୟିତ୍ୱ
 ଦୁଃଖ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ତାହା ଶୀଘ୍ର ଦୂଷ୍ଟ
 ସିଦ୍ଧା ପରି ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ ଓ ସେ ଦୁଃଖ
 ଦୂଷ୍ଟଲ ରକ ଅତୀତ ସୁଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
 ହୋଇ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱାସର ପ୍ରଧାନ
 ଫଳ ଏହି ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଗୋଟିଏ ହୁଡ଼
 ପ୍ରଧାନ ଓ ଅନ୍ୟଟି ମୁଖ୍ୟମାନ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଦେଶ
 ହୋଇଅଛି । ହୁଡ଼ ମୁଖ୍ୟମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ିବାର ସଂଯୋଗ କି ଘଟିଲେ ବଡ଼
 ସୁଖର ବିଷୟ ହେବ ।

କେତେ ମିତ୍ରନିଷିଠାଲିନୀର
 ଶିକ୍ଷା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ।

ଏଥର ଏ କମରର ଘର ଓ ସାଲଖାନା
 ଶିକ୍ଷା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସଜାଣେ ଜଣେ ସରକାରୀ
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ଅତି ଯେପରି ଅଜାଧିକ୍ଷ ଗ୍ରନ୍ଥରେ
 କମରକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଶିକ୍ଷା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଅପିଲ କମେଟୀ ଯେପରି କରୁଅଛନ୍ତି ଓ
 ନିଦାରୁଣ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଅପରି ନିଷିଦ୍ଧି କରୁଅଛନ୍ତି
 ବହିରେ କମରକାରୀଙ୍କ ମନରେ ମହା ଦୁଃଖ
 ଓ ଅସନ୍ତୋଷ ନୀତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅନୁ-
 ମୋଦେ ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ଜନସାଧାରଣରେ
 ତାହା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉ-
 ଅଛି କି ଏବେ କମର ଅନ୍ୟାୟ ବିଚାର କି
 ଅନ୍ୟ କିଛି ପ୍ରକାର ନାହିଁ ? କମରର
 ଅନ୍ୟାୟ କରାଧାର୍ଯ୍ୟ ଅପିଲ କମେଟୀର ସୁବି-
 ଚାରଣେ ସଂଶୋଧନ ହୋଇ ଲେଖକର ଅସ-
 ଲୋକ ଦୂର କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏଥରର
 ଅପିଲକମେଟୀର ଗଠନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ କିମ୍ପ
 ରୂପ ଦେବାରୁ ସେପ୍ରକାର ନ୍ୟାୟ ବିଚାର
 ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଏପ୍ରକାର ଗଣାର ଉପାୟ
 କି ? ଅନୁମୋଦକର ସାମାନ୍ୟ ବୃକରେ ଦୋଷ
 ହେଉଅଛି କି ଗଣାର ଉପାୟ ଅଛି ମାତ୍ର ତାହା
 ବହୁବ୍ୟୟ ଓ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ମିତ୍ରନିଷିଠାଲି ଅନୁ-

ରେ ଲେଖାଅଛି କି ଶିକ୍ଷା ଅପରି ସେହି
 ଅନୁମୋଦକ ଅନ୍ୟ କୌଣସିରୂପେ ହୋଇ-
 ପାରିବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଅପିଲକମେଟୀ ଯାହା
 କରବେ ତାହା ଚିତ୍ତକୁ ଦେବ । ଏହି ଦମ୍ଭରେ
 ଅପିଲକମେଟୀ ଯେ ସେ ପ୍ରକାରେ ଗୋଟାଏ
 ମାମାମା କର ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି କି
 ଗଠନର ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଏ କମରରେ ଅପରି-
 ଦାର୍ଯ୍ୟମାନେ କିଛି ଶକ୍ତ ପାଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
 ଅନ୍ତର ସୁସ୍ଥବିଚାର ହୋଇଥିଲେ ସେହି ସବୁ
 କମରରେ ନ୍ୟାୟମାନେ ଅନ୍ତର ଅଧିକ ଶକ୍ତ
 ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ଅଗାଧ୍ୟ ଦେବା ଗଠନର
 ୮୦ ବା ତତ୍ତ୍ୱ ଅଧିକ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର ଅନେକ-
 ଲୋକ କିଛି ଜଣା ପାଆନ୍ତେ । ସୁଲରେ
 ଅନୁମୋଦେ କହୁଥାନ୍ତୁ ଯେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ଓ ଅପିଲ
 କମେଟୀର କୃତ ହେଉ ଗଠନର ଗୁଣକ
 କମରରେ ଅବିଚାର ହୋଇଅଛି ଯେଉଁଠି
 ରେ ଅବିଚାର ସୁଖ ଦେଖାଯାଉଅଛି ସେଠାରେ
 ବେଅନିଲ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବାର ସହଜରେ
 ଅନୁମୋଦ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ବେଅନିଲକାର୍ଯ୍ୟର
 ପ୍ରକାର ବିଚାର ଅଦାରରେ ମିଳିବାର ସୁଖ
 ବିଷୟ । ପ୍ରକୃତରେ ବେଅନିଲ ଘଟଣା ଏହା
 ଦେଖାଇବା ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଅନୁମୋଦେ
 ବିବେଚନା କରୁଁ କି ଉପସ୍ଥିତ ଘଟଣାରେ
 ତାହା ଦେଖାଇବା କଠିନ ନୁହେଁ । ଅଦା
 ଘରଘରା ବାଲିକା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପୁଣ୍ୟ
 ନାହାରିଠାରୁ ନିୟୁ ଯାଉ ନାହିଁ । ଘରଘରା ବା
 ବାସିନ୍ଦ ମୂଳ ସଙ୍ଗେ ଘରଘରାରେ ପ୍ରକୃତ ବା
 ଅନୁମୋଦ ମୂଳର ସମ୍ଭବ ଅଦାଧିକ ଯାଉ
 ନାହିଁ । ଉପସ୍ଥିତ କମିଶନରକାରୀ ଅନୁକାଳ
 ଦୃକ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିବା ବଡ଼ା ଅପଥେକ୍ଷ
 ଥିବାର କୌଣସି ଦେଖି ଦେଖାଇବା ବିକା
 ବଡ଼ା ବଡ଼ାଦିପ୍ରାୟାଅଛି । ଏବଂ କେତେ
 ପ୍ରକାର ଅଦାରଣ କିଛି ବଡ଼ା ବଡ଼ାଦି ଦିଆ
 ସାଧ୍ୟ ଅଛି । ଅପିଲ କମେଟୀ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକାର
 ଅନୁ ମନେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କି କର ଓ ପ୍ରମାଣ
 କି କେଉଁ ଦେବଳ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ଦିଆ ଶୁଣି
 ଅନୁମୋଦରେ ପ୍ରମାଣ କି କେଉଁ ଓ ଅନୁ-
 ସନ୍ଧାନ କି କର ଅପରି ନିଷିଦ୍ଧି କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି କି କେତେକ ପ୍ରକାର ସରକାରୀ
 ବିଚାରଣ ଗୋଇଅଛି ଦେବଳ ଏହା ଜଣ
 କମିଟୀର ମେମ୍ବର ତାହା କରୁଅଛନ୍ତି । କୌଣସି
 ଏକ ପ୍ରକାର ସମସ୍ତ ମେମ୍ବର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଦେଖି ବିଚାର କର ନାହାନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଘେବେ ବେଅନିଲ ନୁହେଁ କେବେ ବେଅନିଲ
 ଅଛି କି ପଦାର୍ଥ କିପ୍ରକାର କରା କଠିନ ଅଟେ ।
 ବଡ଼ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ବିଷୟ ସେ ଅପିଲକମେଟୀର

କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଯୋଗ ଅନୁକ ସଙ୍ଗେ ଥିବା
 ପ୍ରକାରରେ ଅଧିକାଂଶ ସରକାରୀ ଅନୁକ ସଙ୍ଗେ
 ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଦୁଇଜଣ ଅନୁକ ବ୍ୟବ-
 ସାଧୀ କମିଟୀରେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ମିତ୍ରନିଷି-
 ଠାଲିକି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ପ୍ରାୟ ଅପରି ନାହିଁ । ଅପିଲ
 ବିଚାର କରବା ପ୍ରକାର କମିଟୀର ସମସ୍ତ ମେମ୍ବର
 ଏକତ୍ର ବସି ଯେବେ ଅନୁକ ପ୍ରକାରମାନ
 ଅପରି ମଧ୍ୟରେ ହୁଏଁ ତେବେ କେଉଁଠାରେ
 କେବେ ଏ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱାସୀ ଘଟି ନ ଥାନ୍ତା ।
 କେହି ଅଦାରଣକୁ ଗଠନ ଅବଶ୍ୟ ଏ ସବୁର
 ବିଚାର ହେବ । ମାତ୍ର କେତେକ ବ୍ୟୟ ଓ ଦୁର୍ଲ୍ଲ
 ସ୍ୱୀକାର କରବାକୁ ହେଉ କାହାରବେ କି ?
 ସାଧାରଣ ଲୋକେ ମିତ୍ରନିଷିଠାଲି ଓ ସରକାର
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାର ବିଚାର ନାହିଁ ଓ ରକା କିଛି
 କେଲେ ଗୁଡ଼ାଣ ନାହିଁ ମନେ କର ସମସ୍ତେ
 ସହି ରହନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ବିଚାରାଳୟ ସେ-
 ମାନେ ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାର ଅଦାରରେ
 ବ୍ୟୟ ଓ ଦୁର୍ଲ୍ଲ କଲପନିକାର ଦେଖି ଚହଁରେ
 ପ୍ରକାର ଦେବାର ଅପା କରନ୍ତି ନାହିଁ । କେବଳ
 ସେଉଁମାନଙ୍କ ମତ ସାଧାରଣ ଦୁଃଖରେ
 ବିଚାର ଦେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକା-
 ବିଧାନ କରବା କାରଣ ଗଠନ ଓ ଦୁର୍ଲ୍ଲକୁ
 କୁଛି ମଣିବେ ସେହିମାନେ ଅଦାରରେ ଅପରି
 କେବାକୁ ବାହାରବେ । ସେପରି ଲୋକ ଅବଶ୍ୟ
 ବିଚାର । ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦେ ଏହାକୁ ଅପା କରୁଁ
 କି ସେପରି ବ୍ୟକ୍ତିର ନିଦାନ ଅନୁକ ଏ କମରରେ
 ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିରେ ପ୍ରକାର
 ହେବ ସେ ପରିଶେଷରେ ନିଷ୍ଠଳ ହେଲେ ସୁଖ
 ବାହାଦୁର ଗୋଟିଏ ସୁଦେଶର ଉପକାର ହେବ ।
 ପରିଶେଷରେ ବଳିକା ଏହି କି ଏହାପରିକାର
 କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିଚାର ଗ୍ରନ୍ଥ ଦାୟି କରବାକୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲ
 ପୂର୍ଣ୍ଣମଣିରେ ଏହି ଶିକ୍ଷା ଧାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାପାରରେ
 ପ୍ରକାର ଦେଉଅଛି ଏବଂ ବଡ଼ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ
 ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଏହି କି ସେଉଁମାନେ ସେହି
 ଦୁର୍ଲ୍ଲ ଉତ୍ତମରୂପେ ଅନୁକ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 କଥା ଓ ଲେଖାଦ୍ୱାରା କଠୋଧାରଣ ସମସ୍ତେ
 ପ୍ରକାର କରବାକୁ ଅପରି ସେହିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 କେହି କାର୍ଯ୍ୟକେଲେ ବିଷୟର ବାଟରେ
 ଗୁଣିକକୁ ଲିଭେ ମାତ୍ର ଦିଆ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲ ଦେଖି କି ଏ କି ହେଉ ଯେ ଅନୁମୋଦେ
 ଅପରି ସରକାର ପ୍ରକାର କରବାକୁ ଗୋଟା
 ହୋଇ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେସ୍‌ର ପକ୍ଷ ।

ପତ୍ରିକାପତ୍ର ମାଗଣା ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ ମାନେ ଦାୟୀ ହୋଇଛୁ ।

To, The Editor "Utkal Dipika" Cuttack.

Dear sir,

The manner in which the Public are getting milk which is being supplied by local Milkmen, is no doubt in some respect injurious to public humanity. As the population of the town is increasing in rising scale, so buyers are becoming greater than suppliers who are less in comparison. The quantity of the milk available is very limited but the milkmen in order to satisfy and comply the wants of customers, daily supply milk with mixing water as much as possible. The Public think that this method of supply is obligatory rather than unreasonable policy owing to the limitedness. Milk and rice are kithkin both of them develop the corporal as well as cerebral system which is the main organ and function of human life. The great German Doctor says that Typhoid fever, Stye, Nervous debility, smallpox and some other contagious diseases, are the root of eating waterish-milk, and he (Doctor) approves of the condensed and powder milk instead, (of coarse it is exception to those who have got their own cows). Now the Municipality of this town can advantageously take of this town can advantageously take good measure by putting all milkmen licensed for selling milk at the town only on the condition which will be forced by the Municipality i. e. to make bye-laws relating to sanitation, failing to which their (milkmen's) licenses will be forfeited and their selling will rather be based on illicit point for which they will be taken into legal step. This policy is introduced in Lahore Municipality as the MADRAS MAIL dated 16th Inst. says "The Secretary of Lahore Municipality Committee has issued a long notification stating that as pure milk cannot be had at Lahore and Amarkali (civil Stations), it is proposed with a view to ensure the supply of pure milk to the public, that in future only those persons will be allowed to sell milk who have obtained licenses for that purpose and who are found to keep their cattle in clean houses in a proper manner on sanitary grounds otherwise their licenses will be confiscated". I think it is purely a move which is in the right direction. If this proposal will be introduced in this town, the public will be benefitted on the point of sanitation. It, of course, requires espionage of Municipality to enquire into periodically the keeping, feeding system also the treatment of cows only of those License-Holders. I hope you will kindly move this

matter and put forth opinion, so that it will take towards its real ground, also I shall be much obliged for this publication in original in your valuable paper.

CUTTACK } Yours faithfully
P. N. ROY
P. W. D.
Buxibazar.

ପଞ୍ଜମ ମାତ୍ୟବର ଉତ୍କଳଦିପିକାର ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ ସମୀପେଷ । ମହାଶୟ !

ଏହି ଅସୁବେଶର ପ୍ରଗତି ସାବଧାନତାରେ ବିରକ୍ତ । ଏହି ସାବଧାନତାରେ ଛତିଦିଗମାନେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ସମ୍ପାଦନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବାକୁ ଶୁଭ ଏକତରଫ ପତ୍ରିକା ପ୍ରତି ଅର୍ପଣ କରୁଥାନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବା ସମୟେ ଟଂ । ଗୁରୁଅଣା ପରଷା ପ୍ରଦାନର ପ୍ରଧାନ ଦେବତା ଶ୍ରୀ ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ସହାୟତା କୋଶାଳୀ ଅଦ୍ୟୁ ଦର ଶ୍ରୀ କିରୁକ ଚକ୍ର- ବିଲରେ ଦାଖଲ କରନ୍ତି । ବହୁଦିନସାଧ୍ୟ ଏହିପରି ସ୍ଵାଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିଅସୁଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଶ୍ରୀ ବନମାଳୀ ମିଶ୍ର ସମ୍ବଲପୁରରେ ଏକଦାରେ ଅଜ୍ଞ ଥିବାରୁ ବେବେଦ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସାମ୍ଭାଷ୍ୟ ଓ ଅସଫଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଇ ତାଙ୍କ ଅନିଷ୍ଟା ଘଟାଇଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଅଲୋଚନା ନିମନ୍ତେ ତମିଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଓ ଅପରପର ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ରକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟରେ ବୋଲିଲେ ମୁକାମ ବିଶ୍ଵାମୂର୍ତ୍ତିଠାରେ ଗୋଟିଏ ସଭା କରି ଉକ୍ତ ସଭାରେ ପ୍ରିୟ ଦଳେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଅଜ୍ଞତା ବଶତଃ ଅସା- ଧ୍ୟାୟ ଓ ଅସଫଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବା ପ୍ରକୃତ ଅଟେ । ଏବେକି ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପକ୍ଷକୁ ବରଖାସ୍ତ

କରି ଅନ୍ୟ ଏକତରଫ ପତ୍ରିକା ନିୟମ କଲେ । ଓ ଉପକ୍ରମରେ ଏକମ୍ବେ ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ଓ ଅଜ୍ଞତା ଜନିତ ଅନିଷ୍ଟା ନିବାରଣାର୍ଥ ଗୋଟିଏ ଅପଲ ସଭା ଶ୍ରୀ କିରୁକମନ୍ତଳରେ ସ୍ଵାପନ କଲେ । କୁଣ୍ଡଳ ବିଷୟ ସେ ଏପରି ସୁବିଳୋକସ୍ତ ଦେଲେ ଶୁକା ପୂର୍ବକାଳରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣିଅଛି । ଏଥିରେ ଦଶ ପ୍ରତିରକ୍ଷାମାନଙ୍କର ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ରହିଲେ ?

୧୭୭୩୫ } ବସନ୍ତ
ଶ୍ରୀ କୁଣ୍ଡଳୋଦକ ଭବନରୀ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ସମଚଳ ମାନ ଗାନ୍ଧୀ ମସ୍ତକ	୫
" ବୁକ୍‌କଲ୍‌ ଗାନ୍ଧୀ ସମଚଳ ମନ ଗୋଦାଳ	୫
" ରୁପ୍ୟ ଗର୍ଭ ଲେଖନୀ ଗର୍ଭ ସ୍ତ୍ରୀଲେଖକ	୫
ଦ୍ଵାରଦୋଳ	୫
" ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପତ୍ରାସୁର ଲେଖନୀ ସମ୍ବଲପୁର	୫
" ଲାଳକଳ୍ପ ସପ୍ତପଦ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀରୀ । କ । ପୁସ	୫
" ନରସିଂହ ପ୍ରଭାସକ ଜର୍ଣ୍ଣାଲ ବଜ୍ର	୫
ସମ୍ପାଦକ	୫
ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ମଦନ ମୋହନ ପତ୍ରାସୁର ଗର୍ଭ ସ୍ତ୍ରୀଲେଖକ	୫
" ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ବ୍ୟାସକର ଲେଖନୀ ମାନସ	୫
" ଗଙ୍ଗାଧର ଲେଖନୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀରୀ	୫
" ଉତ୍କଳପତ୍ର ପତ୍ରାସୁର ଗର୍ଭ ସ୍ତ୍ରୀଲେଖକ	୫
ମଦନ ଲକ୍ଷ୍ମୀରୀ ପାସ	୫
ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଲାଲକଳ୍ପ ମଦନାସ	୫
" କୁଣ୍ଡଳୋଦକ ମନ ଗୋଦାଳ	୫
ମୂଲ୍ୟ ପତ୍ର ବକ୍ର	୫
ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ମିତ୍ରବ୍ୟକ୍ରମପତ୍ର ବକ୍ର ଗର୍ଭ ଗର୍ଭ	୫
" ରତ୍ନାକର ଲକ୍ଷ୍ମୀରୀ ଲେଖନୀ	୫
" ଦୁରଦର ପ୍ରଭାସକ ଲାଲକଳ୍ପ ଗର୍ଭ ସ୍ତ୍ରୀଲେଖକ	୫
" ଲାଲକଳ୍ପ ଗର୍ଭ	୫
" ଅପରାଧିନୀ ଲେଖନୀ ଲେଖନୀ	୫
" ବ୍ୟାସାସ ଗାନ୍ଧୀ ମସ୍ତକ	୫
" ଦୁରଦର ଲେଖନୀ ଲେଖନୀ	୫
" ଧର୍ମାନ୍ତ ପତ୍ରାସୁର ଲେଖନୀ ବଜ୍ର	୫
" ଗାନ୍ଧୀରୀ ଲେଖନୀ	୫
" ଲାଲକଳ୍ପ ଗାନ୍ଧୀ ଲେଖନୀ ଲେଖନୀ	୫

ଶ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟ, ବୌଦ୍ଧି ଓ ସୁଧିର ବିଷୟରେ ଅଲ୍ପ ଜାଣୁ ।

ଉପରର ଗୁଣଗୁଣରେ ମୋହନ ରୂପ ମାତ୍ର । ସର୍ବ ନିକର ଅର୍ଥର ଉପ- ପ୍ରକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଗୁଣ୍ଡେ ଉପରର ଗୁଣଗୁଣଗୁଣ ମଧୁର ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁ । ମିତ୍ରତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗାନ୍ଧୀ ସମ୍ପାଦକ (ବିବେକପତ୍ର) ଲୋ ଅଭ୍ୟୁତ୍ପାଦକ, ଏକା ଅପେକ୍ଷା କରବଦରେ ଅନନ୍ତ ମନେ ମାତ୍ର ।

ଉପରର ଗୁଣ ।

୧ । ଉପରର ଲେଖନୀ ଗୋଦାଳ ମନ ଗୋଦାଳ	୫
୨ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫
୩ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫
୪ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫
୫ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫
୬ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫
୭ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫
୮ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫
୯ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫
୧୦ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫
୧୧ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫
୧୨ । " " " " ଉପରର ଗୋଦାଳ	୫

J. G. ANDREW & Co, 12 College Square (U) Calcutta.

